

**Državljanstvo BIH u praksi - Najvažnija
pravna pitanja u vezi sa BiH državljanstvom**

ADVOKATSKA KANCELARIJA „PRNJAVORAC“

Advokatska kancelarija Prnjavorac, nakon više od 25 godina rada na pravnim pitanjima državljanstva Bosne i Hercegovine, odlučila je da objavi priručnik o najvažnijim pitanjima koja se tiču tematike sticanja, odricanja, otpusta, nakndnog upisa, gubitka odnosno ispisa iz državljanstva Bosne i Hercegovine, ugovori o dvojnomo državljanstvu itd, a u skladu sa Zakon o državljanstvu Bosne i Hercegovine (*Sl G. Bosne i Hercegovine: broj: 4/97,13/97,41/02,6/03, 14/03, 76/09* od 11.11.2013.g.) Takođe spomenut ćemo pitanja vlasništva u odnosu na posjedovanje, sticanje, naslijeđivanje nekretnina u Bosni i Hercegovini odnosu na sva ona lica koja više nisu državljani BiH, a bili su ranije. Kao i relevantne presude iz sudske prakse sa pitanjem državljanstva Bosne i Hercegovine.

Zadnja izmjena i dopuna teksta: **februar 2018**

Advokatska kancelarija Prnjavorac **zadržava sva autorska prava**

Koncept, dizajn i autorski sadržaj:

**Advokatska kancelarija Prnjavorac / Attorneys-at-Law /
Rechtsanwalt**

Bosna i Hercegovina

tel: +387 35 258 110 mob: +387 61 131 001 + 387 61 633 539

<https://advokat-prnjavorac.com>

<https://advokat-prnjavorac.com>

SUKCESIJE DRŽAVA OD 1918. DO DANAS NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE I NJIHOV UTJECAJ NA DRŽAVLJANSTVO FIZIČKIH OSOBA

1. SUKCESIJA DRŽAVA I DRŽAVLJANSTVO

Sukcesija kao ustanova međunarodnog prava jest ulaženje neke države u pravne odnose druge države, koje nadolazi kao posljedica osnivanja vlasti ili proširenja vlasti te države na području koje je dotada pripadalo drugoj državi.¹

Bečka konvencija o sukcesiji država glede međunarodnih ugovora iz 1978. i Bečka konvencija o sukcesiji država glede državne imovine, arhiva i dugova iz

1983.² jednako određuju pojam “sukcesije država” kao zamjenu jedne države drugom što se tiče odgovornosti za međunarodne odnose nekog područja.

U svim takvim slučajevima zapravo se povlači (ili posve propada) vlast jedne države, a druga država zasniva svoju vlast na tom području.

Državljanstvo je pravna veza koja povezuje pojedinca i državu dajući mu pravni status državljanina. Osoba koja ima status državljanina redovito uživa u svojoj državi sva politička, gospodarska, socijalna, kulturna i građanska prava, odnosno obveze predviđene njezinim ustavom i zakonima. Stranci (strani državljani i osobe bez državljanstva) ne uživaju mnoga od tih prava ili ih mogu koristiti u smanjenom opsegu ili pod određenim dodatnim pretpostavkama ili im se priznaju pod uvjetom uzajamnosti (reciprociteta). Temeljna prava čovjeka za strance danas su proglašena Deklaracijom o pravima čovjeka osoba koje nisu državljani zemlje u kojoj žive³ od 13. prosinca 1985. godine, prema kojoj stranci uživaju prava u svakoj državi u skladu s njezinim zakonodavstvom i njezinim međunarodnim obvezama.⁴

Što se tiče kategorizacije situacija u kojima dolazi do sukcesije država, u načelu se slučajevi sukcesija mogu svrstati u sljedeće osnovne kategorije:⁵

i) oba subjekta međunarodnog prava između kojih se zbiva prijelaz već su otprije postojala i dalje postoje (primjerice, prijelaz dijela talijanskoga državnog područja 1947. u FNRJ),

ii) dotadašnji držatelj područja ne propada, ali se na dijelu područja stvorio novi subjekt međunarodnog prava (primjerice, odcjepljenje od Austro-Ugarske Monarhije i nastanak Države Slovenaca, Hrvata i Srba 1918.),

iii) dotadašnji držatelj propada (nestaje kao subjekt međunarodnog prava), a njegovo područje stječe jedna ili više država koje su postojale od prije (primjerice prestanak postojanja baltičkih država 1940.) te,

iv) dotadašnji držatelj područja ili držatelji područja propadaju (nestaju kao subjekti međunarodnog prava), a njegovo područje, odnosno njihova područja,

stječe novi subjekt međunarodnog prava ili više njih (raspad SFRJ) ili nastaje jedna država od više njih (1918. nastanak Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca).

3. MEĐUNARODNOPRAVNI TEMELJ

Sukcesija države ima za posljedicu niz međunarodnopravnih i privatnopravnih učinaka. Svjesna važnosti posljedica koje sukcesija država za sobom povlači, Opća skupština Ujedinjenih naroda zadužila je Komisiju za međunarodno pravo Ujedinjenih naroda⁶ da razmotri sve učinke sukcesija država te da kodificira i izgradi (progressive development) pravna pravila koja bi regulirala slučajeve sukcesije država.

Do sada je Komisija za međunarodno pravo, iz područja sukcesije država, izradila prijedloge dviju konvencija koje su bile usvojene na diplomatskim konferencijama i otvorene za potpisivanje – Bečka konvencija o sukcesiji država glede međunarodnih ugovora iz 1978., koja je na snazi od 6. studenog 1996. i Bečka konvencija o sukcesiji država glede državne imovine, arhiva i dugova iz 1983., koja još nije stupila na snagu. Republika Hrvatska je država ugovornica obje konvencije i to Bečke konvencije o sukcesiji država glede međunarodnih ugovora iz 1978. na temelju notifikacije o sukcesiji (bivša SFRJ bila je ugovornica te ju je potpisala i ratificirala), a Bečke konvencije o sukcesiji država glede državne imovine, arhiva i dugova iz 1983. na temelju pristupa (akcesije) jer bivša SFRJ, iako potpisnica Konvencije, nije ju bila ratificirala.

Obje konvencije, međutim, reguliraju “javnopravne učinke” sukcesije država jer utvrđuju pravila prema kojima se trebaju rješavati pitanja sukcesije međunarodnih ugovora države prednice na državu ili države sljednice, kao i pitanje sukcesije državne imovine, arhiva i dugova države prednice. Iako je već 1949. godine pitanje državljanstva bilo uključeno u popis tema za raspravu i kodifikaciju pred Komisijom, tada tom pitanju nije bio dan prioritet, već je ostavljeno za neka kasnija razmatranja.⁷

U svjetlu događanja u Istočnoj Europi koja su aktualizirala pitanje sukcesije država Komisija za međunarodno pravo 1993. godine odlučila je uključiti u dnevni red temu “Sukcesija država i njezin učinak na državljanstvo fizičkih i pravnih osoba”. Opća skupština UN-a podržala je odluku Komisije (para. 7 Rezolucije 48/31 od 9. prosinca 1993.) uz napomenu da će se o konačnom obliku u kojem će Komisija izraditi svoju studiju odlučiti nakon što se pripremna studija (preliminary study) predstavi Općoj skupštini. Komisija je kao posebnog izvjestitelja imenovala Vaclava

Mikulku, koji je za raspravu pred Komisijom 1995. izradio Prvo izvješće,⁸ a 1996. godine Drugo izvješće.⁹ Na temelju provedenih rasprava i postignutih zaključaka Komisija je odlučila suziti područje istraživanja samo na pitanje državljanstva fizičkih osoba te je predložila Općoj skupštini da primi na znanje dovršetak pripreme studije i zaduži Komisiju za izradu konačne studije (substantive study) pod nazivom “Državljanstvo u odnosu na sukcesiju država”. Opća skupština podržala je navedeni prijedlog Rezolucijom 51/160 od 19. prosinca 1996. 10

Treće izvješće posebnog izvjestitelja¹¹ bilo je predmet rasprave Komisije 1997. godine. Izvješće je sadržavalo nacrt 25 članaka zajedno s komentarima. Članci su bili podijeljeni u dva dijela: prvi dio pod nazivom “Opća načela glede državljanstva u odnosu na sukcesiju država” i drugi dio pod nazivom “Načela primjenjiva u posebnim slučajevima sukcesije država”. Izvješće je sadržavalo i nacrt preambule te definicije pojmova.¹²

Sukladno svojem Statutu, Komisija je 1997. godine, preko glavnog tajnika UN-a, dostavila državama Nacrt članaka radi davanja primjedaba i stajališta. Države su bile pozvane svoje primjedbe i stajališta dostaviti glavnom tajniku do 1. siječnja 1999.

Kako bi razmotrila tekst Nacrta članaka zajedno s dobivenim komentarima i zapažanjima vlada, Komisija je 1999. godine osnovala posebnu radnu skupinu. Nakon provedene rasprave i na temelju izvješća predsjedatelja radne skupine, Komisija je uputila Nacrt preambule i ukupno dvadeset i šest članaka na odbor zadužen za izradu teksta nacrta (Drafting Committee). Nakon razmatranja izvješća tog odbora usvojila je Nacrt članaka o državljanstvu fizičkih osoba u odnosu na sukcesiju država, zajedno s komentarom.¹³ Nacrt se sastoji od nacrta preambule i dvadeset i šest nacrta članaka podijeljenih u dva dijela: Dio I. Opće odredbe (članci 1. – 19.) i Dio II. Odredbe koje se odnose na pojedine kategorije sukcesije država (članci 20. – 26.). Cijeneći pristigle komentare država i opće raspoloženje država članica Ujedinjenih naroda u vezi s izradom mogućeg pravno obvezujućeg instrumenta (konvencije) o toj temi, Komisija je odlučila preporučiti Općoj skupštini Ujedinjenih naroda da u obliku deklaracije usvoji Nacrt članaka.¹⁴

Opća skupština je 2000. godine Rezolucijom 55/153 od 2. prosinca 2000. primila na znanje članke i pozvala vlade da uzmu u obzir odredbe koje su sadržane u tim člancima, tamo gdje je to primjereno, kada rješavaju pitanja državljanstva fizičkih osoba u slučaju sukcesije država. U Rezoluciji 59/34 od 2. prosinca 2004. Opća je skupština ponovila svoj poziv vladama te ih ohrabrila da na regionalnoj ili subregionalnoj razini razrade pravne instrumente u vezi s državljanstvom fizičkih osoba u slučaju sukcesije država, posebice radi sprječavanja nastanka osoba bez državljanstva kao posljedice sukcesije država. Države su ujedno pozvane da podnesu komentare o oportunisti izrade pravnog instrumenta, međunarodnog ugovora, koji bi regulirao državljanstvo fizičkih osoba u slučaju sukcesije država. Rezolucijom 63/118 od 15. siječnja 2009. Opća je skupština još jednom obnovila poziv vladama iz ranijih rezolucija te odlučila temu „Državljanstvo fizičkih osoba u odnosu na sukcesiju država, ugraditi u privremeni dnevni red šezdeset i šestog zasjedanja Opće skupštine u 2011./2012. godini.

4. SUKCESIJE DRŽAVA NA DRŽAVNOM PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE

Na današnjem državnom području Republike Hrvatske, od 1918. godine do danas, bilo je više slučajeva sukcesija država. Prema vremenskom slijedu, i s obzirom na vrstu (kategoriju), sukcesije država mogle bi se podijeliti na sljedeće skupine, o kojima će u nastavku biti više riječi.

- Raspad Austro-Ugarske Monarhije (1918.) i, istodobno – kao čin (akt) odcjepljenja – osnivanje Države Slovenaca, Hrvata i Srba (29. 10. 1918.). Država Slovenaca, Hrvata i Srba osnovana je nakon Prvog svjetskog rata na područjima bivše Austro-Ugarske Monarhije – Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Vojvodine. Ta je država trajala samo 30 dana, a zatim se ujedinila s Kraljevinom Srbijom.¹⁵

- Ujedinjenje (1.12.1918.) Države Slovenaca, Hrvata i Srba s Kraljevinom Srbijom i osnivanje Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca. Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca stvoreno je od Kraljevine Srbije (s državnim područjem Srbije, Crne Gore i Makedonije) i od Države Slovenaca, Hrvata i Srba (s državnim područjem koji se nalazio u sastavu bivše Austro-Ugarske Monarhije – Slovenije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine). Prije samog ujedinjenja Vojvodina se priključila

Kraljevini Srbiji te je u njezinu sastavu ušla u Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca. Od 1921. godine (na temelju Vidovdanskog ustava od 28. lipnja 1921.) država se naziva Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca, a od 1930. godine (na temelju Ustava od 3. listopada 1930.) Kraljevina Jugoslavija.

- Na početku Drugog svjetskog rata, raspad Kraljevine Jugoslavije i, na kraju Drugog svjetskog rata, osnivanje Demokratske Federativne Jugoslavije.

- Prijelaz dijela državnog područja u FNRJ (1947. i 1954.) kao slučaj prijenosa (cesije) državnog područja Italije, odnosno tzv. Slobodnog Teritorija Trsta na Jugoslaviju.

- Raspad SFR Jugoslavije (1991.) i nastanak Republike Hrvatske (8. 10. 1991.).

5. NAČIN RJEŠAVANJA PITANJA DRŽAVLJANSTVA U POJEDINIM SLUČAJEVIMA SUKCESIJE DRŽAVA

<https://advokat-prnjavorac.com>

5.1. Raspad Austro-Ugarske Monarhije (1918.) i nastanak Države Slovenaca, Hrvata i Srba (29. 10. 1918.); ujedinjenje Države Slovenaca, Hrvata i Srba s Kraljevinom Srbijom u Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca (1. 12. 1918.).

Državljanstvo stanovnika državnog područja Austro-Ugarske Monarhije koje je prešlo pod suverenitet Države Slovenaca, Hrvata i Srba, a kasnije Kraljevstva, odnosno Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca (od 1930. Kraljevine Jugoslavije) kao država sljednica, bilo je regulirano i međunarodnim ugovorima i unutarnjim propisima države sljednice.

Od međunarodnih ugovora pitanje državljanstva bilo je rješavano sljedećim mnogostranim i dvostranim međunarodnim ugovorima:

i. Ugovor o miru s Austrijom, potpisan u Saint Germain-en-Laye 10. rujna

1919.¹⁶ (u nastavku: Ugovor iz Saint-Germaina),

ii. Ugovor o miru s Ugarskom, potpisan u Trianonu 4. lipnja 1920.¹⁷ (u nastavku: Ugovor iz Trianona),

iii. Ugovor između Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca i Kraljevine Italije, potpisan u Rapallu 12. studenog 1920.¹⁸ (u nastavku: Rapalski ugovor).

Od unutarnjih propisa bio je mjerodavan zakon Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, donesen radi provedbe prethodno navedenih međunarodnih ugovora:

iv. Zakon o državljanstvu Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca iz 1928.¹⁹ Stjecanje državljanstva države sljednice bilo je automatsko za osobe koje

su imale zavičajno pravo (pertinenza)²⁰ na teritoriju koji je ranije bio sastavni

dio nekadašnje Austro-Ugarske Monarhije. Te su osobe dobile, s isključenjem austrijskog/ugarskog državljanstva, punopravno državljanstvo one države koja je vršila suverenitet na navedenom teritoriju.²¹

Ipak, određena kategorija stanovnika bila je isključena od automatskog stjecanja državljanstva nove države. To se odnosilo na osobe koje su “nedavno” (nakon 1. siječnja 1910.) stekle pertinenzu na području države Srba, Hrvata i Slovenaca, odnosno Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca:

a. Osobe koje su dobile zavičajno pravo nakon 1. siječnja 1910. na teritoriju prenesenom na državu Srba, Hrvata i Slovenaca, dobivale su srpsko-hrvatsko- slovensko državljanstvo samo pod uvjetom da su za to imale odobrenje države Srba,

Hrvata i Slovenaca.²²

b. Ako odobrenje nije traženo ili je odbijeno, zainteresirani su dobili (ipso facto) punopravno državljanstvo one države koja je vršila suverenost na teritoriju na kojem su prije imali zavičajno pravo (pertinenzu).²³

Pravo na opciju²⁴ bilo je priznato određenim kategorijama stanovnika navedenih područja pa su pravo na individualni (pojedinačni) izbor državljanstva imale:

a. Osobe starije od 18 godina koje gube svoje austrijsko/ugarsko državljanstvo, a punopravno dobivaju jedno novo državljanstvo (na temelju članka 70/61). Te su osobe mogle, za vrijeme od godine dana od stupanja na snagu ovog Ugovora, optirati za državljanstvo one države u kojoj su imale svoje zavičajno pravo prije nego što su dobile zavičajno pravo na prenesenom teritoriju.²⁵

b. Osobe koje su imale zavičajno pravo na jednom teritoriju koji je bio sastavni dio Austro-Ugarske Monarhije i koji se tu razlikuju od većine stanovništva po rasi i po jeziku. Te su osobe mogle, u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Ugovora, optirati za Austriju, Italiju, Poljsku, Rumunjsku, državu Srba, Hrvata i Slovenaca ili državu Čehoslovačku, ovisno o tomu u kojoj je državi stanovništvo iste rase i jezika kao osoba koja optira.²⁶

Sve navedene kategorije stanovnika bile su obvezne, nakon korištenja prava opcije, preseliti se u državu za čije su državljanstvo optirale. Pravo opcije bilo je individualno pravo svakog pripadnika tih kategorija stanovnika.

Nešto drukčija rješenja utvrdio je dvostrani međunarodni ugovor, Rapalski ugovor iz 1920., koji je predvidio posebno povlaštenu kategoriju stanovnika koja nije bila obvezna preseliti se u Italiju nakon što je optirala za talijansko državljanstvo.²⁷ Tu kategoriju stanovnika činili su Talijani koji su do 3. studenog 1918. bili pripadnici teritorija bivše Austro-Ugarske Monarhije, koja je prema ugovorima o miru s Austrijom i s Ugarskom i prema Rapalskom ugovoru priznata kao sastavni dio Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca. Ti su stanovnici imali pravo opcije za talijansko državljanstvo u roku od godine dana od stupanja na snagu Rapalskog ugovora i bili su oslobođeni obveze prijenosa svojeg domicila (prebivališta) izvan njezina teritorija. To je bilo individualno pravo izbora svakog pojedinca.

Kao što je već spomenuto, pitanje državljanstva bilo je regulirano i unutarnjim pravom države sljednice donesenim, međutim, radi provedbe prethodno navedenih međunarodnih ugovora. Tako je Zakon o državljanstvu Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca iz 1928. regulirao pitanja državljanstva na jednak način kao i spomenuti međunarodni ugovori.

Njegov paragraf 53. predvidio je da se na dan stupanja na snagu ovog Zakona državljanima Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca smatraju:

a. osobe koje su na dan ujedinjenja (1. prosinca 1918.) imale državljanstvo bivše Kraljevine Hrvatske i Slavonije (u okviru Austro-Ugarske Monarhije), a nisu to državljanstvo izgubile na temelju odredaba ugovora o miru te

b. osobe kojima je ugovorima o miru priznato državljanstvo Kraljevine (odnosno Kraljevstva, op. p.) Srba, Hrvata i Slovenaca ili su ga na temelju odredaba tih ugovora stekle.

Iz svega navedenog vidljivo je da je opće načelo (kriterij) za stjecanje državljanstva države sljednice bilo “zavičajno pravo” – tzv. *pertinenza* (*ius soli*)

– pripadnost određene osobe određenom području. Prema Zakonu o uređenju zavičajnih odnošaja u Kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji iz 1880.²⁸ samo hrvatsko-ugarski državljani mogli su postići “u kojoj općini zavičajno pravo” i to samo u jednoj općini. Pravo hrvatske zavičajnosti je među dobrim dijelom hrvatske političke elite kao i među hrvatskim pravnim stručnjacima bilo tumačeno kao vid hrvatskoga državljanstva, odnosno kao element hrvatske državnosti ostvaren u sklopu Hrvatsko-ugarske nagodbe iz 1868.²⁹

Stjecanje državljanstva države sljednice bilo je u pravilu automatsko (*ex lege*) i *ipso facto* za sve osobe koje su imale zavičajno pravo (*pertinenza*, poveznica čvršća od današnjeg pojma prebivališta). Za one koji su zavičajno pravo stekli nakon 1. siječnja 1910., bilo je potrebno tražiti i dobiti odobrenje Kraljevine (odnosno Kraljevstva, op. p.) Srba, Hrvata i Slovenaca.

Kao iznimka od pravila, a predviđeno in favorem pojedinaca, postojalo je pravo na opciju za drugo državljanstvo od onog koje su automatski stekli i to u trima slučajevima: kada je pojedinac imao zavičajno pravo na nekom drugom području koje je sada pod suverennošću neke druge države, kada se etnički razlikovao od većine stanovništva, a narod kojem pripada stvorio je svoju nacionalnu državu nakon raspada Austro-Ugarske Monarhije (pravo pripadnika manjine na temelju nacionalnog [etničkog] porijekla), kao i za državljanstvo države kojoj nije dopalo područje nakon održanog plebiscita.

Glede mjera poduzetih u odnosu na izbjegavanje nastajanja dvostrukog državljanstva, valja podsjetiti da su osobe koje su automatski stekle državljanstvo Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca istodobno izgubile svoje prethodno državljanstvo. Do gubitka prethodnog državljanstva dolazilo je također u slučajevima u kojima stjecanje novog državljanstva nije bilo automatsko, već podvrgnuto prethodnom odobrenju (dozvoli) odnosne države. Jednako tako, osobe koje su se koristile svojim pravom opcije i odlučile se za državljanstvo različito od onog koje su automatski stekle, automatski su izgubile svoje prijašnje (automatski stečeno) državljanstvo.

<https://advokat-prnjavorac.com>

Istodobno, kad je riječ o sprječavanju nastajanja slučajeva bez državljanstva, odredbama Zakona o državljanstvu Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca osigurano je da nitko ne ostane bez državljanstva. Naime, državljanima nove države smatrane su ne samo osobe kojima je državljanstvo automatski priznato ili su ga stekle, već i osobe koje su imale “zavičajno pravo” bivše Kraljevine Hrvatske i Slavonije, kao i druge kategorije osoba na koje upućuje paragraf 53. toga Zakona.

5.2. Raspad Kraljevine Jugoslavije i stvaranje Demokratske Federativne Jugoslavije

Pitanje državljanstva stanovnika državnog područja koje je došlo pod suverenitet Demokratske Federativne Jugoslavije (kao države sljednice) bilo je regulirano internim (nacionalnim) pravnim propisima države sljednice (DFJ/FNRJ): Zakon o državljanstvu Demokratske Federativne Jugoslavije iz 1945.³⁰ (stupio na snagu 28. kolovoza 1945.), poslije izmijenjen i dopunjen kao Zakon o državljanstvu Federativne Narodne Republike Jugoslavije iz 1946.³¹ Zakon je stupio na snagu

5. srpnja 1946., a neke njegove odredbe vrijede već od 28. kolovoza 1945., tj. od stupanja na snagu prvotnog teksta, što je izričito istaknuto u prijelaznim i završnim odredbama Zakona.³²

Stjecanje državljanstva DFJ/FNRJ bilo je automatsko za sljedeće kategorije stanovnika:

(a) Prema odredbama članaka 35. i 36. Zakona državljanima FNRJ smatrale su se sve osobe koje su na dan stupanja na snagu Zakona, tj. 28. kolovoza 1945., bile jugoslavenski državljani “prema vrijedećim propisima” (tj. propisima Kraljevine Jugoslavije iz 1928.).

Da bi se riješila pravna praznina nastala nepriznavanjem propisa donesenih nakon 6. travnja 1941., Ministarski savjet (vlada) dobio je ovlast da svojim propisima uredi situacije stjecanja (dakle ne samo utvrđivanja postojanja državljanstva, već konstitutivnog stjecanja *ex tunc*) jugoslavenskoga državljanstva prema Zakonu o državljanstvu Kraljevine Jugoslavije iz 1928., što se odvijalo u razdoblju od 6. travnja 1941. do stupanja novoga zakona na snagu 28. kolovoza 1945.

(b) Državljanstvo FNRJ stječu, ako međunarodnim ugovorima ne bude drukčije riješeno, i sve osobe koje imaju zavičajno pravo, odnosno općinsku pripadnost na područjima koja su ušla u sastav FNRJ prema međunarodnom sporazumu (članak 36.).

(c) Osobe koje po narodnosti pripadaju jednom od naroda FNRJ, a borave na tom području, ako se ne isele s državnog područja FNRJ ili na temelju posebnog propisa ne optiraju za svoje ranije državljanstvo (članak 36.).³³

Slijedom navedenoga vidljivo je da je unutarnjim zakonodavstvom države sljednice bilo predviđeno automatsko stjecanje državljanstva države sljednice za tri kategorije osoba: one koje su imale (bivše) jugoslavensko državljanstvo (države prednice), one koje su imale zavičajno pravo na području koje je došlo pod vlast države sljednice, kao i osobe koje su pripadale jednom od naroda koji su stvorili državu sljednicu, a imale su i boravište na teritoriju države sljednice.

Vodeći računa o činjenici da je u tadašnjim jugoslavenskim poslijeratnim prilikama često bilo teško ili nemoguće ispravama dokazivati jesu li ispunjene pretpostavke da se osoba može smatrati jugoslavenskim državljaninom prema članku

35. Zakona o državljanstvu DFJ/FNRJ, unesena je vrlo važna odredba o presumpciji jugoslavenskog državljanstva. Naime, prema odredbi članka 25., stavka 1. Zakona pretpostavljalo se da je neka osoba državljanin FNRJ: 1. ako po narodnosti pripada jednom od naroda FNRJ, 2. ako se rodila na području FNRJ ili je tu odgojena i

3. ako tu obično boravi. Pod takvim uvjetima osoba nije trebala dokazivati da ima državljanstvo FNRJ jer se ono pretpostavljalo dok se ne bi dokazalo suprotno. Presumpcija je otpadala ako je osoba imala neko strano državljanstvo ili je imala, ali je izgubila, državljanstvo FNRJ ili ako se već pozvala na strano državljanstvo. Međutim, ako se osoba jednom koristila presumpcijom jugoslavenskog državljanstva (primjerice, zatražila i dobila svjedodžbu o državljanstvu FNRJ, zatražila upis u birački popis i sl.), nije se poslije toga mogla više pozivati na neko strano državljanstvo (stvorila se neoboriva pretpostavka da je ta osoba jugoslavenski državljanin). Prema mišljenju autora to je bilo vrlo dobro zakonsko rješenje jer su se s jedne strane građani oslobađali teškog tereta dokazivanja državljanstva, a s druge strane onemogućile su se špekulacije s državljanstvom – da se jednom pozivaju na domaće, a drugi put na strano državljanstvo.

Navedene odredbe valja tumačiti i kao mjeru kojom se nastojao smanjiti broj osoba koje će, u spomenutom slučaju sukcesije, ostati bez državljanstva.

Posebno valja naglasiti da je, u skladu s proklamiranim federativnim načelom državnog uređenja Jugoslavije, u Zakon o državljanstvu bila unesena odredba prema kojoj u novoj državi postoje dvije vrste državljanstva: državljanstvo federacije (savezno državljanstvo) i državljanstvo federalnih jedinica (zemaljska državljanstva, kasnije državljanstva narodne republike). U skladu s načelom jedinstvenosti svaki je državljanin narodne republike istodobno bio i državljanin FNRJ, a svaki državljanin FNRJ bio je i državljanin jedne narodne republike (članak 1., stavak 2. Zakona). Državljanin FNRJ mogao je imati državljanstvo samo jedne narodne republike. Valja napomenuti da je republičko državljanstvo bilo primarno, dok se jugoslavensko presumiralo, odnosno automatski se vezalo uz postojanje republičkoga državljanstva.

Najvažniji izvori republičkoga državljanstva bili su republički zakoni o državljanstvu.³⁴ Određivanje kruga republičkih (zemaljskih) državljanina bilo je teško i složeno političko i pravno pitanje. Naime, to se državljanstvo nije moglo nadovezati na prijašnje stanje jer je bila riječ o institutu koji je bio nepoznat u zakonodavstvu Kraljevine Jugoslavije.

Odlučeno je da kao glavni kriterij određivanja kruga osoba koje stječu republičko (zemaljsko) državljanstvo bude zavičajnost, odnosno članstvo općine. To su bili stari, poznati i priznati, pravni

instituti (zavičajnost u Hrvatskoj) koji su stvarali pravnu vezu između građana s određenim užim područjem. Prema članku 37., stavak 1. Zakona o državljanstvu DFJ glavna osnova za određivanje državljanstva zemlje bila je zavičajnost (članstvo općine). Tako su državljani zemalja postali oni jugoslavenski državljani koji su na dan 6. travnja 1941. imali zavičajnost odnosno pripadnost pojedinoj općini na području dotične zemlje (mjerodavan je bio upravo dan 6. travnja 1941. jer se nisu uzimale u obzir promjene zavičajnosti (članstvo općine) koje su nastale u vremenu od 6. travnja 1941. do 28. kolovoza 1945.).

Uz određene pretpostavke i u određenom roku, poslije je dana mogućnost državljaninu FNRJ, koji nije želio biti državljanin republike primjenom kriterija zavičajnosti, da ima državljanstvo neke druge republike. Na temelju valjane izjave osobe određivalo se državljanstvo one narodne republike za koju se ta osoba odlučila i to s retroaktivnim djelovanjem. Dopunama Zakona propisano je da će se zakonima republika odrediti na koji će način državljani FNRJ, koji su već postali državljani neke druge narodne republike, moći izjasniti o tome da žele biti državljani druge narodne republike.

Postojali su, međutim, i slučajevi isključenja pojedinih kategorija osoba od državljanstva države sljednice (DFJ/FNRJ). Ti su slučajevi predviđeni u Ugovoru o miru s Italijom iz 1947., a detaljnije su u ovom radu opisani pod slučajem sukcesije države prijenosom (cesijom) talijanskoga državnog područja Jugoslaviji. Svrha takvih odredaba bila je spriječiti ili smanjiti slučajeve dvostrukog državljanstva.

Iz navedenoga je vidljivo da je opći uvjet za stjecanje državljanstva države sljednice (DFJ/FNRJ) bio “državljanstvo bivše države”. Uz to, neke su kategorije osoba za stjecanje novog državljanstva bile određene “zavičajnim pravom” per- tinenza (ius soli), a neke “boravištem” (ius soli) u vezi s “nacionalnim (etničkim) porijeklom” (pripadnost jednom od naroda koji su tvorili FNRJ).

5.3. Prijelaz dijela državnog područja u FNRJ (prijenos [cesija] državnog područja) odvijao se dva puta: 1947. kada je državno područje preneseno prema Ugovoru o miru s Italijom i 1954. kada je dio, tzv. Slobodnog Teritorija Trsta (državno područje određeno u članku 21. Ugovora o miru s Italijom) prenesen na FNRJ.

Državljanstvo stanovnika državnog područja koje je preneseno pod suverenitet države sljednice (FNRJ) bilo je određeno u mnogostranim i dvostranim međunarodnim ugovorima i u nacionalnim propisima države sljednice (FNRJ).

Jugoslavija je sklopila nekoliko međunarodnih ugovora koji su se odnosili na pitanje državljanstva:

i. Ugovor o miru s Italijom, Pariz, 10. veljače 1947.

miru s Italijom),

(dalje u tekstu: Ugovor o

ii. Sporazum između FNRJ i Talijanske Republike o uređenju izvjesnih pitanja koja se odnose na opcije, Rim, 23. 12. 1950.,³⁶

iii. Memorandum o suglasnosti između Vlade Italije, Ujedinjene Kraljevine, Sjedinjenih Država i Jugoslavije o Slobodnom Teritoriju Trsta, London, 5. 10.

1954.³⁷ i

iv. Ugovor između SFRJ i Republike Italije, Osimo (Ancona), 10. 11. 1975. (Osinski sporazumi).³⁸

FNRJ je (kao država sljednica) detaljnije i provedbeno riješila pitanja stjecanja državljanstva koja su ugovorena u međunarodnim ugovorima i to u sljedećim internim (nacionalnim) pravnim propisima:

i. Zakon o državljanstvu osoba na području pripojenom FNRJ po Ugovoru o miru s Italijom od 6. 12. 1947.³⁹ te

ii. Pravilnik o opciji s područja pripojenog FNRJ po Ugovoru o miru s Italijom od 24. 12. 1947.⁴⁰

U spomenutim slučajevima sukcesije, prijenosa dijela državnog područja iz 1947. i 1954., primjenjivana su različita rješenja glede stjecanja državljanstva i s obzirom na automatsko stjecanje

državljanstva države sljednice i na pravo na izbor državljanstva (pravo na opciju) te su u nastavku prikazana odvojeno.

U slučaju prijenosa državnog područja po Ugovoru o miru s Italijom iz 1947. bilo je predviđeno automatsko stjecanje državljanstva FNRJ za sve osobe talijanskoga državljanstva koje su na dan 10. lipnja 1940. imale prebivalište

(domicil) na području koje je pripojeno teritoriju FNRJ, kao i za njihovu djecu rođenu poslije tog dana. Te su osobe stekle savezno državljanstvo FNRJ danom stupanja na snagu Ugovora o miru (15. rujna 1947.).⁴¹

Navedene su osobe automatski stekle savezno državljanstvo FNRJ i republičko državljanstvo i to one narodne republike na čijem su području imale prebivalište na dan 10. lipnja 1940.⁴² Osobe koje su imale istu nacionalnu pripadnost kao narod neke druge narodne republike imale su pravo dati izjavu pred nadležnim jugoslavenskim vlastima da žele postati državljaninom one republike čijoj narodnosti pripada. U tom slučaju smatralo se da je ta osoba stekla državljanstvo te druge narodne republike na dan 15. rujna 1947.

Opći uvjeti (kriteriji) za stjecanje državljanstva države sljednice bili su tako posjedovanje “državljanstva” bivše države zajedno s prebivalištem (*ius soli*).

Određen krug osoba dobio je, međutim, pravo na izbor državljanstva te su pod određenim uvjetima i rokovima opcijom mogle zadržati talijansko državljanstvo. Te su osobe bile izuzete od automatskog stjecanja državljanstva FNRJ i to na sljedeći način: osobe s talijanskim državljanstvom, koje su na dan 10. lipnja 1940. imale prebivalište (domicil) na području koje je pripojeno teritoriju FNRJ, i čiji je razgovorni jezik talijanski, dobile su pravo optirati za talijansko državljanstvo u roku od godine dana od stupanja na snagu Ugovora. Svaka osoba koja je optirala na taj način zadržala je talijansko državljanstvo i nije se uzimalo (tj. fingiralo se) da je stekla državljanstvo države kojoj je ustupljen teritorij (jugoslavensko državljanstvo).⁴³ Kategorija osoba s pravom na opciju bila je tako određena kumulativnim postojanjem “državljanstva”, “prebivališta” i “razgovornog jezika”.

Jugoslavenska vlada mogla je zahtijevati od osoba koje su se koristile pravom opcije da se presele u Italiju u roku od godine dana računajući od dana optiranja.⁴⁴ Pravo na opciju bilo je individualno pravo svake osobe. Podrobnije odredbe o korištenju prava na opciju bile su predviđene u internom zakonodavstvu Jugoslavije i to u Zakonu o državljanstvu osoba na području pripojenom FNRJ po Ugovoru o miru s Italijom od 6. 12. 1947. i Pravilniku o opciji s područja pripojenog FNRJ po Ugovoru o miru s Italijom od 24. 12. 1947.

Slično pravo na izbor državljanstva (jugoslavenskog – i saveznog i republičkog) bilo je predviđeno za talijanske državljane čiji je razgovorni jezik jedan od jugoslavenskih jezika (hrvatski, slovenski ili srpski), a čije se stalno mjesto boravka nalazi na talijanskom teritoriju. Oni su mogli steći jugoslavensko državljanstvo, ako jugoslavenske vlasti prihvate molbu koju oni podnesu diplomatskom ili konzularnom predstavniku Jugoslavije u Italiji. Jugoslavenska vlada bila je obvezna diplomatskim putem dostaviti talijanskoj vladi popise osoba koje su tako stekle jugoslavensko državljanstvo. Na dan službene dostave popisa osobe navedene u njemu gubile su

<https://advokat-prnjavorac.com>

talijansko državljanstvo. Talijanska vlada mogla je tražiti od tih osoba preseljenje u Jugoslaviju u roku od godine dana računajući od dana spomenute službene dostave.⁴⁵

Iz navedenog proizlazi da je Ugovorom o miru s Italijom bilo predviđeno automatsko stjecanje državljanstva FNRJ (kao države sljednice) za osobe koje su imale prebivalište na ustupljenom teritoriju. Uz savezno, automatski se stjecalo i republičko državljanstvo republike u kojoj je osoba imala prebivalište, s mogućnošću opcije za drugo republičko državljanstvo, ako je osoba imala nacionalnu pripadnost naroda u toj drugoj republici.

Iznimka od automatskog stjecanja odnosila se na osobe koje su imale boravište na ustupljenom području, ali im je razgovorni jezik bio talijanski te su, slijedom toga, imale pravo opcije za talijansko državljanstvo. Ako su se koristile pravom opcije, one nisu stekle talijansko državljanstvo, nego su ga zadržale te se fingiralo da nisu nikada ni stekle jugoslavensko državljanstvo.

Kao što je razvidno iz izloženoga, ugovorena rješenja imala su za cilj i sprječavanje nastanka slučajeva dvostrukog državljanstva ili slučajeva bez državljanstva. Talijanski državljani koji su imali boravište dana 10. lipnja 1940. na prenesenom državnom području stekli su, na dan stupanja na snagu Ugovora o miru s Italijom, savezno državljanstvo FNRJ i državljanstvo odgovarajuće narodne republike. Izbjegnute su slučajevi osobe bez državljanstva. Međutim, kod talijanskih državljanima kojima je govorni jezik bio talijanski i koji su se koristili pravom na opciju uzimalo se da nisu stekli državljanstvo FNRJ te da su zadržali talijansko državljanstvo. Na taj se način izbjeglo stvaranje slučajeva dvojnog državljanstva.

U slučaju sukcesije države glede državnog područja određenog u članku

21. Ugovora o miru s Italijom (tzv. Slobodnog Teritorija Trsta) koji je prenesen (cediran) djelomično Italiji, a djelomično FNRJ 1954., stjecanje državljanstva bilo je određeno na sljedeći način.

Stjecanje državljanstva države sljednice bilo je uređeno Osimskim sporazumima tako da je izrijekom određeno da će se državljanstvo države sljednice steći u skladu s njezinim unutarnjim propisima. Za dio koji je pripao FNRJ mjerodavni su bili, dakle, već ranije doneseni propisi FNRJ. Slijedom navedenoga, sukladno Osimskim sporazumima, a na temelju unutarnjih propisa FNRJ, stjecanje jugoslavenskog državljanstva bilo je automatsko za osobe koje su 10. lipnja 1940. bile talijanski državljani i koje su imale stalno boravište na teritoriju navedenom u članku 21. Ugovora o miru s Italijom iz 1947. (te za njihove potomke rođene nakon tog datuma), ako se stalno boravište tih osoba u trenutku stupanja na snagu ovog Ugovora nalazi na teritoriju FNRJ.⁴⁶

Opći uvjet (kriterij) za automatsko stjecanje državljanstva države sljednice bilo je postojanje “državljanstva” bivše države zajedno sa “stalnim boravištem” (ius soli) te nije bilo slučajeva izuzeća od automatskog stjecanja državljanstva FNRJ.

Osobe koje su iskoristile svoje pravo na iseljenje u Italiju i stjecanje talijanskoga državljanstva bile su otpuštene iz jugoslavenskoga državljanstva (saveznog i republičkog) koji su prethodno automatski stekle.

Pravo na izbor državljanstva, i to posredano, bilo je priznato pripadnicima talijanske manjine na koje se odnosi odredba stavka 1., članka 3. Osimskih sporazuma.⁴⁷ Pravo na izbor državljanstva bilo je omogućeno, posredno, izborom na iseljenje u Italiju, pod uvjetima predviđenim u razmjeni pisama koja su priložena uz Osimske sporazume.⁴⁸ Kategorija osoba s pravom na opciju bila je određena kumulativnim postojanjem “državljanstva”, “stalnog boravišta” (na području određenom člankom 21. Ugovora o miru, tj. na području tzv. Slobodnog Teritorija Trsta) i “pripadnosti manjini”.

Pravo na izbor državljanstva bilo je individualno pravo svakog pojedinca, a ne zajedničko (kolektivno) pravo pripadnika talijanske manjine na tom području. Svaki pripadnik talijanske manjine trebao je izraziti svoju volju za iseljenjem u Italiju i to preko jugoslavenskih vlasti. Talijanske vlasti su zatim, nakon ispitivanja statusa svakog pojedinog podnositelja zahtjeva, izvijestile jugoslavenske vlasti o tome smatraju li podnositelja zahtjeva pripadnikom talijanske manjine i priznaju li mu talijansko državljanstvo. U takvim slučajevima jugoslavenske su vlasti bile obvezne podnositelju zahtjeva dati otpust iz jugoslavenskoga državljanstva. Podnositelj zahtjeva bio je obvezan iseliti se iz FNRJ u roku od tri mjeseca od primitka službene obavijesti o otpustu iz jugoslavenskoga državljanstva. Dan iseljenja smatrao se i danom njegova gubitka jugoslavenskog državljanstva.

Isto takvo pravo bilo je priznato i pripadnicima (raznih) jugoslavenskih manjina koji su bili talijanski državljani i imali 10. lipnja 1940. stalno boravište na dijelu teritorija bivšeg Slobodnog Teritorija Trsta koji je postao talijanski.

Nastanak slučajeva dvostrukog državljanstva ili slučajeva bez državljanstva izbjegnut je na sljedeći način. Talijanski državljani koji su dana 10. lipnja 1940. imali stalno boravište na državnom području koje je pripalo FNRJ automatski su stekli jugoslavensko državljanstvo te se nisu pojavili slučajevi bez državljanstva. S druge strane, pripadnici talijanske manjine koji su se koristili pravom na preseljenje u Italiju te im je priznato talijansko državljanstvo dobivali su otpust od jugoslavenskog (saveznog i republičkog) državljanstva. Tako su izbjegnuti slučajevi dvojnoga državljanstva.

5.4. Raspad Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i nastanak Republike Hrvatske (8. listopada 1991.)

Bivša SFRJ raspala se 1991./1992. godine. Arbitražna komisija, koja je osnovana i počela djelovati u okviru Konferencije o Jugoslaviji pod pokroviteljstvom Europske zajednice (1991. godine) i koja je od kolovoza 1992. godine nastavila djelovati u okviru UN/EZ Konferencije o bivšoj Jugoslaviji, dala je odgovore na niz pravnih pitanja vezanih uz događaje na području tadašnje SFRJ, uključujući o njezinu raspadu i nastanku novih država sljednica.⁴⁹ Tako je u Mišljenju broj 150 utvrdila da je

<https://advokat-prnjavorac.com>

SFRJ “u postupku raspada”, a u Mišljenju broj 851 da je “proces raspada SFRJ ... sada dovršen i da SFRJ više ne postoji”. Dodatno je istaknuto, u Mišljenju broj 952, da “niti jedna od država sljednica ne može samo za sebe tražiti prava na članstvo koja je prije uživala SFRJ”. Navedeno je stajalište potvrđeno u Rezoluciji Vijeća sigurnosti 777 (1992.)⁵³ koja je “primila na znanje” da je “država, nekada znana pod nazivom SFRJ, prestala postojati”.

U Mišljenju broj 1154 Arbitražna komisija utvrdila je datume sukcesije država za svaku od pet država sljednica bivše SFRJ:

- Republika Hrvatska 8. listopada 1991.
- Republika Slovenija 8. listopada 1991.
- Republika Makedonija 17. studenoga 1991.
- Republika Bosna i Hercegovina 6. ožujka 1992.
- SR Jugoslavija (Srbija i Crna Gora) 27. travnja 1992.

Nadalje je utvrđeno da su, osim ako se sljednice ne dogovore drukčije, navedeni datumi trenutak kada su državna imovina, arhiva, dugovi i ostala prava bivše SFRJ prešli na pojedinu državu sljednicu.

Republika Hrvatska može se smatrati državom od 25. lipnja 1991. na temelju Ustavne odluke o suverenosti i samostalnosti Republike Hrvatske⁵⁵, koju je donio Sabor Republike Hrvatske zajedno s Deklaracijom o proglašenju suverene i samostalne Republike Hrvatske.⁵⁶ Međutim, danom sukcesije država, tj. danom kad je Hrvatska preuzela međunarodnu odgovornost za svoje državno područje, smatra se

8. listopada 1991., kako je to potvrdio Sabor Republike Hrvatske svojom Odlukom

i Zaključkom od 8. listopada 1991.⁵⁷ (nakon isteka tromjesečnog roka suspenzije primjene Ustavne odluke, kako je bilo određeno Zajedničkom deklaracijom usvojenom na Brijunima 7. srpnja 1991.). Prihvaćenost 8. listopada 1991. kao dana sukcesije Republike Hrvatske vidljiva je ne samo iz citiranog Mišljenja Arbitražne komisije broj 11, već i iz općeprihvaćene međunarodnopravne prakse sukcesije Republike Hrvatske međunarodnim ugovorima. Depozitari mnogostranih međunarodnih ugovora, nakon notifikacije sukcesije Republike Hrvatske pojedinom međunarodnom ugovoru, smatraju Republiku Hrvatsku njezinom strankom upravo od 8. listopada 1991. Na jednak način pri ugovaranju sukcesije dvostranih međunarodnih ugovora redovito se uzima taj datum kao trenutak od kada se u odnosima između Republike Hrvatske i te druge države primjenjuju svi, ili određeni, ugovori koji su bili na snazi između te države i bivše SFRJ.

Zakoni o državljanstvu bili su među prvim zakonskim aktima donesenim od država sljednica bivše SFRJ.

U Republici Hrvatskoj državljanstvo osoba s područja koje je došlo pod suverenost Republike Hrvatske, odnosno načini i uvjeti stjecanja hrvatskoga državljanstva, regulirani su njezinim unutarnjim zakonodavstvom, Zakonom o hrvatskom državljanstvu.⁵⁸

Zakon o hrvatskom državljanstvu prihvatio je sljedeća rješenja glede stjecanja državljanstva te se hrvatskim državljaninom na dan stupanja Zakona na snagu smatraju sljedeće dvije kategorije osoba:

(a) Hrvatskim državljaninom smatra se osoba koja je to svojstvo stekla po pro- pisima važećim na dan stupanja na snagu ovog Zakona.⁵⁹ Na taj su način sve osobe koje su imale državljanstvo SR Hrvatske automatski stekle državljanstvo Republike Hrvatske. Budući da su svi državljani bivše SFRJ istodobno imali i državljanstvo jedne od republika, ovom se odredbom željelo izbjeći nastajanje osoba bez državljanstva.

(b) Hrvatskim državljaninom smatra se i pripadnik hrvatskoga naroda koji na dan stupanja na snagu ovog Zakona nema hrvatsko državljanstvo, a na taj dan ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj, ako da pisanu izjavu da se smatra hrvatskim državljaninom.⁶⁰ U navedenom slučaju potrebno je kumulativno ispunjenje tri uvjeta: pripadnost hrvatskom narodu, prebivalište i pisana izjava da se smatra hrvatskim državljaninom. Takvo stjecanje hrvatskoga državljanstva je ex tunc, od dana stupanja na snagu Zakona o hrvatskom državljanstvu.

Nisu postojale iznimke od gore navedenog načela da su te dvije skupine osoba smatrane državljanima Republike Hrvatske od dana stupanja na snagu Zakona o državljanstvu.

Zakon nije predvidio mogućnost opcije. Međutim, svaka osoba koja je stekla hrvatsko državljanstvo na navedeni način mogla je zatražiti primitak u državljanstvo i neke druge države sljednice bivše SFRJ ili bilo koje druge države bez obveze istodobnog gubitka (i. e. oduzimanja) hrvatskoga državljanstva. Ustav Republike Hrvatske⁶¹ određuje da se državljaninu Republike Hrvatske ni pod kojim uvjetima ne može oduzeti hrvatsko državljanstvo (članak 9., stavak 2. Ustava Republike Hrvatske).

Nadalje, osoba koja je rođena na teritoriju Republike Hrvatske, ili koja je u braku s hrvatskim državljaninom i kojoj je odobreno trajno nastanjenje na području Republike Hrvatske, može prirođenjem steći hrvatsko državljanstvo, bez dobivenog otpusta (i. e. odricanja) iz stranog državljanstva.

Zakon o hrvatskom državljanstvu poduzeo je mjere za izbjegavanje nastanka osoba bez državljanstva, odnosno svoja je rješenja temeljio na činjenici da su svi državljani bivše SFRJ istodobno imali i državljanstvo jedne od republika (te ako bi i sve države sljednice omogućile automatsko stjecanje državljanstva osobama koje su imale državljanstvo odgovarajuće republike, ne bi postojale osobe bez državljanstva). Za razliku od prethodno izloženih slučajeva sukcesije na

području Republike Hrvatske, hrvatski Zakon o državljanstvu nije poduzeo mjere za izbjegavanje nastanka osoba s dva ili više državljanstva.

Tako se osoba, koja nije imala državljanstvo Republike Hrvatske u bivšoj SFRJ već ima državljanstvo neke druge države, smatra hrvatskim državljaninom, ako je kao pripadnik hrvatskoga naroda s prebivalištem u RH i dala je odgovarajuću izjavu. Pri tomu se ne mora odreći svojeg prethodnog državljanstva. Na sličan način dvostruko ili višestruko državljanstvo mogu steći osobe rođene na teritoriju Republike Hrvatske, ili koje su u braku s hrvatskim državljaninom, ako im je odobreno trajno nastanjenje na području Republike Hrvatske.

6. POKUŠAJI UREĐENJA PITANJA SUKCESIJE DRŽAVLJANSTVA NA MEĐUNARODNOJ RAZINI

6.1. Područje bivše SFRJ (regionalna razina)

U okviru rada Međunarodne konferencije o bivšoj Jugoslaviji bilo je pokušaja pitanje državljanstva osoba s područja bivše SFRJ ugraditi u mnogostrani međunarodni ugovor koji bi uređivao niz pitanja vezanih uz sukcesiju bivše SFRJ i koji bi se sklopio između svih država sljednica. U tom smislu je 1994. godine državama sljednicama podnesen na razmatranje The Draft Treaty Concerning Succession to the Former SFRY, koji je među ostalim predlagao sporazumno

utvrđivanje načela za rješavanje pitanja državljanstva pojedinih država sljednica. Kao osnovno pravilo predloženo je da se svaki državljanin SFRJ, koji je na dan sukcesije odgovarajuće republike bio i državljanin te republike, smatra državljaninom države sljednice koja je nastala iz te republike (članak II.1).⁶² Dakle, kao osnovno načelo za stjecanje državljanstva države sljednice tada je bilo predlagano državljanstvo odgovarajuće republike u državi prednici.

U Ugovoru o pitanjima sukcesije⁶³, koji je potpisan u Beču 29. lipnja 2001. godine, i kojim su države sljednice utvrdile osnove za međusobnu raspodjelu prava, obveza, imovine, dugova, arhive bivše države te načela rješavanja nekih drugih pitanja (kao što su mirovine, zaštita privatnog vlasništva i stečenih prava) ne nalaze se, međutim, odredbe o stjecanju državljanstva fizičkih osoba obuhvaćenih sukcesijom bivše Federacije. Rješavanje tog pitanja tako je ostalo prepušteno zakono- davstvima država sljednica.

6.2. Okrilje Ujedinjenih naroda

U poglavlju 3. ovoga rada prikazani su naponi koji su poduzimani u okviru Ujedinjenih naroda kako bi se došlo do međunarodno pravnog obaveznog instrumenta koji bi na globalnoj razini uređivao pitanje državljanstva fizičkih osoba u slučajevima sukcesije država.

Opća skupština je 2000. godine primila na znanje Nacrt članaka o državljanstvu fizičkih osoba u odnosu na sukcesiju država (zajedno s komentarom) i pozvala je vlade da uzmu u obzir njegove odredbe, tamo gdje je to primjereno, kada rješavaju pitanja državljanstva fizičkih osoba u slučaju sukcesije država. Poziv je obnovljen i 2004. godine, a potom i 2009. godine, kada su vlade i ohrabrene da na regionalnoj ili subregionalnoj razini razrade pravne instrumente u vezi s državljanstvom fizičkih osoba u slučaju sukcesije država, posebice radi sprječavanja nastanka osoba bez državljanstva kao posljedice sukcesije država. Sada se očekuje da će se navedena tema naći na dnevnom redu zasjedanja Opće skupštine 2011./2012. godine.

Navedeni naponi do sada nisu doveli do usvajanja teksta međunarodnog ugovora, univerzalnog instrumenta, koji bi uređivao pitanje državljanstva fizičkih osoba u slučajevima sukcesije država. Treba vidjeti hoće li Nacrt članaka ipak jednom poslužiti kao predložak za izradu univerzalnog međunarodnog ugovora i

hoće li to biti u predloženom ili nešto izmijenjenom sadržaju. Mislimo da određeni važni članci Nacrta ipak ne odražavaju postojeće običajno međunarodno pravo, nego predstavljaju (tek mogući) progresivni razvitak (progressive development)⁶⁴ međunarodnog prava.

U tom kontekstu nije nevažno primijetiti da neke od predloženih odredaba Nacrta članaka u bitnome odstupaju od prevladavajuće prakse država u sukcesiji država krajem 20. stoljeća. Kao primjer navodimo članak 5. Nacrta članaka⁶⁵ pod nazivom “presumpcija državljanstva” kojim se presumira da su osobe koje su imale redovito prebivalište (habitual residence) na državnom području, koje je predmet sukcesije, stekle državljanstvo države sljednice u odnosu na to područje (pod uvjetom da su imale državljanstvo države prednice) od dana sukcesije. U konkretnom slučaju Republike Hrvatske to bi značilo da bi pravo na stjecanje hrvatskoga državljanstva trebali imati svi državljani bivše SFRJ koji su imali prebivalište u Republici Hrvatskoj na dan sukcesije.

U Drugom dijelu pod nazivom “Odredbe koje se odnose na pojedine kategorije sukcesije država” takva se stajališta detaljnije razrađuju i u slučajevima “Raspada države” (odjeljak 3., članci 22. i 23.).⁶⁶ Tako bi svaka država sljednica bila obvezna dodijeliti svoje državljanstvo osobi koja je bila državljanin države prednice, a koja je imala redovito prebivalište na državnom području koje je stekla odnosna država sljednica (članak 22., stavak 1. (a)), a tek se podredno, ako osobe nemaju redovito prebivalište na području koje je zahvaćeno sukcesijom, kao kriterij javlja postojanje odgovarajuće pravne sveze s konstitutivnom jedinicom države prednice koja je postala dio države sljednice (članak 22., stavak 1., (b)(i)) – dakle, državljanstvo odgovarajuće konstitutivne jedinice raspadnute federacije. U treću kategoriju osoba koje bi trebale steći državljanstvo države sljednice ulaze osobe koje su rođene ili su imale zadnje prebivalište na državnom području koje je pripalo odnosnoj državi sljednici (članak 22., stavak 1., (b)(ii)) ili imaju neku drugu odgovarajuću vezu s tom državom sljednicom.

Iz izloženih odredaba vidljivo je da bi država sljednica trebala biti obvezna dati svoje državljanstvo svim državljanima države prednice, neovisno o tomu jesu li bili i državljani odgovarajuće

konstitutivne jedinice države prednice (načelo prihvaćeno u hrvatskom zakonodavstvu) ako su imali prebivalište na njezinu području (potparagraf (a)) ili su bili rođeni, odnosno imali posljednje prebivalište na njezinu području (potparagraf (b)) ili neku drugu odgovarajuću vezu. Navedena načela razlikuju se od načela prihvaćenih u zakonodavstvima ne samo Republike Hrvatske, već i ostalih sljednica bivše SFRJ, koje umjesto “državljanstva države prednice” i “prebivališta na teritoriju države sljednice” za automatsko stjecanje državljanstva traže “državljanstvo konstitutivne jedinice”. Ta su zakonodavstva, međutim, bivšim

državljanima države prednice koji imaju prebivalište u određenoj državi sljednici omogućavala lakši (privilegirani) način stjecanja njezina državljanstva (prirođenje).

U komentarima uz rečene članke Komisija obrazlaže zauzeto stajalište dvama razlozima.⁶⁷ Prvi je razlog da je takvo stajalište široko prihvaćeno kod autora te da je takva praksa postojala pri raspadu Austro-Ugarske Monarhije, što prema našem mišljenju nije u potpunosti utemeljeno. U tom se kontekstu poveznica pertinenzna pokušava okarakterizirati kao prebivalište (habitual residence). Mislimo da je pertinenzna bila više od prebivališta – posebna veza pojedinca s određenom općinom

– te je predstavljala “pravo na državljanstvo”. Uz navedeno upozoravamo da pertinenzu nisu uopće mogli dobiti stranci, već je to pravo bilo rezervirano samo za državljane te države. Komisija u komentaru kao dodatni razlog tako prihvaćenom pristupu navodi i interes pojedinaca za stjecanjem državljanstva države u kojoj imaju prebivalište. Pritom napominje da se velik broj osoba u raspadu Češkoslovačke i Jugoslavije koristio pravom stjecanja državljanstva države sljednice na lakši (privilegirani) način, pozivom na prebivalište u toj državi.

U komentaru uz te članke Komisija pri tomu potvrđuje da je u slučaju raspada Češkoslovačke i SFR Jugoslavije kao prevladavajući kriterij prihvaćeno državljanstvo republika koje su bile u sastavu tih federacija, a ne prebivalište, te navodi zakonodavna rješenja koja su prihvatile Slovenija, Hrvatska, BiH, Makedonija, Češka i Slovačka.

Navedene, a moguće i neke druge odredbe iz Nacrta članaka koje zapravo predstavljaju odstupanja od već prihvaćene prakse država, sigurno imaju utjecaja na opću neprihvaćenost Nacrta članaka, odnosno na nesklonost država odlučiti se za “daljnju akciju” izrade pravnog instrumenta, međunarodnog ugovora, koji bi regulirao državljanstvo fizičkih osoba u slučaju sukcesije država.

Kodifikacija međunarodnog prava i progressive development glavni su zadatci Komisije za međunarodno pravo i njima Komisija treba težiti pri izradi nacrta međunarodnopravnih instrumenta kojima bi se uredilo neko područje međunarodnog prava. No, u slučajevima kao što je ovaj može se zapitati je li Komisija ugrađivanjem elemenata u takve nacрте koji odstupaju od već prihvaćene prakse država zaista pogodila progressive development u kojem bi se međunarodno pravo u tom području trebalo razvijati. U primjerima kao što je ovaj razvidno je da takve “novine” u nekom međunarodnopravnom instrumentu mogu odgoditi ili čak trajno onemogućiti postupak usvajanja nekog međunarodnopravnog instrumenta i, konačno, ako jednom i budu usvojene, utjecati na dinamiku njegova stupanja na snagu.

Na osnovu člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09) i čl. 37. i 43. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13), ministar civilnih poslova Bosne i Hercegovine donosi

**UPUTSTVO O NAKNADNOM UPISU ČINJENICE ROĐENJA
I ČINJENICE DRŽAVLJANSTVA U MATIČNE KNJIGE LICA
KOJA SU DRŽAVLJANSTVO BOSNE I HERCEGOVINE
STEKLA PO PROPISIMA REPUBLIKE BOSNE I
HERCEGOVINE**

Službeni glasnik BiH, broj 30/16
<https://advokat-prnjavorac.com>

Član 1. **(Predmet Uputstva)**

(1) Uputstvom o naknadnom upisu činjenice rođenja i činjenice državljanstva u matične knjige lica koja su državljanstvo Bosne i Hercegovine stekla po propisima Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Uputstvo), utvrđuje se način i postupak naknadnog upisa činjenice rođenja i činjenice državljanstva u matične knjige lica koja nisu upisana u matične knjige u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: BiH), a koja su stekla državljanstvo BiH u skladu sa Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni list R BiH", broj 30/96 - Prečišćeni tekst), i to:

a) porijeklom,

b) rođenjem na teritoriji BiH,

c) naturalizacijom i

d) po sili zakona, član 30. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni list R BiH", broj 30/96 - Prečišćeni tekst).

(2) Propisuje se obrazac zahtjeva za naknadni upis koji čini sastavni dio ovog uputstva.

Član 2. **(Dokazi o ispunjenosti uvjeta)**

(1) Uz zahtjev za naknadni upis, lice koje je steklo državljanstvo BiH porijeklom dužno je priložiti dokaze da ispunjava uvjete za naknadni upis činjenice državljanstva porijeklom (dokaz o identitetu, izvod iz matične knjige rođenih, uvjerenje o državljanstvu roditelja i drugi dokazi).

(2) Uz zahtjev za naknadni upis, lice koje je steklo državljanstvo BiH rođenjem na teritoriji BiH prilaže dokaz o identitetu, izvod iz matične knjige rođenih i dokaze da su oba njegova roditelja nepoznata ili su nepoznatog državljanstva ili su bez državljanstva.

(3) Uz zahtjev za naknadni upis, lice koje je steklo državljanstvo BiH naturalizacijom dužno je priložiti dokaz o identitetu, izvod iz matične knjige rođenih i rješenje o sticanju državljanstva BiH naturalizacijom.

(4) Državljanima bivše SFRJ koji su stekli državljanstvo BiH po sili zakona (*ex lege*), po osnovu prebivališta u BiH na dan 06. aprila 1992. godine, dužni su uz zahtjev za naknadni upis priložiti: dokaz o identitetu, izvod iz matične knjige rođenih, dokaz o državljanstvu SFRJ i ispravu kojom dokazuju prebivalište u BiH na dan 06. aprila 1992. godine, izdatu od strane nadležnog organa na osnovu evidencije o prebivalištu građana BiH.

(5) Kao dokaz o državljanstvu SFRJ lice prilaže jedan od sljedećih dokaza:

a) uvjerenje o državljanstvu,

- b) pasoš,
- c) lična karta,
- d) vojna knjižica,
- e) broderska knjižica, kao i druge dokumente izdate od strane nadležnih organa bivše SFRJ.

(6) U slučaju kada zahtjev za naknadni upis u matičnu knjigu podnosi lice čiji je barem jedan roditelj stekao državljanstvo BiH po osnovu prebivališta u BiH na dan 06. aprila 1992. godine, a koje je tada bilo maloljetno i kojem dokaz o prebivalištu nije dostupan ili ga ne može pribaviti, prebivalište se utvrđuje na osnovu prijavljenog prebivališta roditelja i na osnovu drugih dokaza, u skladu sa članom 38. stav (5) Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine. Drugi dokazi koji se u postupku naknadnog upisa u matičnu knjigu, za ovu kategoriju lica, mogu uzeti za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta koji se odnose na prebivalište su: đaćka knjižica, zdravstvena knjižica, kućna lista, izjava lica koje podnosi zahtjev za naknadni upis, izjava člana porodice i drugo.

(7) Državljanima bivše SFRJ koji su stekli državljanstvo BiH po sili zakona (*ex lege*), po osnovu prebivališta u BiH na dan 06. aprila 1992. godine, smatraju se državljanima BiH od 06. aprila 1992. godine, a lica koja su stekla državljanstvo BiH porijeklom i rođenjem na teritoriji BiH smatraju se državljanima BiH od dana njihovog rođenja.

Član 3. (Organ kojem se podnosi zahtjev)

(1) Zahtjev za naknadni upis podnosi se nadležnom organu jedinice lokalne samouprave entiteta i Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: nadležni organ) prema prebivalištu, odnosno boravištu podnosioca zahtjeva.

(2) Ako podnosilac zahtjeva nije nikada imao prebivalište ili boravište u BiH, zahtjev se podnosi nadležnom organu prema posljednjem prebivalištu roditelja podnosioca zahtjeva.

(3) Ako nije moguće utvrditi posljednje prebivalište roditelja podnosioca zahtjeva u BiH, zahtjev se podnosi nadležnom organu prema mjestu upisa činjenica rođenja ili državljanstva roditelja u matične knjige.

(4) Lica koja su već upisana u matične knjige rođenih na teritoriji BiH zahtjev za naknadni upis činjenice državljanstva, podnose nadležnom organu prema mjestu upisa u matične knjige rođenih, odnosno nadležnom organu u drugom entitetu ako lice ispunjava uslove za državljanstvo drugog entiteta.

Član 4. (Odlučivanje o zahtjevu)

(1) O zahtjevima za naknadni upis odlučuje nadležni organ iz člana 3. i u skladu sa rješenjem kojim je odobren naknadni upis isti vrši u matičnu knjigu.

(2) Nadležni organ dužan je dostaviti Ministarstvu civilnih poslova BiH (u daljem tekstu:

<https://advokat-prnjavorac.com>

Ministarstvo) primjerak rješenja o naknadnom upisu sa kopijom spisa predmeta na osnovu koje je doneseno rješenje.

(3) Rješenje o naknadnom upisu sa priložima dostavlja se Ministarstvu odmah, a najkasnije u roku od 3 dana od dana donošenja.

(4) Ukoliko Ministarstvo smatra da nisu ispunjeni uvjeti za naknadni upis, o tome u pisanoj formi obavještava nadležni organ u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

(5) Obavještenje sadrži mišljenje o načinu primjene Uputstva u konkretnom slučaju.

Član 5. (Službena evidencija)

Jedinstvenu bazu podataka o naknadnom upisu u matičnu knjigu rođenih, koji su stekli državljanstvo RBiH u skladu sa Zakonom o državljanstvu Republike Bosne i Hercegovine, vodi Ministarstvo.

Član 6. (Nadzor nad primjenom Uputstva)

Nadzor nad primjenom ovog uputstva vrše Ministarstvo i nadležni organi u okviru svoje nadležnosti.

Član 7. (Okončanje ranije započetih predmeta)

Predmeti naknadnog upisa koji su započeti na osnovu ranijeg Uputstva, završit će se u skladu sa tim uputstvom.

Član 8.

(Prestanak važenja ranijeg Uputstva)

Danom stupanja na snagu ovog uputstva prestaje da važi Uputstvo o naknadnom upisu u matičnu knjigu rođenih koji su stekli državljanstvo RBiH u skladu sa zakonom o državljanstvu Republike Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 27/00 i 57/09)

Član 9. (Stupanje na snagu Uputstva)

Ovo uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 06-1-30-2-759/16
5. aprila 2016. godine
Sarajevo

Ministar
Mr. **Adil Osmanović**, s. r.

Državljanstvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa Ustavom BiH (član 7)

Postoji državljanstvo Bosne i Hercegovine, koje reguliše Parlamentarna skupština, i državljanstvo svakog entiteta koje regulišu sami entiteti, pod uslovom da:

- a) Svi državljani bilo kojeg entiteta su, samim tim, državljani Bosne i Hercegovine.
- b) Nijedno lice ne može biti arbitrarno lišeno državljanstva Bosne i Hercegovine, ili državljanstva entiteta, ili na drugi način ostavljeno bez državljanstva. Niko ne može biti lišen državljanstva Bosne i Hercegovine, ili entiteta, po bilo kojem osnovu kao što je pol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status.
- c) Sva lica koja su bila državljani Republike Bosne i Hercegovine, neposredno prije stupanja na snagu ovog Ustava, su državljani Bosne i Hercegovine. Državljanstvo lica koja su naturalizovana poslije 6.4.1992. godine, a prije stupanja na snagu ovog Ustava, regulisaće Parlamentarna skupština.
- d) Državljanji Bosne i Hercegovine mogu imati državljanstvo druge države, pod uslovom da postoji bilateralni ugovor između Bosne i Hercegovine i te države kojim se to pitanje uređuje, a koji je odobrila Parlamentarna skupština u skladu sa članom IV, stav 4, tačka (d). Lica sa dvojnim državljanstvom mogu glasati u Bosni i Hercegovini i u entitetima samo ako je Bosna i Hercegovina država njihovog prebivališta.
- e) Državljanin Bosne i Hercegovine u inostranstvu uživa zaštitu Bosne i Hercegovine. Sva-ki entitet može izdavati pasoše Bosne i Hercegovine svojim državljanima, na način kako je to regulisala Parlamentarna skupština. Bosna i Hercegovina može izdavati pasoše onim državljanima kojima pasoš nije izdat od strane entiteta. Uspostaviće se centralni registar svih pasoša izdatih od strane entiteta i od strane Bosne i Hercegovine.

ZAKONSKI OKVIR – DRŽAVLJANSTVO BIH

1. ZAKON O MINISTARSTVIMA I DRUGIM ORGANIMA UPRAVE BIH ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16)
2. DRŽAVLJANSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

<https://advokat-prnjavorac.com>

- 2.1. ZAKON O DRŽAVLJANSTVU BIH ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09, 87/13, **22/16-prečišćeni tekst**),
- 2.2. Zaključak uz Zakon o državljanstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 13/99),
- 2.3. Pravilnik o obliku obrasca uvjerenja o državljanstvu ("Službeni glasnik BiH", br. 10/98),
- 2.4. Pravilnik o postupku prijema u državljanstvo Bosne i Hercegovine osoba koje se smatraju od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu ("Službeni glasnik BiH", br. 67/09),
- 2.5. Odluka o ratifikaciji Ugovora o dvojnomo državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Savezne Republike Jugoslavije ("Službeni glasnik BiH", br. 4/03),
- 2.6. Uputstvo o vođenju Centralne evidencije lica koja su stekla državljanstvo BiH putem naturalizacije ("Službeni glasnik BiH", br. 27/00),
- 2.7. Uputstvo o vođenju Centralne evidencije lica koja su stekli državljanstvo RBiH u skladu sa Zakonom o državljanstvu Republike Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 27/00, 57/09),
- 2.8. Sporazum o dvojnomo državljanstvu između Kraljevine Švedske i Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH-međunarodni ugovori“, broj: 2/06),
- 2.9. Uputstvo o naknadnom upisu činjenice rođenja i činjenice državljanstva u matične knjige osoba koje su državljanstvo stekli po propisima RBiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 30/16),
- 2.10. Pravilnik o izdavanju garancije u postupku sticanja državljanstva BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 7/14),
- 2.11. Pravilnik o preciziranju dokaza o ispunjavanju uslova za sticanje državljanstva BiH naturalizacijom ili olakšanom naturalizacijom ("Službeni glasnik BiH", br. 7/14),
- 2.12. Pravilnik o vođenju evidencije o sticanju i prestanku državljanstva BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 7/14).

3. UPIS I EVIDENCIJA GRAĐANA

- 3.1. ZAKON O JEDINSTVENOM MATIČNOM BROJU ("Službeni glasnik BiH", br. 32/01, 63/08, 87/13, 84/15),
- 3.2. Pravilnik o obrascima, načinu određivanja, izdavanja, poništavanja i zamjene jedinstvenog matičnog broja, evidencijama i načinu upisivanja jedinstvenog matičnog broja u matične knjige ("Službeni glasnik BiH", br. 39/02, 2/09),
- 3.3. Pravilnik o načinu određivanja jedinstvenog matičnog broja stranim državljanima ("Službeni glasnik BiH", br. 39/02, 2/09),
- 3.4. Pravilnik o vršenju nadzora nad provođenjem Zakona o jedinstvenom matičnom broju ("Službeni glasnik BiH", br. 39/02),
- 3.5. Uputstvo o rasporedu i načinu definisanja raspona cifara V grupe jedinstvenog matičnog broja („Službeni glasnik BiH“, broj: 91/13“).

4. PRIJAVLJIVANJE PREBIVALIŠTA I BORAVIŠTA

- 4.1. ZAKON O PREBIVALIŠTU I BORAVIŠTU DRŽAVLJANA BOSNE I HERCEGOVINE ("Službeni glasnik BiH", br. 32/01, 56/08, 58/15),
- 4.2. Pravilnik o postupku prijave i odjave prebivališta i boravišta državljana Bosne i Hercegovine, obrascima i evidencijama prebivališta i boravišta ("Službeni glasnik BiH", br. 39/02, 2/09),
- 4.3. Pravilnik o vršenju nadzora nad provođenjem Zakona o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 39/02, 2/09).

5. LIČNE ISPRAVE

- 5.1. ZAKON O LIČNOJ KARTI DRŽAVLJANA BOSNE I HERCEGOVINE ("Službeni glasnik BiH", br.32/01, 16/02, 32/07, 53/07, 56/08, 18/12),
- 5.2. Pravilnik o načinu uzimanja biometrijskih podataka u postupku izdavanja ličnih karata ("Službeni glasnik BiH", broj 102/12),
- 5.3. Pravilnik o obrascu lične karte i podacima sadržanim u ličnoj karti državljana BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 39/02, 2/09, 102/12),

- 5.4. Pravilnik o vršenju nadzora nad provođenjem Zakona o ličnoj karti državljana Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 39/02, 2/09),
- 5.5. Pravilnik o obrascu zahtjeva za izdavanje i zamjenu lične karte, postupku izdavanja i zamjene lične karte i načinu vođenja evidencija o zahtjevima ("Službeni glasnik BiH", br. 39/02, 3/04, 2/09, 102/12)
- 5.6. Pravilnik o obrascu lične iskaznice i podacima sadržanim u ličnoj iskaznici za strance ("Službeni glasnik BiH", br. 17/03, 19/03),
- 5.7. Pravilnik o obrascu zahtjeva za izdavanje i zamjenu lične karte za strance, postupku izdavanja i zamjene lične karte i načinu vođenja evidencija o zahtjevima za izdavanje i zamjenu ličnih karata za strance ("Službeni glasnik BiH", br. 17/03 i 19/03),
- 5.8. Pravilnik o cijeni ličnih karata državljana BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 35/09, 52/16),
- 5.9. Uputstvo o načinu unosa podataka o krvnoj grupi ("Službeni glasnik BiH", broj 102/12),
- 5.10. Odluka o početku izdavanja elektronske lične karte ("Službeni glasnik BiH", broj 13/13),
- 5.11. Uputstvo o načinu dostavljanja lične karte državljana BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 14/13).

6. PUTNE ISPRAVE

- 6.1. ZAKON O PUTNIM ISPRAVAMA BOSNE I HERCEGOVINE ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 27/98, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01, 47/04, 53/07, 15/08, 33/08, 39/08, 60/13),
- 6.2. Pravilnik o broderskoj i pomorskoj knjižici ("Službeni glasnik BiH", br. 27/15, 77/15),
- 6.3. Pravilnik o izdavanju službenih pasoša i viza ("Službeni glasnik BiH", br. 42/16),
- 6.4. Pravilnik o postupku izdavanja pasoša državljaninu kojemu pasoš nije izdao entitet ("Službeni glasnik BiH", br. 55/09),
- 6.5. Pravilnik o nadležnosti i načinu nabavke obrazaca putnih isprava ("Službeni glasnik BiH", br. 55/09),
- 6.6. Pravilnik o načinu preuzimanja putnih isprava ("Službeni glasnik BiH", br. 55/09),
- 6.7. Pravilnik o izgledu i sadržaju putnog lista ("Službeni glasnik BiH", br. 55/09),
- 6.8. Pravilnik o vršenju nadzora nad provođenjem Zakona o putnim ispravama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/09),
- 6.9. Pravilnik o izgledu zajedničkog pasoša Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/09)
- 6.10. Pravilnik o izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za izdavanje putne isprave ("Službeni glasnik BiH", br. 58/09),
- 6.11. Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, putne isprave za osobe bez državljanstva i putnog lista za stranca ("Službeni glasnik BiH", br. 78/09),
- 6.12. Uputstvo o postupku, cijeni i nadležnosti organa za izdavanje putnih isprava u roku kraćem od propisanog ("Službeni glasnik BiH", br. 55/09),
- 6.13. Uputstvo o načinu obavještanja organa nadležnih za kontrolu putnih isprava ("Službeni glasnik BiH", br. 55/09),
- 6.14. Uputstvo o načinu utvrđivanja ispunjavanja uvjeta za izdavanje putne isprave iz člana 18. Stav (3) Zakona o putnim ispravama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 55/09),
- 6.15. Uputstvo o načinu oduzimanja i poništavanja putnih isprava ("Službeni glasnik BiH", br. 55/09),
- 6.16. Pravilnik o cijeni putnih isprava ("Službeni glasnik BiH", br. 80/09),
- 6.17. Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice ("Službeni glasnik BiH", br. 80/09),
- 6.18. Pravilnik o putnoj ispravi za lica bez državljanstva ("Službeni glasnik BiH", br. 65/16),
- 6.19. Pravilnik o putnom listu za stranca ("Službeni glasnik BiH", br. 80/09, 9/15),
- 6.20. Pravilnik o obliku, sadržaju i minimalnim zaštitnim elementima pasoša, diplomatskog pasoša i službenog pasoša („Službeni glasnik BiH", broj: 73/13);
- 6.21. Pravilnik o cijeni putnih isprava („Službeni glasnik BiH", broj: 80/09);
- 6.22. Pravilnik o nadležnosti i načinu nabavke obrazaca putnih isprava ("Službeni glasnik BiH" broj: 101/11);
- 6.23. Uputstvo o preuzimanju putne isprave putem punomoćnika i putem pošte („Službeni glasnik BiH", broj: 79/13);
- 6.24. Uputstvo o načinu dostavljanja podataka u centralnu evidenciju o oduzetim, izgubljenim, uništenim ili ukradenim putnim ispravama („Službeni glasnik BiH", broj: 45/09);
- 6.25. Uputstvo o načinu uzimanja biometrijskih podataka u postupku izdavanja putnih isprava („Službeni glasnik BiH", broj: 83/13);

- 6.26. Uputstvo o postupanju u slučajevima kada se privremeno ne mogu uzeti otisci prstiju u postupku izdavanja putnih isprava („Službeni glasnik BiH“, broj: 83/139).
- 6.27. ZAKON O AGENCIJI ZA IDENTIFIKACIONE ISPRAVE, EVIDENCIJU I RAZMJENU PODATAKA BOSNE I HERCEGOVINE („Službeni glasnik BiH“, broj 56/08).

7. OSTALI PROPISI RELEVANTNI ZA DRŽAVLJANSTVO BiH i statusna pitanja

- 7.1. ZAKON O UPRAVNOM POSTUPKU („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13, 53/16)
- 7.2. ZAKON O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA U BOSNI I HERCEGOVINI („Službeni glasnik BiH“, br. 28/00, 45/06, 102/09, 62/11, 100/13),
- 7.3. ZAKON O PEČATU INSTITUCIJA BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 12/98, 14/03, 62/11),
- 7.4. ZAKON O POSTUPKU ZAKLJUČIVANJA I IZVRŠAVANJA MEĐUNARODNIH UGOVORA („Službeni glasnik BiH“, br. 29/00, 32/13),
- 7.5. ZAKON O ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA („Službeni glasnik BiH“, br. 54/05, 12/09),
- 7.6. ZAKON O ZAŠTITI LIČNIH PODATAKA („Službeni glasnik BiH“, br. 49/06, 76/11, 89/11),
- 7.7. Odluka o sistemu koordinacije procesa evropskih integracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 8/16),
- 7.8. Pravilnik o provođenju Zakona o zaštiti ličnih podataka u Ministarstvu civilnih poslova BiH broj: 04-30-2-2234/09 od 06.06.2011. godine,
- 7.9. Plan bezbjednosti ličnih podataka u Ministarstvu civilnih poslova BiH broj: 04-30-2-2234-1/09 od 06.06.2011. godine,
- 7.10. Jedinствена pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14),
- 7.11. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 81/06, 80/14),
- 7.12. ZAKON O DRŽAVNOJ SLUŽBI U INSTITUCIJAMA BiH („Službeni glasnik BiH“, br.19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 02/06, 32/07, 43/09, 08/10, 40/12), sa pripadajućim podzakonskim aktima,
- 7.13. ZAKON O RADU U INSTITUCIJAMA BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13), sa pripadajućim podzakonskim aktima,
- 7.14. Uputstvo o arhivskoj knjizi, čuvanju registratume i arhivske građe, odabiranje arhivske građe i primopredaji arhivske građe između ministarstava službi, institucija i drugih tijela Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i arhiva Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 16/06),
- 7.15. Odluka o kancelarijskom poslovanju u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 74/14),
- 7.16. Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 30/15, 7/16, 52/16),
- 7.17. Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivske građe u arhivu BiH i registratorske građe u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 10/03),
- 7.18. Uputstvo o vođenju evidencije izrađenih faksimila rukovodilaca institucija BiH („Službeni glasnik BiH br. 96/15),
- 7.19. ZAKON O FINANSIRANJU INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE („Službeni glasnik BiH“, br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13),
- 7.20. ZAKON O RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI BOSNE I HERCEGOVINE („Službeni glasnik BiH“, br. 42/04),
- 7.21. ZAKON O PLAĆAMA I NAKNADAMA U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE („Službeni glasnik BiH“, br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16),
- 7.22. ZAKON O ADMINISTRATIVNIM TAKSAMA („Službeni glasnik BiH“, br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 98/12),
- 7.23. ZAKON O JAVNIM NABAVKAMA BiH („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 39/14)
- 7.24. Pravilnik o korištenju telefona („Službeni glasnik BiH“, br. 26/14, 81/14, 78/15),
- 7.25. Pravilnik o korištenju sredstava za reprezentaciju („Službeni glasnik BiH“, br. 26/14 i 78/15),
- 7.26. Pravilnik o uvjetima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 26/14, 81/14, 78/15)
- 7.27. ZAKON O STRANCIMA („Službeni glasnik BiH“, br. 88/15)

7.28. ZAKON O AZILU ("Službeni glasnik BiH", br. 11/16)

7.29. ZAKON O STATISTICI BOSNE I HERCEGOVINE ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04)

Zakon o državljanstvu od drugog svjetskog rata do danas u BiH

□ Nakon Drugog svjetskog rata

- Zakon o državljanstvu DFJ, 1945.
- Zakon o državljanstvu NRH, 1950.
- Zakon o jugoslav. državljanstvu, 1964.
- Zakon o državljanstvu SRH, 1965.
- Zakon o državljanstvu SFRJ, 1976.
- Zakon o državljanstvu SRH, 1977.

Postupak prijema u državljanstvo Bosne i Hercegovine lica koja se smatraju od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu

Zahtjev za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine lice koje smatra da je od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu podnosi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, putem Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

Zahtjev se predaje na Protokol Ministarstva i uz zahtjev se prilažu originali sljedećih dokumenata:

a) izvod iz matične knjige rođenih;

b) dokaz o državljanstvu zemlje porijekla;

c) izvod iz matične knjige vjenčanih, odnosno dokaz o slobodnom bračnom stanju;

d) dokaz o prijavljenom boravku u Bosni i Hercegovini;

e) preporuku o tome da je prijem određenog lica od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu od jednog od navedenih subjekata:

1) Nadležnog ministarstva Bosne i Hercegovine

2) Vanjsko-trgovinske komore Bosne i Hercegovine

3) Vlade Federacije Bosne i Hercegovine

4) Vlade Republike Srpske

5) Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

6) Privredne komore Federacije Bosne i Hercegovine

7) Privredne komore Republike Srpske

8) Olimpijskog komiteta Bosne i Hercegovine

9) Registriranih sportskih saveza na nivou Bosne i Hercegovine

f) dokaze iz kojih proizilazi osnovanost zahtjeva za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine.

- Uvjerenje o nekažnjavanju u zemlji porijekla
- Uvjerenje o nevođenju krivičnog postupka u zemlji porijekla

Napomene:

- Pravnu važnost u Bosni i Hercegovini, na osnovu važećih bilateralnih ugovora, imaju javne isprave izdate od nadležnih organa u sljedećim državama: Hrvatskoj, Austriji, Belgiji, Bugarskoj, Češkoj, Slovačkoj, Francuskoj, Grčkoj, Italiji, Kipru, Libiji, Mađarskoj, Mongoliji, Poljskoj, Rumuniji, Ruskoj Federaciji, Srbiji, Crnoj Gori i Sloveniji.

- Za dokumente stranih država sa kojima Bosna i Hercegovina nema zaključen bilateralni sporazum o međusobnom priznavanju javnih isprava, potrebna je dodatna nadovjera od strane nadležnih organa (Apostille pečat), uključujući i notarsku punomoć, izjave i prijevode javnih isprava.

- Za dokumenta iz država sa kojima BiH nema zaključen navedeni bilateralni sporazum, niti su te države članice Konvencije o ukidanju potrebe legalizacije stranih javnih isprava od 05.10.1961. godine, potrebna je puna legalizacija stranih dokumenata (nadovjera nadležnih organa strane države sa nadovjerom nadležnog DKP BiH u stranoj državi).

- Ministarstvo civilnih poslova, kao obrađivač predmeta, priprema i kompletira dokumentaciju i predmet prosljeđuje Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na odlučivanje o zahtjevu.

POSTUPAK ODRICANJA OD DRŽAVLJANSTVA Bosne i Hercegovine – Primjena od 01.01.2014. g.

Lice koje se odriče od državljanstva Bosne i Hercegovine, daje izjavu o odricanju lično ili putem punomoćnika na pripremljenom obrascu kod Ministarstva civilnih poslova BiH u Sarajevu ili u diplomatsko konzularnim predstavništvima BiH (u daljem tekstu DKP) u inozemstvu.

Uz izjavu o odricanju obavezno se prilaže:

1. Dokaz o posjedovanju državljanstva druge države (uvjerenje o državljanstvu), ili dokaz da mu je zagarantirano sticanje državljanstva druge države (garancija za sticanje državljanstva);

<https://advokat-prnjavorac.com>

2. Prijava boravka u inozemstvu;

Navedene dokumente potrebno je prevesti na jedan od jezika u službenoj upotrebi u BiH kod ovlaštenog sudskog prevoditelja u BiH ili u inozemstvu – ovjerene kod nadležnog organa, a eventualna punomoć, koja se daje u inozemstvu, ovjerena od strane DKP-a ili kod notara.

3. Izvod iz MKR u Bosni i Hercegovini – rodni list;

4. Uvjerenje o državljanstvu BiH (ne starije od 6 mjeseci);

5. Vjenčani list (za lica koja su sklopila brak);

Rodni list vjenčani list mora da sadrži posljednje podatke upisane u matičnu knjigu;

6. Presudu o razvodu braka (za lica čiji je brak prestao razvodom);

7. Ovjerenu kopiju pasoša BiH (strana sa fotografijom ovjerena od nadležnog DKP-a, od notara, ili od strane nadležnog organa u BiH) ili uvjerenje o neposjedovanju pasoša;

8. Važeću ličnu kartu izdatu u BiH, ili uvjerenje o neposjedovanju lične karte;

9. Uplatnicu od 200 KM za lica koja imaju, odnosno stiču državljanstvo država bivše SFRJ, a za lica koja imaju, odnosno stiču državljanstvo drugih država, uplatnicu od 800 KM administrativne takse po predmetu.

Način uplate pojašnjava se prilikom davanja izjave o odricanju od državljanstva BiH.

Maloljetnom djetetu državljanstvo BiH odricanjem može prestati samo na zahtjev oba roditelja kojima je državljanstvo BiH prestalo odricanjem, ili na zahtjev jednog roditelja kojem je državljanstvo BiH prestalo odricanjem uz saglasnost drugog roditelja koji je državljanin BiH, ili na zahtjev jednog roditelja kojem je državljanstvo BiH prestalo odricanjem, ako je drugi roditelj mrtav, ili je izgubio roditeljsko pravo, ili je stranac ili apatrid. Ako je dijete starije od 14 godina neophodan je i njegov pristanak. Ove izjave daju se potpisivanjem na zapisnik kod

<https://advokat-prnjavorac.com>

Ministarstva civilnih poslova BiH ili DKP, ili se uz zahtjev za odricanje prilažu izjave ovjerene kod notara ili u DKP.

Ako je drugi roditelj stranac, za njega se prilaže uvjerenje o državljanstvu druge države, a ako je drugi roditelj umro, za njega se prilaže izvod iz matične knjige umrlih. Ako je jednom roditelju oduzeto roditeljsko pravo prilaže se odluka nadležnog suda o oduzimanju roditeljskog prava. Nije dovoljno ako je presudom o razvodu braka dijete na brigu i staranje dato jednom roditelju.

Posebne napomene:

- Sva lica koja se odriču državljanstva BiH moraju imati određen jedinstveni matični broj.

- Kod lica koja su mijenjala prezime, zaključenjem braka ili na drugi način, vjenčano, odnosno na drugi način promijenjeno prezime, mora biti upisano u rodnom listu i u uvjerenju o državljanstvu BiH.

- U predmetima odricanja putem DKP-a, na propratnom aktu, mora biti popis akata u predmetu odricanja.

PAŽNJA !!!

Na osnovu člana 19. stav 3. Zakona o državljanstvu BiH državljanstvo BiH prestaje osobi kada nadležni organ utvrdi da su ispunjeni potrebni uvjeti i stranci uruči rješenje ili kada rješenje nadležni DKP uputi putem pošte. Cijeneći navedeno prilikom uručenja rješenja o prestanku državljanstva osobi koja posjeduje BiH putnu ispravu, a kojoj prestaje državljanstvo dužna je predati važeću putnu ispravu BiH nadležnom službeniku radi poništenja, odnosno dužna je dostaviti svoju putnu ispravu nadležnom DKP-u prije nego joj DKP uputi rješenja putem pošte.

Stranke koje se lično odriču državljanstva BiH u Ministarstvu civilnih poslova BiH u Sarajevu, a putna isprava BiH im je neophodna radi povratka u inozemstvo, mogu opunomoćiti drugu osobu da kasnije preuzme rješenje o odricanju i preda njihovu putnu ispravu, ili zahtjevati da im se rješenje dostavi putem nadležnog DKP kojem će predati svoju putnu ispravu prilikom uručenja rješenja.

PONOVO STICANJE BiH državljanstva:

<https://advokat-prnjavorac.com>

Član 12a.

Lice kojem je državljanstvo BiH, radi sticanja ili zadržavanja državljanstva druge države, prestalo odricanjem ili otpustom, može podnijeti zahtjev za ponovno sticanje državljanstva BiH, ako ispunjava uslove iz člana 9., osim uslova iz stava 1. tač. 1. i 2., samo ako ima odobren privremeni boravak najmanje posljednju godinu na teritoriji BiH ili odobren stalni boravak.

SUDSKA PRAKSA BOSNE I HERCEGOVINE U VEZI SA PITANJIMA BIH DRŽAVLJANSTVA

Član 6. 2. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

Član 23. tačka 1. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine

Član 24. tačka 1. Zakona o državljanstvu Federacije BiH

LICU KOJEM JE PRIZNATO DRŽAVLJANSTVO R BiH I PROTIV KOGA JE NADLEŽANOM TUŽILAŠTVU PODNESENA KRIVIČNA PRIJAVA ZBOG OSNOVA SUMNJE DA JE POČINIO KRIVIČNO DJELO U POKUŠAJU, NE MOŽE SE SAMO ZBOG TOGA ODUZETI DRŽAVLJANSTVO BiH I FBiH, JER TA ČINJENICA SAMA ZA SEBE NE PREDSTAVLJA ZAKONSKI OSNOV ZA ODUZIMANJE DRŽAVLJANSTVA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: U-4565/01 od 19.12.2002. g.)

Stjecanje državljanstva BiH zaključivanjem braka

Zakonom o državljanstvu BiH propisano je da strani državljanin, iako ne ispunjava uslove iz člana 8. stav 1. tačka 2. i 3. navedenog zakona, može steći državljanstvo BiH, ako je zaključio brak sa državljanicom R Bosne i Hercegovine.

Brak zaključen isključivo po pravilima i na način propisan Porodičnim zakonom BiH - koji je bio na snazi u vrijeme sticanja državljanstva u konkretnom slučaju, smatra se zakonitim, valjanim i ima pravnu snagu na teritoriji BiH, dok brak zaključen po šerijatskom pravu nema pravnu snagu i nije valjan na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Iz obrazloženja:

Iz rješenja o sticanju državljanstva Ministarstva za unutrašnje poslove R BiH, od 22. 11. 1994. godine, kojim je tužitelj Al Husein Imada, državljanin Sirije stekao državljanstvo Bosne i

<https://advokat-prnjavorac.com>

Hercegovine proizilazi da je tužitelj primljen u državljanstvo BiH na osnovu zahtjeva, izjave, kopije PI i izvoda iz MKR, te da je provedenim dokazima u tom postupku utvrđeno da tužitelj ispunjava uslove iz člana 8a Zakona o državljanstvu RBiH („Službeni list RBiH„, broj 18/92, 11/93, 27/93, 13/94 i 15/94). Međutim, iz zahtjeva za sticanje državljanstva, koje je tužitelj podnio 12. 10. 1994. godine putem Ambasade RBiH u Zagrebu proizilazi da tužitelj zahtijeva prijem u državljanstvo iz razloga što je sklopio brak sa državljanicom BiH Softić Zinaidom, te da je učestvovao u Armiji BiH u periodu od 15. 09. 1992. godine do 01. 01. 1993. godine. Činjenice navedene u zahtjevu, a koje su relevantne za sticanje državljanstva, nisu istinite. Nije tačno da je tužitelj u vrijeme podnošenja zahtjeva za sticanje državljanstva bio oženjen sa državljanicom BiH tj. da je bio u braku sa Zinaidom Softić. Brak sa državljanicom BiH tužitelj je zaključio tek 14. 06. 1995. godine, kako to proizilazi iz izvoda MKV Općine Stari Grad Sarajevo od 09.05.2001. godine, koji izvod je tužitelj dostavio ovom sudu u prilogu tužbe. To znači, da u vrijeme podnošenja zahtjeva za sticanje državljanstva (12. 10. 1994. godine), tužitelj nije bio u braku sa državljanicom BiH, odnosno, brak nije bio zaključen kako je to tužitelj u zahtjevu naveo kao relevantnu činjenicu. Budući da je tužitelj prilikom podnošenja zahtjeva za sticanje državljanstva dao izjavu da poštuje Ustav i zakone Bosne i Hercegovine, mogao je i morao znati i biti svjestan da se brak prema zakonima BiH zaključuje isključivo u skladu sa Porodičnim zakonom BiH („Službeni list SRBiH „, broj 21/79 i 44/89 - koji je bio na snazi u to vrijeme), dakle na način propisan ovim zakonom, te da se sklapanje braka po šerijatskim propisima, kako to pogrešno tužitelj navodi, ne smatra valjanim i nema pravnu snagu u BiH. Ova okolnost je relevantna iz razloga što je Zakonom o državljanstvu RBiH („Službeni list R BiH „, broj 18/92, 19/93, 15/94), koji je bio na snazi u vrijeme sticanja državljanstva, bilo propisano da stranac može prirodjenjem steći državljanstvo RBiH, ako je u braku sa državljanicom RBiH. Dakle, za sticanje državljanstva u vrijeme kada je tužitelj podnio zahtjev u kojem je naveo kao relevantnu činjenicu sklapanje braka sa državljanicom BiH, bila je na snazi odredba prema kojoj je uslov za sticanje državljanstva bilo zaključenje braka sa državljanicom BiH, koji uslov u konkretnom slučaju tužitelj nije ispunio i u tom pravcu dao neistinite podatke u zahtjevu.

Iz izloženog slijedi da je pravilan zaključak tužene da tužitelj u zahtjevu za sticanje državljanstva nije naveo istinite činjenice odlučne za ocjenu njegovog statusa i nisu primijenjeni propisi koji su bili na snazi u vrijeme sticanja državljanstva, pa tužitelj neopravdano osporava rješenje tužene zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene zakona.

(Presuda Vijeća za upravne sporove Suda BiH broj U-129/07 od 05. 04. 2007. godine)

Sticanje državljanstva BiH pripadnošću Oružanim snagama BiH

Član 9. stav 5. Zakona o državljanstvu BiH

Za sticanje državljanstva Bosne i Hercegovne temeljem odredbe člana 9. stav 5. Zakona o državljanstvu BiH, mora biti ispunjen zakonom propisan uslov a to je: da je strani državljanin u momentu sticanja državljanstva BiH imao svojstvo pripadnika Oružanih snaga RBiH.

Iz obrazloženja:

U postupku donošenja osporenog rješenja utvrđeno je da je rješenjem broj 07/2-204-3638 od 31.07.1996.godine Ministarstva pravde i opće uprave RBiH tužitelj primljen u državljanstvo RBiH primjenom odredbe člana 9. stav 5. Zakona o državljanstvu RBiH („Službeni list RBiH „, broj <https://advokat-prnjavorac.com>

18/92, 11/93, 27/93, 13/93 i 15/94). Iz razloga ovog rješenja proizilazi da je izvršen uvid u potvrdu o pripadnosti tužitelja Armiji RBiH, ali u rješenju nije naveden period u kojem je tužitelj bio pripadnik Armije RBiH.

U skladu sa odredbama Zakona o državljanstvu BiH („Službeni glasnik BiH „, broj 13/99, 6/03, 14/03 i 92/05), osnovana je Državna komisija za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana, pa je odredbom člana 40. stav 1. citiranog zakona, propisano da će ova komisija izvršiti reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana donesenih od 06. aprila 1992. godine do 01. januara 2006. godine.

U konkretnom slučaju, postupajući po naprijed citiranoj odredbi Zakona o državljanstvu BiH, Komisija je razmotrila uslove pod kojim je tužitelj stekao državljanstvo, izvršila uvid u podatke koje je dostavio tužitelj, zatim podatke koji su pribavljeni u toku postupka, pa je na osnovu provedenih dokaza utvrdila da propisi koji su bili na snazi na teritoriji BiH u vrijeme donošenja rješenja o sticanju državljanstva tužitelju, dakle 31. 07. 1996. godine, nisu pravilno primjenjeni i da tužitelj u skladu sa važećim propisima nije ispunjavao uslove za sticanje državljanstva BiH.

Ovaj zaključak Komisije za reviziju je pravilan. U vrijeme donošenja rješenja kojim je tužitelj stekao državljanstvo BiH (31. 07. 1996. godine), bio je na snazi Zakon o državljanstvu RBiH („Službeni list RBiH „, broj 18/92, 11/93, 27/93, 13/94 i 15/94). Odredbom člana 9. stav 5. navedenog zakona, propisano je da pripadnik Oružanih snaga RBiH, koji nije državljanin Republike, stiče državljanstvo BiH prirodjenjem iako ne ispunjava uslove iz člana 8. ovog zakona.

Pravilnim tumačenjem navedenog propisa, a polazeći od jezičkog tumačenja, zatim pravog značenja norme, tj. značenja koje propis ima u trenutku donošenja, te imajući u vidu istorijske okolnosti u kojima je propis donesen (ratno stanje), jasno proizilazi da je odredbom člana 9. stav 5. citiranog zakona predviđeno da stranac koji ima status pripadnika Oružanih snaga BiH stiče državljanstvo BiH, bez obzira što nisu ispunjeni uslovi iz člana 8. citiranog zakona. Dakle, za sticanje državljanstva po ovom propisu uslov je da strani državljanin u momentu sticanja državljanstva ima status pripadnika Oružanih snaga BiH. Iz podataka u spisu proizilazi da u vrijeme donošenja rješenja, kojim je tužitelj stekao državljanstvo BiH, tužitelj nije imao svojstvo pripadnika Oružanih snaga BiH, jer je to svojstvo imao samo u periodu od 06. 06. 1992. godine do 13. 12. 1994. godine (potvrda I Korpusa od 01. 09. 1997. godine), što znači da je 13. 12. 1994. godine tužitelju prestalo svojstvo pripadnika Oružanih snaga BiH. Prema tome, u vrijeme sticanja državljanstva BiH tužitelj nije imao status pripadnika Oružanih snaga BiH, pa po ovom osnovu nije mogao steći državljanstvo 31. 07. 1996. godine. Osim toga, rješenje o državljanstvu tužitelja doneseno je u vrijeme kada je bio na snazi Opći okvirni sporazum za mir u BiH. Stupanjem na snagu ovog mirovnog sporazuma, a prema Aneksu I-A prestale su postojati ranije oružane snage na području cijele BiH, pa su se ugovorne snage obavezale da će izvršiti razoružanje i raspustiti sve naoružane snage, odnosno da će se sve oružane snage povući u područja kasarni - garnizona, a ostale snage koje ne mogu biti smještene u kasarne su demobilisane, odnosno sve osobe koje su pripadale ovim snagama su otpuštene iz službe i neće biti uključene u daljnju obuku i druge vojne aktivnosti. Osim toga, sva strana lica i sve snage koje nisu lokalnog porijekla a koje su bile pravno ili vojno podređene RBiH, Federaciji BiH ili Republici Srpskoj, povlače se sa teritorije BiH, pa su svi stranci - dobrovoljci ili plaćenici bili dužni da napuste teritoriju BiH.

Polazeći od navedenog slijedi, da su nakon zaključenja Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, oružane snage na području BiH rasformirane, tako da više nisu postojali pripadnici oružanih snaga, pa više nisu postojali posebni uslovi predviđeni članom 9. stav 5. citiranog Zakona o državljanstvu R BiH za sticanje državljanstva BiH primjenom ovog propisa.

Iz navedenog slijedi da je Komisija za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana pravilno zaključila da je tužitelj u vrijeme donošenja rješenja o sticanju državljanstva imao status stranca, pa je bio dužan da napusti teritoriju BiH ili eventualno da traži sticanje državljanstva BiH uz ispunjenje uslova predviđenih članom 8. citiranog zakona.

Polazeći od navedenog pravilno je Komisija primjenila odredbe Zakona o državljanstvu BiH („Službeni glasnik BiH „, 4/97 do 82/05), kada je osporenom odlukom odlučila o oduzimanju državljanstva tužitelju primjenom odredbe člana 41. stav 3. i 4. tačka a) i c) citiranog zakona.

(Presuda Vijeća za upravne sporove Suda BiH broj U-532/06 od 16. 02. 2007. godine)

Iz obrazloženja:

Apelaciono upravno vijeće je ispitalo zahtjev u skladu sa odredbama člana 53. Zakona o upravnim sporovima BiH, pa je našlo da je zahtjev za preispitivanje sudske odluke neosnovan iz slijedećih razloga:

Vijeće za upravne sporove Suda BiH je postupilo pravilno i zakonito kada je tužiočevu tužbu odbilo kao neosnovanu, navodeći za to opravdane razloge koje usvaja i apelaciono upravno vijeće. U postupku odlučivanju o upravnom sporu vijeće za upravne sporove je, naime, utvrdilo da je tužilac rješenjem Ministarstva pravde i opće uprave R BiH, broj 07/2-204-3638 od 31. 07. 1996. godine primljen u državljanstvo R BiH primjenom odredbe člana 9. stav 5. Zakona o državljanstvu R BiH („Službeni list R BiH., broj 18/92, 11/93, 27/93, 13/93 i 15/94), pozivajući se u obrazloženju na potvrdu o pripadnosti tužioca Armiji R BiH, ali ne navodeći period u kojem je tužilac imao to

svojestvo. Državna komisija za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana, osnovana je odredbama Zakona o državljanstvu BiH („Službeni glasnik BiH., broj 13/99,6/03, 14/03 i 92/05), sa ovlašćenjem datim u članu 40. stav 1. tog zakona - da izvrši reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana donesenih u periodu od 06. 04. 1992. godine do 01. 01. 2006. godine.

U postupku koji je predhodio donošenju osporenog rješenja Komisija je pravilno zaključila da tužilac, u vrijeme prijema u državljanstvo, u skladu sa važećim propisima nije ispunjavao uslove za sticanje državljanstva BiH, pa je vijeće za upravne sporove Suda BiH, prihvatajući te razloge, pravilno ocijenilo da u vrijeme donošenja rješenja o sticanju državljanstva tužitelju (31. 07. 1996. godine), tužilac nije ispunjavao uslove za sticanje državljanstva BiH, te kao pravilan prihvatilo isti zaključak Komisije za reviziju, sa čime se i apelaciono upravno vijeće slaže. Naime, odredbom člana 9. stav 5. Zakona o državljanstvu R BiH („Službeni list R BiH., broj 18/92, 11/93, 27/93, 13/04 i 15/94), koji je bio na snazi u vrijeme kada je tužilac stekao državljanstvo, bilo je propisano da pripadnik Oružanih snaga R BiH, koji nije državljanin R BiH, stiče državljanstvo BiH prirodjenjem, iako ne ispunjava uslove iz člana 8. tog zakona. Pravilnim tumačenjem člana 9. stav 5. citiranog zakona, vijeće za upravne sporove, suprotno stavu iz zahtjeva, osnovano zaključuje da je uslov za sticanje državljanstva po ovom propisu da strani državljanin u momentu sticanja državljanstva, ima status pripadnika Oružanih snaga BiH. U postupku je utvrđeno, a što proizilazi i iz podataka

u spisu, tužilac u vrijeme donošenja rješenja o sticanju državljanstva BiH (31. 07. 1996. godine), nije imao svojstvo pripadnika Oružanih snaga BiH, jer je to svojstvo imao samo u periodu od 06. 06. 1992. godine do 13. 12. 1994 .godine , što je utvrđeno uvidom u potvrdu I Korpusa od 01. 09. 1997. godine. Tužilac, dakle, i prema utvrđenju Komisije i vijeća za upravne sporove u vrijeme sticanja državljanstva 31. 07. 1996. godine nije imao status pripadnika Oružanih snaga BiH, pa po tom osnovu nije ni mogao steći državljanstvo.

Vijeće za upravne sporove ovog suda je u obrazloženju pobijane presude pravilno dalo i tumačenje Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH i Aneksa 1-A i djelovanje na Oružane snage BiH, koje su nakon zaključenja navedenog Sporazuma rasformirane, i nisu postojali pripadnici Oružanih snaga BiH, pa više nije ni postojala mogućnost za sticanje državljanstva po članu 9. stav 5. citiranog Zakona o državljanstvu. Apelaciono upravno vijeće, suprotno navodima iz zahtjeva, prihvata zaključak Komisije za reviziju odluke o naturalizaciji stranih državljana da je tužilac u vrijeme donošenja rješenja o državljanstvu imao status stranca, te bio dužan da napusti teritoriju BiH ili traži sticanje državljanstva BiH uz uslove iz člana 8. citiranog zakona.

(Presuda Apelacionog upravnog vijeća Suda BiH broj Uvl-2/07 od 20. 03. 2007. godine)

Nadležnost Državne komisije za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana Vijeća ministara BiH

Član 23. tačka 4., 5. i 6. Zakona o državljanstvu BiH

Državna komisija za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana Vijeća ministara BiH, nije stvarno nadležna za oduzimanje državljanstva BiH, iz razloga predviđenih članom 23. tačka 4., 5. i 6. Zakona o državljanstvu BiH, nego je stvarno nadležna za reviziju statusa osoba naturalizirani nakon 06. aprila 1992. godine, a prije 01. januara 2006. godine i za oduzimanje državljanstva u slučajevima koji su taksativno navedeni u članu 23. stav 1. tačka 1., 2. i 3. u vezi sa članom 41. stav 4. navedenog zakona.

Iz obrazloženja:

Osporenim rješenjem konačno je tužitelju oduzeto državljanstvo stečeno rješenjem Ministarstva za unutrašnje poslove RBiH , broj 07/2-204-475 od 28. 03. 1995. godine, iz razloga što je u postupku revizije državljanstva tužena Komisija utvrdila da je tužitelj pravomoćno osuđen presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj Kž- 222/02 za krivično djelo nabavke vatrenog oružja i presudom Općinskog suda II Sarajevo broj K. 88/01 od 18. 04. 2001 .godine, na kaznu zatvora u trajanju od 4 mjeseca uslovno na jednu godinu. Polazeći od ovog utvrđenja, tužena je zaključila da su ispunjeni uslovi propisani članom 23. stav 5. Zakona o državljanstvu BiH, da se tužitelju oduzme državljanstvo, zbog čega je odlučeno kao u dispozitivu osporenog rješenja.

Ispitujući pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja, ovaj sud je našao da se rješenje temelji na pogrešnoj primjeni zakona i povredi pravila postupka iz člana 22. stav 1. u vezi sa članom 20. Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH,, broj 29/02 i 12/04).

Prema odredbi člana 20. Zakona o upravnom postupku stvarna nadležnost za rješavanje u upravnom postupku određuje se po propisima kojima se uređuje određena upravna oblast ili po

<https://advokat-prnjavorac.com>

propisima kojima se određuje nadležnost pojedinih organa. Ni jedan organ ne može preuzeti određenu upravnu stvar iz nadležnosti drugog organa i sam je riješiti, osim ako je to zakonom predviđeno i pod uslovima propisanim tim zakonom (član 22. navedenog zakona).

U konkretnom slučaju Zakonom o državljanstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/04 i 82/05), u članu 40. stav 1. (izmjene objavljene u „Službenom glasniku BiH“, broj 82/05), propisano je da se bez obzira na član 30. stav 1. i 2. ovog zakona, osniva Državna komisija za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana (u daljnjem tekstu: Komisija), koja je dužna da u skladu sa ovim zakonom izvrši reviziju statusa osoba naturaliziranih nakon 06. aprila 1992. godine, a prije 01. januara 2006. godine. U odredbi člana 41. stav 1. istog zakona, propisano je da Komisija razmatra status osoba koje su stekle državljanstvo naturalizacijom i da može svojom odlukom oduzeti državljanstvo samo u slučajevima taksativno navedenim u stavu 4. ove odredbe, dakle, u slučaju pod tačkom a) ako propisi koji nisu bili na snazi na području BiH u vrijeme naturalizacije nisu bili primijenjeni ili tačka b) ako je državljanstvo BiH stečeno prijevornim ponašanjem, lažnim informacijama ili prikrivanjem bilo koje relevantne činjenice ako se takvo ponašanje može pripisati osobi o kojoj se radi, ili tačka c) u slučaju nepostojanja stvarne veze između BiH i državljanina koji uobičajeno ne boravi u BiH ili tačka d) u kojem bilo slučaju iz člana 23. alineja 2. i 3. ovog zakona. Dakle, Komisija je ovlaštena da oduzima državljanstvo prema tački d) stav 4. odredbe člana 41. , kada se radi o odredbi člana 23. citiranog zakona, samo u slučaju alineje 2. i 3. ove odredbe , a ovim alinejama je propisano da se državljanstvo oduzima kada državljanin BiH vrši dobrovoljnu službu u stranim vojnim snagama uprkos pravne zabrane takve službe, i kada je državljanstvo BiH stečeno nakon stupanja na snagu ovog zakona, bez ispunjenja uslova iz člana 9. i 10. istog zakona.

Pravilnim tumačenjem navedenih propisa slijedi, da je stvarna nadležnost i ovlaštenje Komisije da donosi rješenje o oduzimanju državljanstva samo zakonom propisano i u slučajevima taksativno navedenim u odredbi člana 41. stav 4. citiranog zakona, što nadalje, znači da Komisija nema zakonsko ovlaštenje da oduzima državljanstvo iz razloga navedenih u članu 23. alineja 4., 5. i 6. citiranog zakona (izmjene objavljene u „Službenom glasniku BiH“, broj 82/05 - član 1.), tj. iz razloga kada je državljanin osuđen u ili van područja BiH pravosnažnom presudom, radi preduzimanja radnji kojima se narušavaju ustavni poredak i sigurnost BiH, ili kada je osuđen radi članstva u organizaciji koja preduzima takve radnje, pod uslovom da takve radnje ozbiljno štete vitalnom interesu BiH (stav 4. člana 23. istog zakona), odnosno kada je državljanin osuđen u ili van područja BiH za krivično djelo koje uključuje krijumčarenje vatrenog oružja i td. (stav 5. istog

zakona) i kad je državljanin osuđen u ili van BiH za krivično djelo koje proizilazi iz aktivnosti koje se razlikuju od onih iz tačke 4. i 5. ovog člana, a koje ozbiljno štete vitalnim interesima BiH.

Tužena je prekoračila zakonom propisana ovlaštenja naprijed citirana, time što je osporenim rješenjem tužitelju oduzela državljanstvo zbog toga što je u postupku utvrdila da je tužitelj pravomoćnom presudom suda u BiH osuđen na kazne zatvora, dakle iz razloga navedenih u stavu 5. člana 23. citiranog zakona, pa je time počinjena povreda pravila postupka koja bitno utiče na pravilnost rješenja, jer je odlučivala o oduzimanju državljanstva za koje nije nadležna i ovlaštena u postupku revizije odluka o naturalizaciji. Za oduzimanje državljanstva iz razloga navedenih u

članu 23. stav 5. u smislu člana 30. istog zakona nadležno je Ministarstvo civilnih poslova BiH, odnosno kompetentne vlasti entiteta, pa, prema tome, odluku o oduzimanju državljanstva tužitelju iz razloga navedenih u članu 23. stav 5. citiranog zakona može donijeti samo institucija BiH, odnosno **Ministarstvo civilnih poslova BiH**.

(Presuda Vijeća za upravne sporove Suda BiH broj U-10/07 od 19. 06. 2007. godine)

Organ uprave može izdati stranci uvjerenje o podacima i činjenicama o kojima vodi službenu evidenciju ustanovljenu po zakonu ili drugom propisu samo u skladu s podacima iz službene evidencije, što znači: organ uprave ne može izdati uvjerenje o ovim činjenicama u slučaju ako se u evidenciji ne nalaze podaci koje stranka traži, odnosno kada su ti podaci u službenoj evidenciji suprotni onima koje stranka navodi.

Iz obrazloženja:

Zakonom o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, broj: 29/02) u odredbi člana 162 stav 3 i 4 propisano je da se uvjerenja i druge isprave o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija moraju izdati u skladu s podacima službene evidencije. Pod službenom evidencijom podrazumijeva se evidencija ustanovljena zakonom ili drugim propisom ili općim aktom institucije koja ima javna ovlaštenja. Prebivalište državljana je činjenica o kojoj se vodi službena evidencija ustanovljena Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/01 i broj: 16/02). Prema odredbama Zakona o prebivalištu i boravištu državljana BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/01), državljani su obavezni da prijavljuju i odjavljuju prebivalište i boravište u skladu sa ovim Zakonom. Prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta je, dakle, obaveza za sve državljane BiH (član 4 stav 1 i 2 citiranog zakona), a državljanin koji se stalno nastani u inozemstvu ili koji u inozemstvu boravi dulje od jedne godine mora odjaviti svoje prebivalište u Bosni i Hercegovini (član 9 citiranog Zakona).

U konkretnom slučaju u postupku donošenja osporenog rješenja utvrđeno je da je tužitelj zbog odlaska u inozemstvo odjavio prebivalište na navedenoj adresi dana 17.05.1991.godine i o prebivalištu tužitelja za daljnji period ne postoji službena evidencija. Utvrđeno je, nadalje, da je tužitelj u inozemstvu boravio od dana odjavljivanja prebivališta, pa nadalje, tj. duže od godinu dana.

Polazeći od ovog utvrđenja, organi uprave su, pravilnom primjenom odredaba citiranog Zakona o upravnom postupku i naprijed navedenim materijalnim propisima, pravilno odlučili kada su zahtjev tužitelja odbili kao neosnovan. Ovo iz razloga što se u konkretnom slučaju radi o zahtjevu za izdavanje isprave, odnosno uvjerenja o prebivalištu za period za koji u službenoj evidenciji nema podataka o prebivalištu tužitelja. Budući da se radi o činjenici prebivališta o kojoj se vodi službena evidencija utemeljena zakonom, to organi uprave u skladu s citiranim odredbama Zakona o upravnom postupku nisu mogli uvažiti zahtjev tužitelja jer se o prebivalištu može izdati uvjerenje samo saglasno podacima u službenoj evidenciji. To nadalje znači da organi uprave ne mogu izdati uvjerenje o tome da je stranka u odredjenom periodu imala prebivalište na odredjenoj adresi ako

<https://advokat-prnjavorac.com>

o tome nema podataka u službenoj evidenciji nadležnog organa, bez obzira što stranka utvrdi da je na navedenoj adresi prebivala, odnosno stanovala. Osim toga, u konkretnom slučaju tužitelj je, kako je to navedeno u tužbi, nakon odjavljivanja prebivališta živio i stanovao u inozemstvu dulje od godinu dana, pa je zakonska obaveza tužitelja bila da odjavi prebivalište (obaveza propisana članom 9 Zakona o prebivalištu i boravištu državljana BiH). Stoga nema značaja prigovor tužitelja u tužbi da je odjavu prebivališta izvršio samo iz formalnih razloga. Prigovor tužitelja da je odbijanjem njegovog zahtjeva o utvrđivanju prebivališta na navedenoj adresi dovedeno u pitanje njegovo državljanstvo nije osnovan iz razloga što se u konkretnom slučaju nije odlučivalo o državljanstvu tužitelja nego o zahtjevu za izdavanje uvjerenja o prebivalištu na navedenoj adresi, a sve i da je tako, upravni organi nisu mogli izdati tužitelju uvjerenje suprotno službenoj evidenciji. Ukoliko je tužitelj nastanjen u Sarajevu na navedenoj adresi s namjerom da stalno živi i boravi u navedenoj općini, pripada mu pravo, a i obavezan je, da izvrši prijavljivanje prebivališta na navedenoj adresi, iz svega izloženog ovaj sud je primjenom odredbe člana 37 stav 2 Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u dispozitivu presude.

(Presuda Suda Bosne i Hercegovine broj: U-01/04 od 30.04.2004. g)

Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine U 9/11

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U 9/11**, rješavajući zahtjev **Bakira Izetbegovića, člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine**, na osnovu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 59. stav 2. alineja 2, člana 61. st. 1. i 2. i člana 63. stav 4. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» br. 60/05, 64/08 i 51/09), u sastavu sudaca: Miodrag Simović, predsjednik, Valerija Galić, potpredsjednica, Constance Grewe, potpredsjednica, Seada Palavrić, potpredsjednica, Tudor Pantiru, Mato Tadić, Mirsad Ćeman, Margarita Caca-Nikolovska, Zlatko M. Knežević,

na sjednici održanoj 23. septembra 2011. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Usvaja se zahtjev **Bakira Izetbegovića, člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine**.

Utvrđuje se da član 17. i član 39. stav 1. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09 i 76/09) nisu u skladu sa članom I/7.b) i d) Ustava Bosne i Hercegovine.

U skladu sa članom 63. stav 4. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, nalaže se Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da najkasnije u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja ove odluke uskladi član 17. i član 39. stav 1. **Zakona o državljanstvu Bosne i**

Hercegovine («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09 i 76/09) sa članom I/7.b) i d) Ustava Bosne i Hercegovine.

<https://advokat-prnjavorac.com>

Nalaže se Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da, u skladu sa članom 74. stav 5. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, u roku iz prethodnog stava obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o preduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.

Odluku objaviti u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”, “Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine”, “Službenom glasniku Republike Srpske” i u „Službenom glasniku Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine“.

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Bakir Izetbegović, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnosilac zahtjeva), podnio je 25. maja 2011. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu ustavnosti čl. 17. i 39. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09 i 76/09)-(u daljnjem tekstu: Zakon o državljanstvu).

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 22. stav 1. Pravila Ustavnog suda, od Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Predstavnički dom) i Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Dom naroda) zatraženo je 3. juna 2011. godine da dostave odgovore na zahtjev.

3. Predstavnički dom je 22. jula 2011. godine Ustavnom sudu dostavio mišljenje o zahtjevu za ocjenu ustavnosti čl. 17. i 39. Zakona o državljanstvu, a Dom naroda je svoje mišljenje dostavio 29. jula 2011. godine.

4. Na osnovu člana 26. stav 2. Pravila Ustavnog suda, mišljenja Predstavničkog doma i Doma naroda su dostavljena podnosiocu zahtjeva 23. jula 2011. godine.

III. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

5. Podnosilac zahtjeva smatra da odredbe čl. 17. i 39. Zakona o državljanstvu nisu u saglasnosti sa članom I/7. Ustava Bosne i Hercegovine, članom II/4. u vezi sa članom II/3.f) Ustava Bosne i Hercegovine, članom 14. u vezi sa članom 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija) i članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju.

6. Podnosilac zahtjeva je naveo da je, u odnosu na ustavne garancije iz člana I/7. Ustava Bosne i Hercegovine, jasna intencija ustavotvorca **da se omogući zaštita stečenog državljanstva Bosne i Hercegovine**, kako je to utvrđeno u članu I/7.b) u kojem **se izričito navodi da nijedno lice ne može biti arbitrarno lišeno državljanstva Bosne i Hercegovine ili državljanstva entiteta, ili na drugi način ostavljeno bez državljanstva**. Također je istakao da je istim članom dalje **zagarantirano da niko ne može biti lišen državljanstva Bosne i Hercegovine ili entiteta prema bilo kojem osnovu kao što su spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status**. Navedena ustavna odredba, kako je naglasio podnosilac zahtjeva, zabranjuje lišavanje stečenog državljanstva Bosne i Hercegovine, uključujući zabranu diskriminacije prema bilo kom osnovu, te uključujući korištenje pojma «bilo koji drugi status». U konkretnom slučaju

navedeni pojam mora i može jedino biti posmatran u svjetlu činjenice **da postoji drugo državljanstvo i evidentno različit status koji imaju državljani Bosne i Hercegovine koji žive u susjednim državama od onih koji žive u državama koje nisu susjedi Bosne i Hercegovine.** Pojam «bilo kojeg drugog statusa», kako dalje navodi podnosilac zahtjeva, može biti posmatran i u odnosu na državljane Bosne i Hercegovine koji žive u Bosni i Hercegovini, a stekli su državljanstvo druge države koja nije susjed Bosne i Hercegovine.

7. Podnosilac zahtjeva je istakao da član I/7.d) Ustava Bosne i Hercegovine utvrđuje da «državljanima Bosne i Hercegovine **moгу imati državljanstvo druge države** pod uvjetom da postoji bilateralni ugovor između Bosne i Hercegovine i te države kojim se to pitanje uređuje, a koji je odobrila Parlamentarna skupština u skladu sa članom IV stav 4. tačka (d)». Drugim riječima, kako je dalje istaknuto, ova odredba ne utvrđuje mogućnost lišavanja državljanstva Bosne i Hercegovine u slučaju stjecanja drugog državljanstva, već upravo suprotno. Podnosilac zahtjeva ističe da, polazeći od neprikosновенosti stečenog državljanstva Bosne i Hercegovine, kako je to utvrđeno u članu I/7.b), moguće je ograničiti mogućnost stjecanja drugog državljanstva, osim originalnog državljanstva Bosne i Hercegovine, a nikako odredbu člana I/7.d) shvatiti kao mogućnost za **lišavanje državljanstva Bosne i Hercegovine u slučaju stjecanja drugog državljanstva**, jer se ova odredba mora posmatrati u kontekstu odredbe člana I/7.b) i ne može se odvojeno posmatrati i na taj način zanemariti imperativna norma člana I/7.b) Ustava Bosne i Hercegovine. Mogućnost lišavanja državljanstva Bosne i Hercegovine, u skladu sa tekstom odredbe člana I/7, eventualno bi se mogla primijeniti na oduzimanje naknadno stečenog državljanstva Bosne i Hercegovine u slučaju kada ne postoji bilateralni sporazum, to jeste slično kao pri stjecanju građanskih prava u kojima postoje originarni i derivativni način stjecanja tih prava. Primjenom ovih principa na konkretan slučaj, kako navodi podnosilac zahtjeva, dâ se zaključiti da je moguće oduzeti samo državljanstvo stečeno na «derivativni» način ukoliko ne postoji bilateralni sporazum, a ni u kom slučaju, primjenom člana I/7.b) koji to izričito zabranjuje, **oduzeti državljanstvo stečeno na originarni način**, dakle, osnovno (originalno) državljanstvo ili prvostečeno državljanstvo Bosne i Hercegovine.

8. Prema mišljenju podnosioca zahtjeva, shodno navedenom, osporene odredbe Zakona o državljanstvu su suprotne članu I/7. Ustava Bosne i Hercegovine, jer na arbitraran način omogućavaju lišavanje državljanstva Bosne i Hercegovine suprotno ustavnim garancijama. Navedene ustavne garancije mogu biti shvaćene jedino na način da Ustav Bosne i Hercegovine polazi od jasnog stava u pogledu zaštite svojih državljana, a da je moguće ograničiti druga prava kao što je pravo na stjecanje drugog državljanstva i uvjetovati stjecanje drugog državljanstva postojanjem bilateralnog sporazuma. Svako suprotno razumijevanje ovog člana bi dovelo do kršenja ustavnih prava državljana Bosne i Hercegovine. Zbog svega navedenog, podnosilac zahtjeva smatra da osporeni članovi Zakona o državljanstvu koji, suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine, predviđaju mogućnost lišavanja državljanstva Bosne i Hercegovine na protivustavan način krše član I/7.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

9. Podnosilac zahtjeva je, dalje, naveo da osporeni članovi **Zakona o državljanstvu** definiraju najmanje dvije vrste djelovanja države u odnosu na pojedince kada je u pitanju državljanstvo. Prva situacija se odnosi na lica koja mogu zadržati dvojno državljanstvo u slučaju kada postoji bilateralni sporazum između Bosne i Hercegovine i druge države (uglavnom se radi o državama susjedima). Druga situacija se odnosi na lica koja, u skladu sa čl. 17. i 39, ne bi mogla zadržati državljanstvo Bosne i Hercegovine, odnosno status **državljana Bosne i Hercegovine bi im bio oduzet po sili zakona i pored volje da se zadrži originalno državljanstvo**, to jeste **državljanstvo Bosne i Hercegovine**. Prema mišljenju podnosioca zahtjeva, ovakvim zakonskim rješenjima se vjerovatno pretpostavilo da lica koja su stekla druga državljanstva gube interes za zadržavanje originalnog državljanstva, što je potpuno pogrešna i proizvoljna pretpostavka s obzirom na općepoznato protivljenje ove grupe lica da ostanu bez originalnog državljanstva Bosne i Hercegovine.

10. S druge strane, kako navodi podnositelj zahtjeva, vlasti Bosne i Hercegovine nisu, u skladu s jasno izraženim interesom svojih građana, otpočele aktivnosti na sklapanju bilateralnih sporazuma sa državama u kojima se nalazi najveći broj državljana Bosne i Hercegovine koji su

stekli državljanstvo druge države radi omogućavanja da zadrže državljanstvo Bosne i Hercegovine. Pri tome, kako je dalje naglašeno, ne treba izgubiti iz vida da se, uglavnom, radi o građanima koji su napustili BiH usljed ratnih djelovanja devedesetih godina i koji su putem stjecanja drugog državljanstva pokušavali da steknu bilo kakav status u državi u kojoj su se nastanili, kako bi bili u mogućnosti da osiguraju sredstva za svoje i preživljavanje svoje porodice. Neki od tih građana su se i vratili u Bosnu i Hercegovinu, ali su stekli i državljanstvo neke druge države u kojoj su stekli određena prava, u skladu sa stečenim statusom državljanina. Zbog svega navedenog, prema mišljenju podnosioca zahtjeva, potpuno su nejasni namjera i motiv zakonodavca da oduzme državljanstvo svojim državljanima koji su u međuvremenu stekli i drugo državljanstvo.

11. U konkretnoj situaciji, kako zaključuje podnositelj zahtjeva, više je nego očigledno da su usvajanjem osporenih članova Zakona o državljanstvu građani-državljanici Bosne i Hercegovine nastanjeni u zemljama sa kojima Bosna i Hercegovina nema zaključene bilateralne sporazume ili građani-državljanici Bosne i Hercegovine koji su nastanjeni u Bosni i Hercegovini, a stekli su i državljanstvo neke druge države koja nije susjed BiH, dovedeni u nepovoljniju situaciju od onih građana-državljanica Bosne i Hercegovine koji su stekli državljanstvo zemlje sa kojom Bosna i Hercegovina ima potpisane ovakve sporazume. Takvo postupanje, prema mišljenju podnosioca zahtjeva, jasno ukazuje da je riječ o analognoj situaciji i različitom tretmanu ove grupe građana s obzirom na to da državni organi ne djeluju s ciljem sklapanja bilateralnih sporazuma sa drugim državama u kojima žive građani Bosne i Hercegovine na koje se osporeni članovi odnose.

12. Podnositelj zahtjeva je naveo da, prema podacima Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, van zemlje živi više od 1.350.000 lica koja vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine, što u odnosu na broj stanovnika u zemlji predstavlja jednu trećinu njene ukupne populacije. Istovremeno, kako je dalje istaknuto, Svjetska banka procjenjuje da je 2005. godine broj emigranata sa prostora Bosne i Hercegovine iznosio 1.471.594, što čini 37,7 procenata ukupne bosanskohercegovačke populacije. Ukoliko se sa navedene liste izuzmu države s kojima je zaključen bilateralni sporazum, Kraljevina Švedska, Srbija, Crna Gora i Republika Hrvatska (iako ni sa Republikom Hrvatskom nije zaključen bilateralni sporazum), navedeni broj bi se smanjio za oko 250.000 građana BiH. Međutim, kako je zaključio podnositelj zahtjeva, sasvim je izvjesno da bi najmanje 1.000.000 državljana Bosne i Hercegovine bilo oštećeno primjenom osporenih odredaba.

13. Podnositelj zahtjeva smatra da Vijeće ministara nije bilo djelotvorno u preduzimanju aktivnosti na zaključivanju bilateralnih sporazuma, kada se ima u vidu da je Bosna i Hercegovina zaključila samo jedan bilateralni sporazum (sa Kraljevinom Švedskom), u odnosu na države koje nisu susjedi BiH radi stvaranja uvjeta kojima bi se osigurala zaštita državljana Bosne i Hercegovine u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine. Osim toga, činjenica da Vijeće ministara nije, u skladu s zakonskom obavezom, zaključilo niti bilateralni sporazum sa Republikom Hrvatskom, kao susjednom državom, govori koliko su bile aktivne državne vlasti u zaštiti jedne trećine svojih građana, te u poštivanju zakona koje je donio nadležni zakonodavni organ. Konačno, prema mišljenju podnosioca zahtjeva, s obzirom na iznesene podatke, postavlja se pitanje zbog čega nadležni organi Bosne i Hercegovine nisu, u skladu sa interesom građana, pokrenuli postupak zaključivanja odgovarajućih bilateralnih sporazuma sa navedenim državama, dok se Zakonom o državljanstvu, konkretno članom 39. stav 2, utvrđuje obaveza da samo sa susjednim državama budu zaključeni bilateralni ugovori, i to u roku od šest mjeseci. Na taj način, prema mišljenju podnosioca zahtjeva, Zakon o državljanstvu drugačije tretira državljanice Bosne i Hercegovine nastanjene u

susjednim državama od onih nastanjenih u drugim državama ili čak nastanjenih u Bosni i Hercegovini, ali koji imaju državljanstvo neke druge države koja nije susjed Bosne i Hercegovine. Takvim postupanjem vlasti i primjenom osporenih odredaba zakona, kako je zaključio podnosilac zahtjeva, u januaru 2013. godine će biti izbrisano oko 1.000.000 građana BiH iz spiska državljanstva Bosne i Hercegovine.

14. Podnosilac zahtjeva je istakao da se argumenti za donošenje ovakvog Zakona o državljanstvu, uključujući osporene članove, najčešće svode na specifičnosti Bosne i Hercegovine i njen etnički sastav. S obzirom na etnički sastav građana BiH koji su istog etničkog porijekla kao i

velika većina stanovništva u susjednim državama, tim građanima je data mogućnost da zadrže dvojno državljanstvo, a drugim građanima to pravo je *de facto* uskraćeno zbog nedjelovanja Vijeća ministara. Podnosilac zahtjeva smatra da se takve mjere, koje se nesumnjivo zasnivaju na etničkoj pripadnosti, ne mogu posmatrati u okviru pojma objektivnog i razumnog opravdanja.

15. Konačno, kako je dalje naveo podnosilac zahtjeva, bilo bi potpuno razumljivo i prihvatljivo da država čije je državljanstvo stekao građanin-državljanin Bosne i Hercegovine postavlja uvjete za stjecanje svog državljanstva bilo u vidu odricanja ili otpusta iz originalnog državljanstva, pa da u takvim uvjetima građanin odluči koje će državljanstvo zadržati (kakav je slučaj, naprimjer, u Njemačkoj). Međutim, prema mišljenju podnosioca zahtjeva, potpuno je neprihvatljivo i diskriminirajuće da država Bosna i Hercegovina onemogućava zadržavanje državljanstva Bosne i Hercegovine kao originalnog državljanstva građaninu koji ima volju da svoje originalno državljanstvo i zadrži ukoliko druga država čije je državljanstvo državljanin Bosne i Hercegovine stekao ne postavlja kao uvjet odricanje od originalnog državljanstva. Takvim postupanjem Bosna i Hercegovina vrši diskriminaciju svojih državljanina koji nemaju državljanstvo susjednih država, ali koji su stekli državljanstvo druge države koja nije susjed Bosne i Hercegovine, što je suprotno članu 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, kao i članu II/4. Ustava Bosne i Hercegovine u vezi sa članom II/3.f) Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno članu 14. u vezi sa članom 8. Evropske konvencije. Podnosilac zahtjeva smatra da, s obzirom na činjenicu da većina državljanina Bosne i Hercegovine koji su stekli državljanstvo druge države koja nije susjed Bosne i Hercegovine, ukoliko bi se odlučili vratiti u Bosnu i Hercegovinu i zadržati državljanstvo Bosne i Hercegovine, ne bi mogli uživati prava koja proizlaze iz prava na porodični život, jer bi praktično bili dovedeni u situaciju da izgube status i prava koja proistječu iz državljanstva države u kojoj trenutno žive sa svojom porodicom, odnosno na njih je stavljen pretjeran teret za koji ne postoji razumno i objektivno opravdanje.

b) Odgovor na zahtjev

16. U dostavljenom mišljenju Predstavnički dom je naveo da je, nakon rasprave o predmetnom zahtjevu, Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma ostala na pozicijama Zakona o državljanstvu sa dva glasa «za», tri glasa «protiv» i jednim glasom «suzdržan». Također je navedeno da su članovi navedene komisije Šefik Džaferović i Saša Magazinović glasali za zahtjev za ocjenu ustavnosti čl. 17. i 39. Zakona o državljanstvu i da su izdvojili svoje mišljenje.

17. U svom mišljenju Dom naroda je naveo da Ustavnopravna komisija Doma naroda, nakon rasprave o predmetnom zahtjevu, nije donijela nijednu odluku, budući da su za odluku da se ostane na pozicijama Zakona o državljanstvu dva člana glasala «za», jedan član «protiv» i dva su bila «uzdržana», a za odluku kojom se podržava zahtjev za ocjenu ustavnosti čl. 17. i 39. Zakona o državljanstvu jedan član je bio «za», dva člana su bila «protiv» i dva člana su bila «uzdržana». Dalje je istaknuto da je navedena komisija jednoglasno donijela zaključak da se naloži Vijeću ministara BiH da preduzme aktivnosti na rješavanju problematike sadržane u predmetnom zahtjevu za ocjenu ustavnosti čl. 17. i 39. Zakona o državljanstvu.

IV. Relevantni propisi

18. Ustav Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Preambula

...Inspirisani Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima,...

Član I/7.

Državljanstvo

Postoji državljanstvo Bosne i Hercegovine, koje reguliše Parlamentarna skupština, i državljanstvo svakog entiteta koje regulišu sami entiteti, pod uslovom da:

b) Nijedno lice ne može biti arbitrarno lišeno državljanstva Bosne i Hercegovine, ili državljanstva entiteta, ili na drugi način ostavljeno bez državljanstva. Niko ne može biti lišen državljanstva Bosne i Hercegovine, ili entiteta, po bilo kojem osnovu kao što je pol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status.

d) Državljanima Bosne i Hercegovine mogu imati državljanstvo druge države, pod uslovom da postoji bilateralni ugovor između Bosne i Hercegovine i te države kojim se to pitanje uređuje, a koji je odobrila Parlamentarna skupština u skladu sa članom IV, stav 4, tačka (d). Lica sa dvojnim državljanstvom mogu glasati u Bosni i Hercegovini i u entitetima samo ako je Bosna i Hercegovina država njihovog prebivališta.

Član II/5.

Izbjeglice i raseljena lica

Sve izbjeglice i raseljena lica imaju pravo da se slobodno vrate u svoje domove. Oni imaju pravo, u skladu sa Aneksom 7 Opšteg okvirnog sporazuma, da im se vrati imovina koje su bili lišeni za vrijeme neprijateljstava od 1991. i da dobiju kompenzaciju za svu takvu imovinu, koja im ne može biti vraćena. Sve obaveze ili izjave u vezi sa takvom imovinom, koje su date pod prisilom, ništave su.

Član VI/3.

Jurisdikcija

Ustavni sud će podržati ovaj Ustav.

19. **Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima** (usvojena i proglašena Rezolucijom Ujedinjenih naroda broj 217 (III) od 10. decembra 1948. godine) u relevantnom dijelu glasi:

Član 15.

Svako ima pravo na državljanstvo.

Niko ne smije samovoljno biti lišen svog državljanstva niti prava da promijeni državljanstvo.

20. **Evropska konvencija o državljanstvu** (Odluka o ratifikaciji Evropske konvencije o državljanstvu, Strazbur, 6. novembar 1997, „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine - Međunarodni ugovori“ broj 2/08) u relevantnom dijelu glasi:

Član 1. – Predmet Konvencije

Ovom Konvencijom se ustanovljavaju principi i pravila koja se odnose na državljanstvo fizičkih lica i pravila koja regulišu vojne obaveze u slučajevima višestrukog državljanstva sa kojima će unutrašnje pravo država ugovornica morati biti usklađeno.

Član 7. – Gubitak državljanstva ex lege ili na inicijativu države ugovornice

1. Država ugovornica ne smije predvidjeti svojim unutrašnjim pravom gubitak njenog državljanstva ex lege ili na inicijativu te države ugovornice osim u sljedećim slučajevima:

a. dobrovoljno sticanje drugog državljanstva; [...]

Član 15. – Drugi mogući slučajevi višestrukog državljanstva

Odredbe ove Konvencije ne trebaju ograničiti pravo države ugovornice da odredi u svom unutrašnjem pravu da li:

a. njeni državljani koji stiču ili imaju državljanstvo neke druge države zadržavaju njeno državljanstvo ili ga gube;

b. sticanje ili zadržavanje njenog državljanstva podliježe odricanju od ili gubitku nekog drugog državljanstva.

Član 16. – Čuvanje prethodnog državljanstva

Država ugovornica ne treba utvrđivati da je odricanje od ili gubitak drugog državljanstva uvjet za sticanje ili zadržavanje njenog državljanstva u slučaju kada takvo zadržavanje ili gubitak nisu mogući ili se ne mogu razumno zahtijevati.

21. **Zakon o državljanstvu Bosne i Hercegovine** („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09 i 76/09) u relevantnom dijelu glasi:

<https://advokat-prnjavorac.com>

Član 1.

Ovim zakonom se uređuju uslovi za sticanje i prestanak državljanstva Bosne i Hercegovine [...] u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine. [...]

Član 5.

Državljanstvo BiH u skladu sa odredbama ovog zakona stiče se:

porijeklom,

rođenjem na teritoriji BiH,

usvajanjem,

putem naturalizacije,

putem međunarodnog sporazuma.

Član 9.

Stranac koji je podnio zahtjev za sticanje državljanstva BiH može steći državljanstvo naturalizacijom ako ispunjava slijedeće uslove:

6) da se odreknu ili na neki drugi način izgube svoje ranije državljanstvo nakon sticanja BiH državljanstva, osim ako bilateralni sporazum iz člana 14. ne predviđa drugačije. Odricanje ili gubitak ranijeg državljanstva se neće zahtijevati ako ovo nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati.

Član 16.

Državljanstvo Bosne i Hercegovine prestaje:

po sili zakona,

odricanjem,

otpustom,

oduzimanjem,

međunarodnim sporazumom.

Prestanak državljanstva po sili zakona

Član 17.

Državljanstvo BiH gubi se dobrovoljnim sticanjem drugog državljanstva, ukoliko se ne određuje drugačije bilateralnim sporazumom zaključenim između BiH i te države koji je odobrila Parlamentarna skupština u skladu sa članom IV 4. d) Ustava.

Član 39.

1. Sva lica koja su prije stupanja na snagu ovog zakona dobrovoljno stekla drugo državljanstvo gube državljanstvo BiH, ukoliko se za 15 godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne odreknu drugog državljanstva, osim ako nije drugačije određeno bilateralnim sporazumom, odnosno sporazumima. Odricanje državljanstva se ne traži ako to nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati.

2. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine će predložiti Predsjedništvu sklapanje bilateralnih sporazuma iz stava 1. sa susjednim zemljama u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.

V. Dopustivost

22. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredaba člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, te Pravila Ustavnog suda Ustavnog suda:

Član VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja prema ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to pitanje:

- Da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine.

- Da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući, ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

23. U odnosu na osporene odredbe Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud ističe da, iako odredba člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine ne predviđa eksplicitnu nadležnost Ustavnog suda da ocjenjuje ustavnost zakona ili odredaba zakona Bosne i Hercegovine, supstancionalni pojam ovlašćenja određenih samim Ustavom Bosne i Hercegovine sadrži u sebi titulus Ustavnog suda za takvu nadležnost, a posebno ulogu Ustavnog suda kao tijela koje podržava Ustav Bosne i Hercegovine. Navedeni stav Ustavnog suda u ovakvim slučajevima, putem njegove dosadašnje prakse, jasno ukazuje na to da je Ustavni sud nadležan da ocjenjuje ustavnost zakona, odnosno pojedinih odredaba zakona Bosne i Hercegovine (vidi, Ustavni sud, Odluka broj U 14/02 od 30. januara 2004. godine, «Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» broj 18/04).

24. Dalje, predmetni zahtjev za ocjenu ustavnosti osporenih odredaba Zakona o državljanstvu podnio je član Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Iz navedenog proizlazi da je zahtjev podnio ovlašteni podnosilac iz člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine.

<https://advokat-prnjavorac.com>

25. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 17. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da je zahtjev za ocjenu ustavnosti odredaba Zakona o državljanstvu dopustiv, jer ga je podnio ovlašteni podnosilac, te da ne postoji nijedan formalni razlog iz člana 17. stav 1. Pravila Ustavnog suda u pogledu nedopustivosti.

VI. Meritum

26. Podnosilac zahtjeva navodi da čl. 17. i 39. Zakona o državljanstvu nisu u saglasnosti sa članom I/7. Ustava Bosne i Hercegovine, članom II/4. u vezi sa članom II/3.f) Ustava Bosne i Hercegovine, članom 14. Evropske konvencije u vezi sa članom 8. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju. Prema mišljenju podnosioca zahtjeva, osporeni članovi Zakona o državljanstvu nisu u skladu sa navedenim odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, jer propisuju gubitak državljanstva Bosne i Hercegovine u slučaju kada nije zaključen bilateralni ugovor o dvojnomo državljanstvu sa državom čije je državljanstvo stečeno. Također, podnosilac zahtjeva smatra da osporene odredbe Zakona o državljanstvu krše pravo na opću zabranu diskriminacije iz navedenog Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, te pravo na nediskriminaciju u vezi sa pravom na porodični život državljanina Bosne i Hercegovine koji imaju državljanstvo i druge države s kojom nije zaključen bilateralni ugovor o dvojnomo državljanstvu u odnosu na one koji imaju državljanstvo druge države s kojom je zaključen takav ugovor.

27. U kontekstu ocjene ustavnosti osporenih odredaba čl. 17. i 39. Zakona o državljanstvu, Ustavni sud smatra da je potrebno ukazati na neka načela međunarodnog prava o državljanstvu. S tim u vezi, Ustavni sud ističe da jedan od najznačajnijih izvora u pogledu međunarodnih načela o državljanstvu predstavlja Opća deklaracija o ljudskim pravima iz 1948. godine na koju se poziva i u Preambuli Ustava Bosne i Hercegovine. Navedena deklaracija proklamira da: svako ima pravo na državljanstvo, te da niko ne smije samovoljno biti lišen svog državljanstva, niti prava da promijeni državljanstvo.

28. Prema međunarodnim načelima, smatra se da se pitanja državljanstva ubrajaju u unutrašnju (isključivu) nadležnost države. Državljanstvo je pravni odnos javnopravnog karaktera između fizičkog lica i suverene države na osnovu koga to lice ima status državljanina, odnosno pravna veza koja neko lice vezuje za neku državu. Svaka država ima pravo svojim ustavom i zakonima odrediti ko ima pravo na njezino državljanstvo. Država je slobodna da dodijeli svoje državljanstvo kome god hoće i međunarodno pravo je u tome ne ograničava. Dakle, svaka država, kada određuje da li je jedno lice njen državljanin, to vrši na osnovu svojih propisa o državljanstvu i obratno, na osnovu svojih pravnih pravila o državljanstvu ona ne može određivati vezu sa državljanstvom između jednog fizičkog lica i strane države. Iako u međunarodnom pravu nije prihvaćena doktrina o tzv. neraskidivoj privrženosti, koja bi državu sprečavala da neko lice otpusti iz svoga državljanstva suprotno njegovoj volji, u pravilu, izuzetno se dopušta državama da nekoga svog građanina liše državljanstva protiv njegove volje.

29. Kada su u pitanju stjecanje i prestanak državljanstva, u tom pogledu u unutrašnjem pravu ne postoji državna jednoobrazna praksa. Ipak se mogu razabrati, između ostalog, neka osnovna načela: 1) da je diskreciono pravo svake države da odredi ko ima pravo na njezino državljanstvo; 2) da država može predviđati svojim zakonima različite uvjete za primanje u svoje državljanstvo i 3) da država ne može otpustiti iz svog državljanstva neko lice suprotno njegovoj volji. Neke države koje imaju brojno iseljništvo ili svoje etničke pripadnike u susjednim državama svojim zakonima namjerno dopuštaju stjecanje vlastitog državljanstva bez obaveze otpusta iz prijašnjeg državljanstva. Dalje, u sklopu uređenja odnosa država sljednica nastalih raspadom države prethodnice, ponegdje se dvojno državljanstvo nekih lica dopušta kao političko rješenje drugih problema.

30. Ustavni sud, također, ima u vidu da su Evropskom konvencijom o državljanstvu (Odluka o ratifikaciji navedene konvencije u BiH stupila je na snagu 10. marta 2008. godine) ustanovljeni principi i pravila koji se odnose na državljanstvo fizičkih lica i pravila koja reguliraju

vojnu obavezu u slučajevima višestrukog državljanstva sa kojima će unutrašnje pravo država ugovornica morati biti usklađeno. Navedena konvencija je potvrdila međunarodno pravilo da je ekskluzivno pravo države da prema svom vlastitom pravu odredi ko su njeni državljani. U članu 7. stav 1. tačka a) navedene konvencije je regulirano da država ugovornica ne smije predvidjeti svojim unutrašnjim pravom gubitak njenog državljanstva *ex lege* osim u slučaju dobrovoljnog stjecanja drugog državljanstva. S druge strane, članom 16. navedene konvencije propisano je da država ugovornica ne treba utvrđivati da je odricanje ili gubitak drugog državljanstva uvjet za stjecanje ili zadržavanje njenog državljanstva u slučaju kada takvo zadržavanje ili gubitak nisu mogući, ili se ne mogu razumno zahtijevati.

31. Međutim, Ustavni sud će ispitati usklađenost osporenih odredaba Zakona o državljanstvu prvenstveno u odnosu na relevantne odredbe Ustava Bosne i Hercegovine, imajući u vidu svoje ustavne nadležnosti, posebno apostrofirajući prvu rečenicu iz člana VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine koja glasi: „Ustavni sud će podržati ovaj Ustav.“

32. Prvom rečenicom člana I/7.b) Ustava Bosne i Hercegovine propisano je da nijednom licu neće biti arbitrarno uskraćeno državljanstvo Bosne i Hercegovine. Drugom rečenicom člana I/7.b) Ustava Bosne i Hercegovine propisani su osnovi prema kojim je zabranjeno da se bilo koje lice liši državljanstva Bosne i Hercegovine (spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili društveno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, rođenje) s tim što Ustavni sud primjećuje da spisak spomenutih osnova nije zaključen s obzirom na to da se navedena rečenica iz Ustava Bosne i Hercegovine završava formulacijom „ili bilo koji drugi status“. Prvom rečenicom člana I/7.d) Ustava Bosne i Hercegovine propisano je da državljani Bosne i Hercegovine mogu imati državljanstvo druge države pod uvjetom da postoji bilateralni ugovor između Bosne i Hercegovine i te države. Drugom rečenicom člana I/7.d) Ustava Bosne i Hercegovine propisano je da lica sa dvojnim državljanstvom mogu glasati u Bosni i Hercegovini samo ako je Bosna i Hercegovina država njihovog prebivališta.

33. Ustavni sud podsjeća na činjenicu da postoji veliki broj državljana Bosne i Hercegovine koji imaju i državljanstvo druge države čak nezavisno od činjenice da li je zaključen bilateralni sporazum o državljanstvu. Nesporno je da su državljanstvo druge države državljani Bosne i Hercegovine stekli, jer im je to omogućavalo zakonodavstvo druge države, što je u skladu sa

međunarodnim principima o državljanstvu da se na osnovu vlastitih pravila ne može određivati veza određenog lica sa drugom državom.

34. Ustavni sud naglašava da će se osporenim zakonskim odredbama (kada počne njihova primjena 1. januara 2013. godine) državljanima Bosne i Hercegovine koji imaju državljanstvo druge države postaviti uvjet da se odreknu drugog državljanstva ukoliko žele da sačuvaju i državljanstvo Bosne i Hercegovine. Navedeni uvjet se neće postavljati jedino ako je između Bosne i Hercegovine i druge države zaključen bilateralni ugovor o dvojnog državljanstvu.

35. Vodeći se ustavnim principom prema kojem će „podržati ovaj Ustav“, Ustavni sud smatra da je nesporno da je interes Bosne i Hercegovine da zadrži vezu sa svojim građanima kojima je ona država tzv. matičnog ili izvornog državljanstva. Prema mišljenju Ustavnog suda, osporene zakonske odredbe su u koliziji sa navedenim interesom Bosne i Hercegovine. Ustavni sud naglašava da Ustav Bosne i Hercegovine nigdje ne propisuje da će se državljani Bosne i Hercegovine koji imaju državljanstvo druge države morati odreći državljanstva druge države ako žele da zadrže (i) državljanstvo Bosne i Hercegovine. Tačno je da Ustav Bosne i Hercegovine propisuje da državljani Bosne i Hercegovine mogu imati državljanstvo druge države pod uvjetom da postoji bilateralni ugovor između Bosne i Hercegovine i te zemlje. Međutim, Ustav Bosne i Hercegovine, tačnije član

I/7.d), nigdje ne propisuje da će se državljani Bosne i Hercegovine koji imaju državljanstvo druge države morati odreći državljanstva druge države ukoliko nije zaključen bilateralni ugovor između te države i Bosne i Hercegovine ako žele da zadrže i državljanstvo Bosne i Hercegovine. Osporene zakonske odredbe upravo to propisuju, a tako se - vezivanjem za postojanje bilateralnog ugovora (ukoliko žele da zadrže državljanstvo Bosne i Hercegovine) - državljanima Bosne i Hercegovine koji imaju državljanstvo druge države postavlja uvjet na koji oni ne mogu utjecati (naprimjer, ukoliko zakonodavstvo određene države ne dozvoljava zaključenje bilateralnog ugovora o dvojnomo državljanstvu, ili ne postoje namjera i aktivnost u organima Bosne i Hercegovine nadležnim za zaključivanje bilateralnog ugovora). Kao što je naznačeno u prethodnom dijelu obrazloženja, državljani Bosne i Hercegovine su državljanstvo druge države stekli na osnovu propisa te države i „nezavisno od toga da li je Bosna i Hercegovina sa tom državom zaključila bilateralni ugovor“ (najočitiji primjer je Republika Hrvatska).

36. Ustavni sud naglašava da je Ustav Bosne i Hercegovine donesen u specifičnim historijskim okolnostima. Donošenje Ustava Bosne i Hercegovine (koji je jedan od aneksa - dodataka - međunarodnog Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini) podudara se sa krajem ratnih djelovanja u Bosni i Hercegovini. Rat u Bosni i Hercegovini je bio osnovni uzrok odlaska u izbjeglištvo velikog broja državljana BiH u druge zemlje (prema podacima Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, broj izbjeglica koje trenutno žive van Bosne i Hercegovine jednak je trećini njenog predratnog stanovništva). Dakle, nesporno je da je Bosna i Hercegovina država čiji veliki broj predratnog stanovništva živi u drugim zemljama u koje su došli (najvećim dijelom) kao ratne izbjeglice. Činjenica je da su izbjeglice iz Bosne i Hercegovine tražile da dobiju državljanstvo države u koju su došle prvenstveno zbog toga da bi riješile probleme lične i egzistencijalne prirode. Nesporno je da bi primjena osporenih zakonskih odredaba izuzetno otežala povratak ove kategorije izbjeglica u Bosnu i Hercegovinu, jer bi im se oduzelo bh. državljanstvo i time bi u matičnoj zemlji postali strani državljani. Ustavni sud, kao institucija koja će „podržati ovaj Ustav“, apsolutno je siguran da volja ustavotvorca nije bila da izbjeglicama oteža povratak u njihovu domovinu. Stoga, Ustavni sud smatra da se član I/7. Ustava Bosne i Hercegovine mora tumačiti zajedno sa članom II/5. Ustava Bosne i Hercegovine kojim je propisano da sve izbjeglice i raseljena lica imaju pravo da se slobodno vrate u svoje domove u skladu s garancijama prava iz Aneksa 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, koji, između ostalog, radi sigurnog i dobrovoljnog povratka izbjeglih ili prognanih lica, obavezuje strane potpisnice ovog sporazuma na ukidanje zakona i administrativne prakse sa diskriminirajućim namjerama i efektima (član 1. 3.a Aneksa 7).

37. Ustavni sud smatra da volja ustavotvorca nije bila da državljanima Bosne i Hercegovine koji imaju državljanstvo druge države, a koji žive u Bosni i Hercegovini ili širom svijeta uvjetuje zadržavanje državljanstva Bosne i Hercegovine odricanjem od državljanstva druge države, ili postojanjem bilateralnog ugovora između Bosne i Hercegovine i te države. Kao što je već rečeno, nesporan je interes Bosne i Hercegovine da zadrži određenu vezu sa licima kojima je Bosna i Hercegovina država tzv. matičnog ili izvornog državljanstva. Prema tome, Ustavni sud ne vidi niti jedan razlog da se državljanima Bosne i Hercegovine koji imaju državljanstvo druge države osporenim zakonskim odredbama nameću uvjeti za zadržavanje državljanstva Bosne i Hercegovine (u vidu odricanja od državljanstva druge države, ili postojanja bilateralnog ugovora) s obzirom na to da takvi uvjeti ne izražavaju volju ustavotvorca, niti ih propisuju relevantne odredbe Ustava Bosne i Hercegovine. Ustavni sud napominje da Ustav Bosne i Hercegovine ne osporava pravo nadležnim organima Bosne i Hercegovine (iz člana I/7. Ustava Bosne i Hercegovine) da reguliraju (propisuju) uvjete u vezi sa državljanstvom, uključujući i oduzimanje ili gubljenje državljanstva Bosne i Hercegovine. Međutim, u konkretnom slučaju Ustavni sud smatra da uvjeti propisani osporenim zakonskim odredbama za zadržavanje državljanstva Bosne i Hercegovine (odricanje od državljanstva druge države, ili postojanje bilateralnog ugovora) nisu u skladu sa relevantnim odredbama Ustava Bosne i Hercegovine zbog razloga navedenih u obrazloženju ove odluke.

38. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da član 17. i član 39. stav 1. Zakona o državljanstvu nisu u skladu sa odredbama člana I/7.b) i d) Ustava Bosne i Hercegovine.

39. S obzirom na to da je u samom osporenom zakonu odgođena primjena navedenih neustavnih odredaba, Ustavni sud je odlučio da ih neće ukidati, već će ostaviti primjeren rok, u smislu člana 63. stav 4. Pravila Ustavnog suda, u kojem je zakonodavac dužan otkloniti utvrđenu neustavnost.

Ostali navodi iz zahtjeva

40. U svjetlu zaključka Ustavnog suda o nesaglasnosti odredaba člana 17. i člana 39. stav 1. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine sa odredbama člana I/7.b) i d) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud smatra da nije potrebno ispitivati navode podnosioca zahtjeva o tome da osporene odredbe Zakona o državljanstvu nisu u saglasnosti sa članom II/4. u vezi sa članom II/3.f) Ustava Bosne i Hercegovine, članom 14. Evropske konvencije u vezi sa članom 8. Evropske konvencije i članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju.

VII. Zaključak

41. Odredbe člana 17. i člana 39. stav 1. Zakona o državljanstvu nisu u skladu sa članom I/7.b) i d) Ustava Bosne i Hercegovine, jer tim ustavnim odredbama nije utvrđeno da će državljani Bosne i Hercegovine biti lišeni tog državljanstva ukoliko imaju i državljanstvo druge države kojeg se nisu odrekli do datuma određenog osporenim zakonom, odnosno ukoliko sa tom državom dvojnog državljanstva Bosna i Hercegovina nije zaključila bilateralni sporazum o državljanstvu.

42. Na osnovu člana 61. st. 1. i 2. i člana 63. stav 4. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

43. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: **11 0 U 002048 10 Uvp**
Banja Luka, 16.2.2011. g.

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrse kao predsjednika vijeća, te Zlatka Kulenovića i Stake Gojković kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara M.N, u upravnom sporu po tužbi D. B. iz B. L., ... br. ... (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja tuženog Ministarstva ... RS, 10.2.2- 204-4/09 od 10.9.2009. g., u predmetu sticanja državljanstva BiH i RS, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 002048 09 U od 10.2.2010. g., u sjednici vijeća održanoj dana 16.2.2011. g., donio je

P R E S U D U

Zahtjev se usvaja, presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 002048 09 U od 10.2.2010. g. se preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

O b r a z l o z e n j e

Pobijanom presudom je kao neosnovana odbijena tužba protiv osporenog akta, bliže označenoga u uvodu ove presude, kojim je odbijen zahtjev tužioca za utvrđivanje prava na državljanstvo BiH i RS po osnovu ugovora o dvojnomo državljanstvu, uz obrazloženje toga akta: da je u periodu od septembra 2005. g. do novembra 2008. g., na osnovu odredbe člana 21. stav 2. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Službeni glasnik RS", broj 36/08, u daljem tekstu: „Zakon o kretanju ...") tužilac kao stranac imao prijavljen bezvezni boravak u Banja Luci ulica [...] br. [...]; da na dan podnošenja zahtjeva (29.12.2008. g.) nije imao prijavljen i odobren boravak na teritoriji BiH i RS, pa da ne ispunjava uslov prijavljenog trogodišnjeg boravka u smislu odredbe člana 1. stav 2. tačka 2. Ugovora o dvojnomo državljanstvu BiH i SRJ („Službeni glasnik BiH", - Međunarodni ugovori, broj 4/03, u daljem tekstu: Ugovor) za traženo utvrđenje prava, uz uputu da se obrati Službi za ..., Terenski centar B. L. radi „regulisanja boravka u BiH i RS, a potom po proteku tri g. odobrenog i neprekidnog boravka podnese novi zahtjev za sticanje državljanstva BiH i RS".

Razlozima obrazloženja pobijane presude, nižestepeni sud je kao valjane prihvatio Činjenice i pravne zaključke tuženog organa, uz stanovište da se ostvareni boravak ne mo.ze sabirati i da se ne radi o kontinuiranom trogodišnjem boravku.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) od 06.4.2010. g., tužilac osporava njenu zakonitost iz razloga povrede zakona propisanog odredbom člana 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS", broj 109/05; u daljem tekstu: ZUS). Predlaže da se zahtjev uvaži i „druga strana obave.ze na poštovanje Ugovora."

Uz dostavljene spise predmeta upravnog postupka, tufoni je dao odgovor na zahtjev, kojim ostaje kod razloga obrazloženja osporenog akta, ustrajavajući na stanovištu da u smislu odredbe člana 1. stav 2. tačka 2. Ugovora, propisani trogodišnji boravak, kao uslov za sticanje državljanstva BiH mora biti neprekinut, a da je tužilac imao prijavljeni boravak prema bezviznom režimu, koji je propisan odredbom člana

21. Zakona o kretanju ... Predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

<https://advokat-prnjavorac.com>

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor tuženog te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Pravno shvatanje iznijeto u pobijanoj presudi i osporenom aktu da trogodišnji prijavljeni boravak, propisan odredbom člana 1. stav 2. tačka 2. Ugovora, mora biti kontinuiran, nije pravilan.

Na prvom mjestu, nije osnovano pozivanje tuženog organa na odredbe Zakona o državljanstvu BiH i Zakona o državljanstvu Republike Srpske u pogledu dužine trajanja boravka kao stalnog boravka, jer oba zakona predviđaju način sticanja državljanstva BiH i RS i putem međunarodnog ugovora, bez ikakvih blizih odredbaba. Prema tome, u ovoj pravnoj stvari, ispunjenje uslova za sticanje dvojnog državljanstva se cijeni isključivo prema sadržaju odredaba Ugovora. A odredbom člana 1. stav 2. tačka 2. Ugovora je u relevantnom dijelu propisano da je uslov za sticanje državljanstva jedne države ugovornice (u ovom slučaju državljanstvo BiH i RS) i: "... prijavljen boravak najmanje tri g. na teritoriji države ugovornice čije državljanstvo stiče..."

Pravilno je utvrđenje iz upravnog postupka da je u periodu od 2005. g., pa do novembra 2008. g., tužilac imao prijavljen i odobren boravak saglasno odredbi člana 21. Zakona o kretanju ..., te da je zbrajanjem dužine tih boravaka, tužilac ostvario tri g. boravka. Nadalje, jeste riječ o bezviznom režimu prijave i odobrenja boravka, a tužilac jeste stranac, državljanin RS, koji je oslobođen pribavljanja vize za ulazak na teritoriju BiH. Međutim, odredba člana 1. stav 2. tačka 2. Ugovora ne sadrži izričitu odredbu da prijavljeni boravak mora biti neprekidni.

Opšti pravni akt, bez obzira da li je riječ o međunarodnom ugovoru, zakonu, propisu ili drugom aktu, se tumači prema cilju i svrsi koja se njime postiže. Po ocjeni ovog suda, svrha predmetnog Ugovora je sticanje dvojnog državljanstva građana BiH i (sada) RS, pod posebnim uslovima, koji su po svojoj pravnoj prirodi lakši u poređenju sa nacionalnim zakonima o državljanstvu. Jasno je da se taj olakšani način sticanja državljanstva odnosi samo na državljane država ugovornica, a ne i na državljane trećih zemalja. Otuda, ovaj sud nalazi da su države BiH i RS (a u vrijeme zaključenja Ugovora - SRJ), radi omogućavanja svojim državljanima da olakšano steknu državljanstvo druge države ugovornice, ciljano definisale sadržaj odredbe člana 1. stav 2. tačka 2. Ugovora tako da nisu ugovorile kontinuitet trogodišnjeg prijavljenog boravka. Time je postignuta sustina tog uslova, a to je legitimitet boravka stranca u državi - davaocu državljanstva, saglasno nacionalnom zakonu koji uređuje pravnu oblast kretanja i boravka stranaca.

Odredbom člana 51. stav 1. Zakona o kretanju je propisano da se boravkom stranca smatraju: vizni, bezvizni, privremeni te stalni boravak. Prema odredbi stava 2. tog člana, bezvizni boravak je pravo na boravak u BiH stranca koji dolazi iz zemlje bezviznog režima u vremenu iz člana 21. stav 2. istog zakona, a prema odredbi stava

4. istog člana, privremeni boravak je pravo boravka stranca u BiH u vremenu od jedne g., ako nije drugačije određeno odobrenjem boravka. Odobrenje privremenog boravka se izdaje na vremenski period od najviše jedne g. (član 52. stav 4. Zakona o kretanju ...), a produženje se može odobriti, ali samo po istom osnovu po kojem je odobren privremeni boravak čije se produženje traži (stav 6. istog člana).

Bevizni i privremeni boravak, dakle, nisu apsolutne prirode, u smislu da ce se strancu bezuslovno odobriti neki od njih. I jedan i drugi su podložni ocjeni nadležnih vlasti u pogledu toga da li su ispunjeni uslovi za odobravanje jedne ili druge vrste boravka. Nema nikakvog automatizma, jer država uvijek može uskratiti ulaz ili boravak na svojoj teritoriji, ukoliko su ispunjeni uslovi za to uskraćivanje. Nijedan od njih se ne odobrava na neprekidno vrijeme propisano odredbom člana 1. stav 2. tačka

2. Ugovora, pri čemu se bezvizni boravak odobrava najduže u trajanju propisanim odredbom člana 21. Zakona o kretanju ... Dakle, neizvjesno je da li ce boravak biti odobren, a u pogledu privremenog boravka - naročito u kojem trajanju, pogotovo ukoliko se radi o zahtjevu za produžavanje privremenog boravka. Prema tome, kada je riječ o privremenom boravku, realna je mogućnost da strancu ta vrsta boravka ne bude odobrena tri g. za redom, svaki put po godinu dana, bez prekida između perioda odobrenja. Time i privremeni boravak može biti takodje neizvjestan osnov za ispunjenje uslova sticanja dvojnog državljanstva. Otuda je potvrđeno pravno stanovište da je isključivo privremeni boravak pravni osnov ispunjenja uslova iz člana 1. stav 2. Ugovora i suprotno je sadržaju i smislu te Ugovora.

Kod takvog stanja stvari, pobijanom presudom je ostvaren razlog povrede zakona iz člana 35. stav 2. ZUS. Otuda se na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. istog zakona, zahtjev usvaja i pobijana presuda preinačava tako sto se tužba uvažava i osporeni akt poništava, jer je njime ostvaren razlog poništenja propisan odredbom člana 10. tačka 2. ZUS. U izvršenju ove presude, tuženi je dužan donijeti novi akt bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana primitka ove presude, uz poštovanje pravnog shvatanja ovog suda.

Zapisničar M.N

Predsjednik vijeća Smiljana Mrsa

ZAKON O DRŽAVLJANSTVU BOSNE I HERCEGOVINE

- Prečišćen tekst-

(Službeni glasnik Bosne i Hercegovine: broj: 4/97,13/97,41/02,6/03, 14/03, 76/09)

i

Službeni glasnik BiH broj: 87/13 od 11.11.2013.g.

I POGLAVLJE

Opšte odredbe

Član 1.

Ovim zakonom se uređuju uslovi za sticanje i prestanak državljanstva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: državljanstvo BiH) u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

<https://advokat-prnjavorac.com>

Zakoni o državljanstvu koje donose entiteti moraju biti u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i ovim Zakonom.

Član 2.

Svi državljani Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske (u daljem tekstu: entiteti) su samim tim i državljani BiH.

Promjena državljanstva jednog entiteta u državljanstvo drugog entiteta nema uticaja na državljanstvo BiH.

Član 3.

Svi državljani BiH uživaju ista ljudska prava i osnovne slobode kao što je to određeno Ustavom Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustav) i uživaće zaštitu ovih prava na čitavoj teritoriji Bosne i Hercegovine, pod istim uslovima i bez obzira na njihovo entitetsko državljanstvo.

Član 4.

Državljanji BiH mogu imati državljanstvo druge države, pod uslovom da postoji bilateralni sporazum između BiH i te države kojim se to pitanje uređuje, a koji je odobrila Parlamentarna skupština u skladu sa članom IV 4. d) Ustava.

II POGLAVLJE

Sticanje državljanstva BiH

Opšti principi

Član 5.

Državljanstvo BiH u skladu sa odredbama ovog Zakona stiče se:

1. porijeklom;
2. rođenjem na teritoriji BiH;
3. usvajanjem;
4. putem naturalizacije;
5. putem međunarodnog sporazuma.

Sticanje državljanstva porijeklom

Član 6.

Dijete rođeno nakon stupanja na snagu Ustava stiče državljanstvo BiH porijeklom:

1. čija su oba roditelja bili državljani BiH u vrijeme rođenja djeteta, bez obzira na mjesto njegovog rođenja;
2. čiji je jedan roditelj bio državljanin BiH u vrijeme rođenja djeteta i dijete je rođeno na teritoriji BiH;
3. čiji je jedan roditelj bio državljanin BiH u vrijeme djetetovog rođenja, a dijete je rođeno u inostranstvu, ako bi ono inače bilo bez državljanstva;
4. Ako je rođeno u inostranstvu, a čiji je jedan roditelj bio državljanin BiH u vrijeme djetetovog rođenja, pod uslovom da do vremena kada navrši 23 godine podnese prijavu za evidentiranje državljanstva BiH nadležnom organu.

Sticanje državljanstva rođenjem na teritoriji BiH

Član 7.

Državljanstvo BiH biće dodijeljeno djetetu koje je rođeno ili nađeno na teritoriji BiH nakon stupanja na snagu Ustava i čija su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog državljanstva ili bez državljanstva, ili ako je dijete bez državljanstva.

Usvojena djeca

Član 8.

Dijete mlađe od 18 godina koje je u potpunosti usvojio državljanin BiH nakon stupanja na snagu Ustava stiče državljanstvo BiH.

Sticanje državljanstva naturalizacijom

Član 9.

Stranac koji je podnio zahtjev za sticanje državljanstva BiH može steći državljanstvo naturalizacijom ako ispunjava sljedeće uslove:

1. da je napunio 18 godina starosti;
2. da ima odobren stalni boravak na teritoriji BiH najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva.
3. da dovoljno poznaje pismo i jezik jednog od konstitutivnih naroda BiH.
4. da mu nije izrečena mjera bezbjednosti protjerivanja stranaca iz zemlje ili zaštitna mjera udaljivanja stranaca sa teritorije BiH od strane organa čiji je legalitet uspostavljen Ustavom i da je ova odluka još uvijek na snazi;
5. da nije osuđivan na izdržavanje kazne za krivična djela sa predomišljajem na duže od tri godine u periodu od 8 godina od podnošenja zahtjeva;
6. da se odreknu ili na neki drugi način izgube svoje ranije državljanstvo prije sticanja BiH državljanstva, osim ako bilateralni sporazum iz člana 14. ne predviđa drugačije. Odricanje ili

gubitak ranijeg državljanstva se neće zahtijevati ako ovo nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati.

7. da se protiv njega ne vodi krivični postupak, osim ako se dokaz o ispunjavanju ovog uslova ne može razumno zahtijevati;

8. da ne predstavlja prijetnje po bezbjednost BiH;

9. da ima obezbijeden stalni izvor prihoda u iznosu koji omogućava egzistenciju ili da je u stanju da obezbijedi pouzdan dokaz o finansijskim izvorima za sopstveno izdržavanje;

10. da je izmirio sve poreske ili druge finansijske obaveze;

11. da potpiše izjavu da prihvata pravni sistem i ustavni poredak BiH i

12. da ima važeću garanciju o sticanju državljanstva BiH.

Naturalizacija se neće odobriti, čak ako podnosilac zahtjeva ispunjava opšte uslove za naturalizaciju, ukoliko postoje osnovani razlozi za sumnju da bi se odobrenjem naturalizacije toj osobi ugrozila bezbjednost BiH i javni red i mir, ili ukoliko naturalizacija nije u skladu sa interesima BiH iz nekog drugog razloga utvrđenog na osnovu cjelokupne procjene stanja podnosioca zahtjeva.

Sticanje državljanstva olakšanom naturalizacijom

Član 10.

Bračni drug državljanina BiH - stranac, može steći državljanstvo BiH pod slijedećim uslovima:

1. da je brak trajao najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva i da još uvijek traje u momentu podnošenja zahtjeva;

2. da se odrekne ili na neki drugi način izgubi svoje ranije državljanstvo prije sticanja BiH državljanstva, osim ako to nije drugačije riješeno bilateralnim sporazumom iz člana 14. Odustajanje ili prestanak ranijeg državljanstva se ne zahtijeva ako to nije dopušteno ili se ne može razumno zahtijevati;

3. da ima odobren stalni boravak na teritoriji BiH.

4. da ne predstavlja prijetnje po bezbjednost BiH.

Član 11.

1. Dijete mlađe od 18 godina čiji je jedan roditelj stekao državljanstvo Bosne i Hercegovine ima pravo da dobije državljanstvo BiH naturalizacijom ako ono ima odobren privremeni ili stalni boravak na teritoriji BiH.

2. Roditelj koji ima državljanstvo BiH može tražiti sticanje državljanstva BiH u ime maloljetnog djeteta u skladu sa stavom 1. ovog člana. Ako je dijete starije od 14 godina, zahtijeva se njegov pristanak.

Član 11a.

1. Lice bez državljanstva i lice koje ima status izbjeglice može steći državljanstvo BiH, bez ispunjavanja uslova iz člana 9. stav 1. tač. 2., 3., 6., 9. i 10. samo ako u statusu lica bez državljanstva ili izbjeglice ima neprekidan boravak na teritoriji BiH u trajanju od pet godina prije podnošenja zahtjeva.

2. Malodobno dijete lica koje je steklo državljanstvo BiH na osnovu stava 1. ovog člana, ima pravo da dobije državljanstvo BiH, bez ispunjavanja uslova iz člana 9. stav 1. tač. 1., 2., 3., 6., 9. i 10., ako ima status izbjeglice ili odobren privremeni boravak na teritoriji BiH, bez obzira na dužinu borvka.

3. Ako je dijete starije od 14 godina, zahtijeva se njegov pristanak.

Član 12.

Slijedeća lica imaju pravo da dobiju državljanstvo BiH na osnovu zahtjeva bez ispunjavanja uslova iz člana 9. st. 2 i 6.

1. emigranti koji su se vratili u Bosnu i Hercegovinu,

2. prva i druga generacija potomaka lica navedenih u stavu 1. koje su se vratile u Bosnu i Hercegovinu.

Bračni drug lica navedenog u stavu 1. ovog člana, ima pravo na sticanje državljanstva BiH na osnovu molbe bez ispunjavanja zahtjeva iz člana 9. stav 2. ukoliko ispuni uslove člana 10. st. 1. i 2.

Član 12a.

Lice kojem je državljanstvo BiH, radi sticanja ili zadržavanja državljanstva druge države, prestalo odricanjem ili otpustom, može podnijeti zahtjev za ponovno sticanje državljanstva BiH, ako ispunjava uslove iz člana 9., osim uslova iz stava 1. tač. 1. i 2., samo ako ima odobren privremeni boravak najmanje posljednju godinu na teritoriji BiH ili odobren stalni boravak.

Član 13.

Ako se u pojedinačnim slučajevima naturalizacija lica smatra od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, lice može steći državljanstvo bez ispunjavanja zahtjeva iz člana 9. st. 1., 2. i 6.

Član 14.

U svim slučajevima gdje ovaj zakon propisuje gubitak ranijeg državljanstva osobama koje stiču BiH državljanstvo, takvim osobama će biti dozvoljeno da i dalje zadrže državljanstvo ranije države gdje god je to omogućeno bilateralnim sporazumom između BiH i te države koji je odobrila Parlamentarna skupština u skladu sa članom IV 4. d) Ustava Bosne i Hercegovine.

III - POGLAVLJE

<https://advokat-prnjavorac.com>

Prestanak BiH državljanstva

Član 15.

Državljanstvo se ne može izgubiti ako bi osoba koja je u pitanju time ostala bez državljanstva (apatrid), osim u slučaju utvrđenim članom 23. stav 1.

Član 16.

Državljanstvo Bosne i Hercegovine prestaje:

- a) odricanjem,
- b) otpustom,
- c) oduzimanjem,
- d) međunarodnim sporazumom.

Odricanje

Čl. 17. i 18. su brisani

Član 19.

1. Građanin koji je napunio 18 godina, koji živi u inostranstvu i ima državljanstvo druge države, ili mu je zagarantovano sticanje državljanstva druge države, ima pravo da se odrekne BiH državljanstva.

2. Djetetu koje živi u inostranstvu i ima državljanstvo druge države ili mu je isto zagarantovano prestaje državljanstvo BiH odricanjem na zahtjev oba roditelja kojima je državljanstvo BiH prestalo odricanjem, ili na zahtjev jednog roditelja kojem je državljanstvo prestalo odricanjem uz saglasnost drugog roditelja koji je državljanin BiH, ili na zahtjev jednog roditelja kojem je državljanstvo BiH prestalo odricanjem, ako je drugi roditelj mrtav ili je izgubio roditeljsko pravo ili je stranac ili osoba bez državljanstva ili na zahtjev usvojioca ako mu je prestalo državljanstvo BiH odricanjem i odnos između usvojioca i usvojenog djeteta je odnos potpunog usvojenja. Ako je dijete starije od 14 godina, zahtijeva se njegov pristanak.

3. U slučajevima iz st. 1. i 2. ovog člana, državljanstvo BiH prestaje licu kada nadležni organ utvrdi da su ispunjeni potrebni uslovi iz st. 1. i 2. ovog člana i stranci uruči rješenje o prestanku državljanstva BiH, ili kad joj ga nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo BiH u inostranstvu uputi poštom.

Član 20.

Odluka o odricanju može biti poništena na zahtjev lica koje nije steklo državljanstvo države koja mu je izdala garanciju.

Otpust

Član 21.

Otpust iz BiH državljanstva može biti odobren na osnovu zahtjeva lica koje živi na teritoriji BiH, koje ispunjava slijedeće uslove:

1. da ima 18 godina;
2. da se protiv njega ne vodi krivični postupak zbog učinjenog krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti, ili ako je osuđen na kaznu zatvora u BiH, da tu kaznu izdržava;
3. da je izmirio sve nužne doprinose, poreze ili druge zakonske obaveze plaćanja utvrđene pravnosnažnim odlukama nadležnih organa;
4. da je stekao ili mu je garantovano državljanstvo druge države;
5. da je ispunio svoje vojne obaveze.

Član 22.

Djetetu mlađem od 18 godina koje je steklo, ili kojem je zagantovano sticanje državljanstva druge države, i koje još uvijek živi na teritoriji BiH, prestaje državljanstvo BiH otpustom na zahtjev:

1. oba roditelja čije je državljanstvo BiH prestalo otpustom;
2. jednog roditelja čije je državljanstvo BiH izgubljeno otpustom, ako drugi roditelj nije živ, ili su mu oduzeta roditeljska prava, ili je stranac ili osoba bez državljanstva;
3. jednog roditelja, koji izvršava roditeljske dužnosti i čije BiH državljanstvo je izgubljeno otpustom a drugi roditelj, koji je državljanin BiH, se slaže;
4. usvojitelja ako mu je državljanstvo BiH prestalo otpustom, a odnos između usvojitelja i usvojenog djeteta predstavlja odnos potpunog usvojenja.

Ako je dijete starije od 14 godina, u st. 1., 2. i 3. zahtijeva se njegov pristanak.

Oduzimanje

Član 23.

Državljanstvo BiH može biti oduzeto u sljedećim slučajevima:

1. ako je državljanstvo Bosne i Hercegovine stečeno pomoću prevare, lažnih informacija ili skrivanjem bilo koje relevantne činjenice koja se može odnositi na podnosioca zahtjeva,
2. kada državljanin BiH vrši dobrovoljnu službu u stranim vojnim snagama uprkos pravne zabrane takve službe,
3. kada je državljanstvo BiH stečeno nakon stupanja na snagu ovog zakona, bez ispunjenja uslova iz čl. 9. i 10.

4. kada je državljanin osuđen u ili van područja Bosne i Hercegovine pravosnažnom presudom, radi preduzimanja radnji kojima se narušavaju ustavni poredak i sigurnost BiH, ili kada je osuđen radi članstva u organizaciji koja preduzima takve radnje, pod uslovom da takve radnje ozbiljno štete vitalnim interesima BiH.

5. kada je državljanin osuđen u ili van područja Bosne i Hercegovine pravosnažnom presudom za krivično djelo koje uključuje krijumčarenje vatrenog oružja, eksploziva, radioaktivnog materijala ili narkotičkih sredstava i psihogenih supstanci; ili ilegalni prevoz i trgovinu materijalima i opremom za proizvodnju oružja ili drugih sredstava masovnog uništenja; ili ilegalni ulazak u BiH, ostanak ili izlasak iz BiH pojedinaca ili grupa; ili organizuje ili učestvuje u trgovini ljudima, pod uslovom da takve radnje ozbiljno štete vitalnim interesima BiH.

6. kada je državljanin osuđen u ili van područja Bosne i Hercegovine pravosnažnom presudom za krivično djelo koje proizilazi iz aktivnosti koje se razlikuju od onih iz tač. 4. i 5. ovog člana, a koje ozbiljno štete vitalnim interesima BiH.

Datum prestanka

Član 24.

Državljanstvo BiH prestaje otpustom, odricanjem ili oduzimanjem, danom dostavljanja rješenja o prestanku državljanstva BiH licu na koje se isto odnosi.

Ako mjesto prebivanja tog lica nije poznato, ili ne može biti potvrđeno, BiH državljanstvo prestaje danom objavljivanja rješenja u Službenom glasniku BiH.

IV - POGLAVLJE

Odnosi između državljanstva BiH i državljanstva entiteta

Član 25.

Za lica koja imaju BiH državljanstvo u skladu sa čl. 6., 7. i 8. smatra se da već imaju državljanstvo jednog od entiteta.

Član 26.

Sve odluke o sticanju i prestanku državljanstva koje donose entiteti ili Bosna i Hercegovina se moraju donijeti u skladu sa čl. 30. i 31. ili sa prelaznim odredbama Poglavlja VII ovog zakona

Član 27.

Lice koje izgubi državljanstvo jednog entiteta, a ne stekne državljanstvo drugog entiteta gubi državljanstvo BiH. Lice koje izgubi državljanstvo BiH istovremeno gubi i državljanstvo entiteta.

Član 28.

1. Dijete koje BiH državljanstvo stiče porijeklom ili potpunim usvojenjem, u skladu sa članom 8., stiče državljanstvo entiteta roditelja ili usvojitelja koji posjeduje BiH državljanstvo.

2. Ako roditelji ili usvojitelji imaju državljanstva različitih entiteta, dijete će:

a. steći državljanstvo entiteta u kojem je rođeno, i

b. ako je rođeno u inostranstvu, dijete će:

i. steći državljanstvo entiteta kako je to dogovoreno među roditeljima, ili

ii. ako dogovor nije postignut, dijete će steći:

- u slučaju sticanja porijeklom, državljanstvo entiteta roditelja koji je u diplomatsko-konzularnom predstavništvu Bosne i Hercegovine upisao dijete u matičnu knjigu rođenih, ili

- u slučaju sticanja potpunim usvajanjem, državljanstvo entiteta u kojem ima prebivalište u BiH, ili ako mjesto prebivališta ne postoji, državljanstvo entiteta roditelja koji je podnio molbu za upisivanje djeteta.

3. Dijete koje stiče BiH državljanstvo prema članu 7. stiče državljanstvo entiteta u kojem je rođeno ili nađeno.

Član 29.

Nakon promjene mjesta prebivališta sa teritorije jednog entiteta na teritoriju drugog entiteta, državljanstvo entiteta se takođe mijenja ako to osoba želi.

Član 29a.

1. Državljanin BiH koji ima prijavljeno prebivalište u Brčko Distriktu BiH, a koji ima državljanstvo jednog od entiteta, ostaje državljanin tog entiteta, osim ako na svoj zahtjev ne promijeni svoje entitetsko državljanstvo.

2. Državljanin BiH koji ima prijavljeno prebivalište u Brčko Distriktu BiH, a koji nema izjavljeno entitetsko državljanstvo, ima pravo da izabere svoje entitetsko državljanstvo.

3. Lica sa prebivalištem u Brčko Distriktu BiH koja stiču državljanstvo BiH naturalizacijom, biraju svoje entitetsko državljanstvo.

V - POGLAVLJE

Procedura

Član 30.

1. Odluke o sticanju ili prestanku državljanstva BiH donosi Ministarstvo civilnih poslova BiH, osim odluka iz čl. 6., 7., 8., 9., 10., 11., 11a., 12., 12a., 13., 21., 22. i 38.

2. Odluke prema čl. 6., 7., 8., 9., 10., 11., 11a., 12., 12a., 21., 22. i 38. donose kompetentne vlasti entiteta.

<https://advokat-prnjavorac.com>

3. Odluke prema članu 13. donosi konsenzusom Savjet ministara BiH.

Član 31.

1. Odluke iz člana 30., stav 2., izuzev odluka donesenih u skladu sa članom 6., 7., 8. i 38., moraju se poslati Ministarstvu civilnih poslova BiH u roku od tri sedmice od datuma donošenja odluke.

2. Odluka kompetentne vlasti entiteta stupa na snagu dva mjeseca nakon slanja Ministarstvu za civilne poslove BiH, ukoliko Ministarstvo ne odredi da nisu ispunjeni uslovi iz čl. 9., 10., 11., 11a., 12., 12a., 21. i 22. U tom slučaju nadležni moraju uputiti slučaj kompetentnoj vlasti entiteta radi ponovnog razmatranja. Odluke donesene prema čl. 6., 7. i 8. stupaju na snagu nakon registracije od strane nadležnog organa.

3. Ako nakon ponovnog razmatranja, ostane spor između kompetentnih vlasti entiteta i BiH, onda se slučaj mora uputiti Ustavnom sudu u skladu sa članom VI 3. Ustava BiH na konačnu odluku.

Član 32.

Molba za sticanje, odricanje ili otpust iz državljanstva BiH mora se neposredno podnijeti vlastima navedenim u članu 30., ili ako podnosilac živi u inostranstvu, putem diplomatsko-konzularnog predstavništva BiH.

Član 33.

1. Nadležni organi iz člana 30. st 1. i 2. moraju riješiti molbu u periodu od 60 dana od primanja uredne prijave. Odluke o odbijanju prijave za sticanje ili otpust ili odluke da se oduzme državljanstvo, moraju sadržavati razloge u pisanoj formi.

2. Zainteresovana lica mogu pokrenuti upravni spor protiv odluke iz prethodnog stava.

Član 33a.

Ministarstvo civilnih poslova BiH vodi sljedeće evidencije o državljanstvu BiH:

- a) Evidenciju o sticanju državljanstva BiH:
 - 1. na osnovu međunarodnog sporazuma;
 - 2. lica od naročite koristi za BiH iz člana 13. Zakona;
- 3. lica naturalizovanih između 06. aprila 1992. do 01. januara 2006. godine.

b) Evidenciju o prestanku državljanstva BiH:

- 1. odricanjem i
- 2. oduzimanjem

Nadležni organi entiteta i organi Brčko Distrikta BiH vode evidencije o naturalizaciji i državljanstvu iz svoje nadležnosti.

Evidencije iz ovog člana i evidencije iz člana 33b. sadrže jedinstveni matični broj, ako je određen.

<https://advokat-prnjavorac.com>

Član 33b.

Ministarstvo civilnih poslova vodi evidencije o predmetima davanja svoje saglasnosti na rješenja nadležnih entiteskih organa o naturalizaciji stranih državljana i o predmetima naknadnog upisa u matične knjige rođenih lica koja su stekla državljanstvo RBiH u skladu sa Zakonom o državljanstvu Republike Bosne i Hercegovine.

Član 33c.

Ministar civilnih poslova BiH propisuje sadržaj i način vođenja evidencija iz čl. 33a. i 33b.

VI - POGLAVLJE

Dokazivanje BiH državljanstva

Član 34.

Državljanstvo BiH i državljanstvo entiteta dokazuje se uvjerenjem o državljanstvu BiH i uvjerenjem o državljanstvu entiteta ili pasošem Bosne i Hercegovine.

Član 35.

1. Uvjerenje o državljanstvu BiH i državljanstvu entiteta izdaje organ koji vodi matičnu knjigu rođenih, odnosno knjigu državljana.

2. Državljanstvo se upisuje u matičnu knjigu rođenih bez posebne odluke kada se utvrdi da to lice ispunjava uslove sticanja prema čl. 6., 7. i 8.

3. U slučaju da organi vlasti iz stava 1. ovog člana bez osnove odbiju da izdaju uvjerenje o državljanstvu BiH, Resorno ministarstvo entiteta ili Ministarstvo civilnih poslova BiH izdaju uvjerenje o državljanstvu licu o kome je riječ na osnovu dokumentovanih podataka koje posjeduje Ministarstvo civilnih poslova i nadležni organ entiteta ili organ u Brčko Distriktu BiH, u okviru svojih nadležnosti. U slučaju spora između nadležnih organa entiteta i BiH, predmet se upućuje Ustavnom sudu u skladu sa članom VI 3. Ustava BiH.

4. Kada su dokumentovani podaci koji se odnose na državljanstvo nedostupni ili ih državljanji Bosne i Hercegovine ne mogu pribaviti u razumnom vremenskom periodu, nadležni organi pomenuti u prethodnom stavu dozvoliće takvim licima da pribave ove podatke na drugi način, uključujući i izjave date od strane tih lica ili za njih.

5. Kompetentni organi u entitetima i organ u Brčko Distriktu BiH će, u pojedinačnim slučajevima, dostaviti Ministarstvu za civilne poslove tražene informacije iz evidencije pomenute u stavu 1.

Član 36.

1. Uvjerenje o državljanstvu se izdaje na obrascu koji sadrži slijedeće elemente:

<https://advokat-prnjavorac.com>

1. naziv "Bosna i Hercegovina" i naziv entiteta,
2. naziv organa vlasti iz člana 35. koji je izdao ovo uvjerenje,
3. "Uvjerenje o BiH državljanstvu",
4. naznake o pripadajućem državljanstvu entiteta,
5. ime i prezime osobe kojoj je uvjerenje izdato, ime jednog roditelja i njegovo državljanstvo, datum i mjesto rođenja,
6. dokazi na osnovu kojih je uvjerenje izdato,
7. datum i mjesto izdavanja, pečat nadležnog organa i potpis odgovorne osobe.

2. Ministarstvo civilnih poslova BiH određuje oblik obrasca iz prethodnog stava ovog člana.

VII - POGLAVLJE

Prelazne i završne odredbe

Član 37.

Sva lica koja su bila državljani Republike Bosne i Hercegovine neposredno prije stupanja na snagu Ustava, uključujući i sva lica koja su bila državljani R BiH do 6. aprila 1992. godine, su državljani Bosne i Hercegovine, dok će se državljanstvo lica naturalizovanih u periodu od 6. aprila 1992. do 01. januara 2006. godine odrediti u skladu sa čl. 40. i 41.

Član 38.

1. Sva lica koja su državljani BiH u skladu sa ovim zakonom i koja su na dan 6. aprila 1992. godine bila nastanjena na teritoriji koja sada pripada jednom od entiteta se smatraju državljanima tog entiteta, izuzev ako nemaju stalno prebivalište u drugom entitetu, u kojem slučaju se smatraju državljanima toga entiteta.

2. Sva lica koja su državljani BiH u skladu s ovim zakonom i koja žive u inostranstvu na dan kad ovaj zakon stupa na snagu smatraju se državljanima entiteta u kojem su imala prebivalište ili boravište prije 6. aprila 1992. godine, ukoliko se stalno ne nastane u drugom entitetu ili izaberu državljanstvo drugog entiteta.

3. Sva lica koja su bila državljani bivše SFRJ i koja su se u vremenu između 6. aprila 1992. godine i stupanja na snagu ovog zakona stalno nastanila na teritoriji jednog od entiteta i koja na toj teritoriji imaju neprekidno prebivalište ili boravište u trajanju od dvije godine nakon stupanja na snagu ovog zakona, nakon podnošenja zahtjeva dobiće i državljanstvo tog entiteta i Bosne i Hercegovine.

4. Sva lica koja su bila državljani bivše SFRJ i koja u vremenu između dana stupanja na snagu ovog zakona i 31. decembra 2000. godine se stalno nastane na teritoriji jednog od entiteta i koja na toj teritoriji imaju neprekidno prebivalište ili boravište u trajanju od tri godine, nakon podnošenja zahtjeva dobiće državljanstvo tog entiteta i Bosne i Hercegovine.

5. Prebivalište djece, u smislu odredaba čl. 29. i 38. stav 1. Zakona, koja su bila maloljetna i nisu imala prijavljeno prebivalište, utvrđuje se na osnovu prebivališta roditelja i drugim dokazima.

Član 39. je brisan

Član 40.

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo), dužno je da, u skladu sa ovim Zakonom, sprovede reviziju statusa lica naturalizovanih poslije 06. aprila 1992. godine, a prije 01.01.2006. godine.

Član 41.

1. Ministarstvo razmatra status lica koja su stekla državljanstvo naturalizacijom, a koja prethodno nisu imala dodijeljen jedinstveni matični broj (JMB), ili kojima je na teritoriji Bosne i Hercegovine dodijeljen novi jedinstveni matični broj (JMB) državljana BiH, u periodu poslije 6. aprila 1992. godine, a prije 1. januara 2006. godine. S tim ciljem, Ministarstvo razmatra informacije koje pružaju lica o kojima se radi, kao i informacije prikupljene po službenoj dužnosti

2. Na zahtjev Ministarstva, lica o kojima se radi i nadležni organi u Bosni i Hercegovini, moraju mu dostaviti sve potrebne informacije u roku koji Ministarstvo odredi.

3. Ako se lice o kome se radi ne povinuje zahtjevu za dostavom informacija iz stava 2., Ministarstvo mu može oduzeti državljanstvo.

4. Ako lice time ne ostaje bez državljanstva, Ministarstvo može svojom odlukom oduzeti državljanstvo BiH u slijedećim slučajevima:

a) ako propisi koji su bili na snazi na području Bosne i Hercegovine u vrijeme naturalizacije nisu bili primijenjeni, ili

b) ako je državljanstvo BiH bilo stečeno prevarnim ponašanjem, lažnim informacijama ili prikrivanjem bilo koje relevantne činjenice ako se takvo ponašanje može pripisati licu o kojem se radi, ili

c) u slučaju nepostojanja stvarne veze između Bosne i Hercegovine i državljanina koji uobičajeno ne boravi u Bosni i Hercegovini, ili

d) u kom bilo slučaju iz člana 23. alineja 2., 3., 4., 5. i 6. ovog zakona.

5. Dokaz da ne postoji stvarna veza iz stava 4. tačke c) ovog člana može biti posebno neprijavljanje prebivališta uključujući i adresu stanovanja u Bosni i Hercegovini ili nepodnošenje zahtjeva za izdavanje lične karte državljana BiH u skladu sa propisima o prijavljivanju, prebivalištu i boravištu, te o ličnoj karti državljana BiH.

6. Državljanstvo BiH neće se oduzeti iz stava 4. tačke a) ovog člana ukoliko osoba o kojoj se radi ispuni uslove za naturalizaciju ili olakšanom naturalizacijom prema ovom zakonu do trenutka kada Ministarstvo donosi odluku i ako je jasno da osoba o kojoj se radi nije bila svjesna da propisi nisu bili primijenjeni, niti se upustila u ponašanje koje bi opravdalo oduzimanje državljanstva prema ovom zakonu, nije je svjesno prikrila kakvu relevantnu činjenicu. Relevantna činjenica je posebno ona činjenica koja je suprotna propisima o statusu lica u Bosni i Hercegovini.

7. Državljanstvo BiH prestaje danom dostavljanja odluke Ministarstva o njegovom oduzimanju. Ako adresa stanovanja ili mjesto prebivališta tog lica nisu poznati ili se ne mogu utvrditi, državljanstvo BiH prestaje danom objavljivanja obavještenja o odluci Ministarstva u „Službenom glasniku BiH“.

8. U reviziju izdatih državljanstava, ne mogu biti uključeni zaposlenici Ministarstva, koji su na bilo koji način ranije bili uključeni u proces izdavanja državljanstava koja su predmet revizije.

Član 41a.

Bez obzira na čl. 23. i 41. ovog zakona, u slučajevima kada je istom licu dodjeljeno državljanstvo više puta po različitim osnovama, Ministarstvo će zaključkom objediniti postupak revizije te donijeti jedinstvenu odluku o statusu naturalizovanog državljanina.

Član 42.

Svi zakoni i propisi doneseni na osnovu njih, a koji regulišu pitanja državljanstva BiH prestaju važiti na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Član 43.

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine će donijeti ili uskladiti propise za sprovođenje ovog zakona u roku od 45 dana nakon stupanja na snagu ovog zakona. Nadležni organi entiteta će najkasnije 45 dana nakon toga donijeti propise o državljanstvu koji će biti usklađeni sa ovim zakonom.

Član 43a.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona, nastaviće se i okončati po odredbama onog zakona koji je povoljniji za stranku.

Član 43b.

Ministarstvo civilnih poslova BiH donijeće podzakonske akte utvrđene odredbama čl. 33a. i 33b. i podzakonske akte kojim će se precizirati izdavanje garancije za sticanje državljanstva BiH i dokazi o ispunjavanju uslova za naturalizaciju iz čl. 9., 10., 11a. i 12a. ovog Zakona, u roku od 60 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 44.

Ovlašćuju se Ustavopravna komisija Predstavničkog doma i Ustavopravna komisija Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da zajednički utvrde prečišćeni tekst Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13).

Član 45.

Ovaj zakon stupa na snagu osam dana nakon dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta.

Zakon o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine

Integralni / prečišćeni tekst

("Službene novine Federacije BiH", br. 43/01 i 22/09, 80/11) I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom se uređuju uvjeti za sticanje i prestanak državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o državljanstvu BiH) ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97 i 13/99).

Član 2.

Svi državljani Federacije su samim tim i državljani Bosne i Hercegovine.

Član 3.

Svi državljani Federacije uživaju ista ljudska prava i osnovne slobode utvrđene Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, kao i zaštitu tih prava na teritoriji Federacije.

II - STICANJE DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE BiH

Član 4.

Državljanstvo Federacije stiče se:

- 1) porijeklom,
 - 2) rođenjem na teritoriji Federacije,
 - 3) prijemom državljanina Republike Srpske u državljanstvo Federacije
-

-
- 4) usvojenjem,
 - 5) putem naturalizacije,
 - 6) putem međunarodnog sporazuma.

1. Sticanje državljanstva porijeklom

Član 5.

Dijete rođeno nakon stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine stiče državljanstvo Federacije porijeklom:

- 1) ako su oba roditelja bili državljani Federacije u vrijeme rođenja djeteta, bez obzira na mjesto njegovog rođenja;
- 2) ako je jedan roditelj bio državljanin Federacije u vrijeme rođenja djeteta, a dijete je rođeno na teritoriju Federacije;
- 3) ako je jedan roditelj bio državljanin Federacije u vrijeme rođenja djeteta, a dijete je rođeno u inozemstvu, ako bi dijete inače bilo bez državljanstva;
- 4) ako je dijete rođeno izvan Federacije, a u vrijeme rođenja djeteta jedan od roditelja djeteta je bio državljanin Federacije, dok drugi roditelj nije bio državljanin Bosne i Hercegovine, pod uvjetom da do vremena kada napuni 23 godine:a) bude registrovano u svrhu evidentiranja državljana Federacije kod nadležnih organa vlasti u Federaciji ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu Bosne i Hercegovine ili
b) ima stalno mjesto boravka na teritoriju Federacije;
- 5) ako je dijete rođeno u inozemstvu, a u vrijeme rođenja djeteta jedan od roditelja je bio državljanin Federacije, a drugi roditelj državljanin Republike Srpske, pod uvjetom:
a) da su roditelji saglasni da dijete ima državljanstvo Federacije ili ;b) ako nisu saglasni, da je roditelj koji je upisao dijete u matičnu knjigu za evidenciju državljana u diplomatsko-konzularnom predstavništvu Bosne i Hercegovine u inozemstvu, u to vrijeme imao državljanstvo Federacije.

2. Sticanje državljanstva rođenjem na teritoriju Federacije

Član 6.

Državljanstvo Federacije stiče dijete koje je rođeno ili nađeno na teritoriji Federacije nakon stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine i čija su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog državljanstva ili bez državljanstva, ili ako je dijete bez državljanstva.

Državljanstvo Federacije stiče dijete rođeno na teritoriji Federacije nakon stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine, čiji roditelji u vrijeme rođenja djeteta imaju državljanstvo Bosne i Hercegovine i Republike Srpske i prebivalište na teritoriji Federacije ili na teritorije Republike Srpske, ukoliko su saglasni da dijete ima državljanstvo Federacije.

3. Sticanje državljanstva usvojenjem

Član 7.

Dijete mlađe od 18 godina, u slučaju potpunog usvojenja od državljanina Federacije, nakon stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine stiče državljanstvo Federacije. Ako je jedan od usvojlaca državljanin Republike Srpske, dijete stiče državljanstvo Federacije ako se o tome slože oba usvojioca, a ukoliko se ne mogu složiti, dijete stiče državljanstvo Federacije ako ima stalno boravište na teritoriji Federacije, ili ukoliko nema stalno boravište na teritoriji Federacije i ako je usvojlac koji je prijavio dijete državljanin Federacije.

4. Sticanje državljanstva naturalizacijom

Stranac koji je podnio zahtjev za sticanje državljanstva Federacije može steci državljanstvo Federacije naturalizacijom ako ispunjava sljedeće uvjete:

- 1) da je napunio 18 godina;
- 2) da ima prijavljen stalan boravak na teritoriji Bosne i Hercegovine najmanje osam godina prije podnošenja zahtjeva, od čega najmanje posljednje dvije godine na teritoriji Federacije;
- 3) da poznaje jedan od službenih jezika Federacije; 4) da mu nije izrečena mjera sigurnosti protjerivanja stranca iz

Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije ili disciplinska mjera udaljavanja stranaca sa teritorije Bosne i Hercegovine odnosno Federacije od organa čiji je legalitet uspostavljen Ustavom Bosne i Hercegovine ili Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i da je ova odluka jos na snazi; 5) da nije osuđivan na izdržavanje kazne zatvora za krivična

djela s predumišljajem na duže od tri godine u periodu od osam godina prije podnošenja zahtjeva;

- 6) da se odrekne ili na neki drugi način izgubi svoje ranije državljanstvo nakon sticanja državljanstva Federacije, osim

ako bilateralnim sporazumom iz Člana 16. ovog Zakona, nije predviđeno drugačije. Odricanje ili gubitak ranijeg državljanstva neće se zahtijevati ako to nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati.

5. Sticanje državljanstva olakšanom naturalizacijom

Član 9.

Stranac - bračni drug državljanina Federacije, može steci državljanstvo Federacije pod sljedećim uvjetima:

- 1) da je brak trajao najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva i da jos traje u vrijeme podnošenja zahtjeva;
- 2) da se odrekne ili na neki drugi način izgubi svoje ranije državljanstvo nakon sticanja državljanstva Federacije, osim ako to nije drugačije riješeno bilateralnim sporazumom između Bosne i Hercegovine i druge države. Odricanje ili prestanak ranijeg državljanstva se ne zahtijeva ako to nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati;
- 3) da ima stalni boravak u trajanju od najmanje tri godine na teritoriji Bosne i Hercegovine, uključujući posljednju godinu na teritoriji Federacije.

Član 10.

Dijete mlađe od 18 godina, čiji je jedan roditelj stekao državljanstvo Federacije nakon rođenja djeteta, ima pravo da dobije državljanstvo Federacije naturalizacijom ako ima stalni boravak na teritoriji Federacije.

Roditelj koji ima državljanstvo Federacije može tražiti da njegovo maloljetno dijete stekne državljanstvo Federacije, u skladu sa stavom 1. ovog Člana. Ako je dijete starije od 14 godina, zahtijeva se njegov pristanak.

Sljedeće osobe imaju pravo dobiti državljanstvo Federacije na osnovu zahtjeva bez ispunjavanja uvjeta iz Člana 8. tačka 2. ovog zakona:

- 1) emigranti koji su se vratili u Federaciju, 2) prva i druga generacija potomaka emigranata navedenih u tački 1. ovog stava koji su se vratili u Federaciju. Bračni drug osobe, iz stava 1. ovog Člana, ima pravo na sticanje državljanstva Federacije na osnovu zahtjeva, bez ispunjavanja uvjeta iz Člana 8. tačka 2. ovog zakona, ukoliko ispuni uvjete iz Člana 9. tac. 1. i 2. ovog zakona. U smislu ovog zakona, pod pojmom emigranata smatra se osoba koja se iselila sa teritorije Federacije s namjerom da se stalno nastani u inozemstvu.

6. Sticanje državljanstva Federacije međunarodnim sporazumom

Član 12.

Stranac može steci državljanstvo Federacije putem međunarodnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i druge države koji je odobrila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, u skladu sa Članom IV.4.d) Ustava Bosne i Hercegovine.

III - PRESTANAK DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE

Član 13.

Državljanstvo federacije ne može prestati ako bi osoba koja je u pitanju time ostala bez državljanstva, osim u slučajevima utvrđenim u Članu 24. tačka 1. ovog zakona.

Član 14.

Državljanstvo federacije prestaje:

- 1) po sili zakona,
- 2) odricanjem,
- 3) otpustom,
- 4) oduzimanjem,
- 5) međunarodnim sporazumom.

Član 15,

Osobama kojima prestane državljanstvo federacije istodobno prestaje i državljanstvo Bosne i Hercegovine, osim ako ne steknu državljanstvo Republike Srpske. Osobe sa teritorije Federacije kojima prestane državljanstvo Bosne i Hercegovine, istovremeno gube i državljanstvo Federacije.

1. Prestanak državljanstva po sili zakona

Član 16.

Državljanstvo Federacije prestaje dobrovoljnim sticanjem drugog državljanstva, ukoliko se drugačije ne odredi bilateralnim sporazumom zaključenim između Bosne i Hercegovine i druge države, koji je odobrila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, u skladu sa Članom IV.4.d) Ustava Bosne i Hercegovine.

Član 17.

Djetetu, iz Člana 6. ovog zakona, prestaje državljanstvo Federacije ako do 14. godine to dijete putem porijekla stekne državljanstvo druge države ili Republike Srpske.

Član 18.

Državljanstvo Federacije prestaje djetetu ako nakon potpunog usvojenja stekne državljanstvo druge države.

2. Prestanak državljanstva odricanjem

Član 19.

Državljanin Federacije koji je napunio 18 godina, koji živi u inozemstvu i ima državljanstvo druge države, ili mu je zagarantovano sticanje državljanstva druge države, ima pravo da se odrekne državljanstva Federacije.

Djetetu koje živi u inozemstvu i ima državljanstvo druge države ili mu je isto zagarantovano, prestaje državljanstvo Federacije odricanjem, na zahtjev oba roditelja kojima je prestalo državljanstvo Federacije odricanjem, ili na zahtjev jednog roditelja kojem je državljanstvo Federacije prestalo odricanjem, ako je drugi roditelj umro ili je izgubio roditeljsko pravo ili je stranac ili osoba bez državljanstva, ili na zahtjev usvojioca kojem je prestalo državljanstvo Federacije odricanjem, a odnos između usvojioca i usvojenog djeteta je odnos potpunog usvojenja. Ako je dijete starije od 14 godina zahtijeva se njegov pristanak. Osobama koje ispunjavaju uvjete iz st. 1. i 2. ovog Člana, državljanstvo Federacije prestaje u roku od 60 dana od dana kada je nadležni organ primio izjavu o odricanju.

Član 20.

Odricanje od državljanstva Federacije ne proizvodi pravno djelovanje ako odnosna osoba nije stekla strano državljanstvo u roku od jedne godine od dana kad joj je prestalo državljanstvo Federacije odricanjem.

3. Prestanak državljanstva otpustom

Član 21.

Otpust iz državljanstva Federacije može biti odobren, na osnovu zahtjeva, osobi koja živi na teritoriji Federacije i koja ispunjava sljedeće uvjete:

- 1) da ima 18 godina;
- 2) da protiv te osobe nije pokrenut krivični postupak zbog učinjenog krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti, ili je određena nakazna zatvora u Federaciji da je tu kaznu izdržala;
- 3) da je izmirila sve nužne doprinose, poreze odnosno druge zakonske obaveze plaćanja utvrđene pravomoćnim odlukama nadležnih organa;
- 4) da je stekla ili da joj je garantovano sticanje državljanstva druge države;5) da je regulisala vojnu obavezu.

Član 22.

Djetetu mlađemu od 18 godina koje je steklo, ili kojem je zagantovano sticanje državljanstva druge države i koje jos živi na teritoriji Federacije, prestaje državljanstvo federacije otpustom, na zahtjev:

- 1) oba roditelja cije je državljanstvo Federacije prestalo otpustom;2) jednog roditelja čije je državljanstvo Federacije prestalo otpustom, ako drugi roditelj nije živ, ili su mu oduzeta roditeljska prava, ili je stranac ili osoba bez državljanstva;3) jednog roditelja, koji izvršava roditeljske dužnosti i čije je državljanstvo Federacije prestalo otpustom, a drugi roditelj koji, je državljanin Federacije, se s tim slaže;4) usvojioca kojemu je državljanstvo Federacije prestalo otpustom, a odnos izmedju usvojioca i usvojenog djeteta predstavlja odnos potpunog usvojenja. U slučajevima iz stava 1. tac. 1., 2. i 3. ovog Člana, ukoliko dijete ima vise od 14 godina, zahtijeva se njegov pristanak.

Član 23.

Otpust iz državljanstva Federacije ne proizvodi pravno djelovanje ako odnosna osoba nije stekla strano državljanstvo u roku od jedne godine od dana kad je izgubila državljanstvo Federacije otpustom.

4. Prestanak državljanstva oduzimanjem

Član 24.

Državljanstvo Federacije može biti oduzeto u sljedećim slučajevima:

- 1) ako je državljanstvo federacije stečeno pomoću prijevare, lažnih informacija ili skrivanjem bilo koje relevantne činjenice koja se može odnositi na podnosioca zahtjeva;
- 2) kad državljanin Federacije obavlja dobrovoljnu službu u inozemnim vojnim snagama uprkos
pravnoj zabrani takve službe;
- 3) kad je državljanstvo Federacije stečeno nakon stupanja na njagovog zakona, bez ispunjenja uvjeta iz cl. 8. i 9. ovog Zakona.
- 4) kada je državljanin osuđen u ili van područja Bosne i Hercegovine pravosnažnom presudom, radi preduzimanja radnji kojima se narušavaju ustavni poredak i sigurnost Bosne i Hercegovine, ili kada je osuđen radi članstva u organizaciji koja preduzima takve radnje, pod uvjetom da takve radnje ozbiljno štete vitalnim interesima Bosne i Hercegovine,
- 5) kada je državljanin osuđen u ili van područja Bosne i Hercegovine pravosnažom presudom za krivično djelo koje uključuje krijumičarenje vatrenog oružja, eksploziva, radioaktivnog materijala ili narkotičkih sredstava i psihogenih supstanci; ili ilegalni prijevoz i trgovinu materijalima i opremom za proizvodnju oružja ili drugih sredstava masovnog uništenja; ili ilegalni ulazak u Bosne i Hercegovine, ostanak ili izlazak iz Bosne i Hercegovine pojedinaca ili grupa; ili organizuje ili učestvuje u trgovini ljudima i krijumičarenju ljudima, pod uvjetom da takve radnje ozbiljno štete vitalnim interesima Bosne i Hercegovine,
- 6) kada je državljanin osuđen u ili van područja Bosne i Hercegovine pravosnažnom presudom za krivično djelo koje proizilazi iz aktivnosti koje se razlikuju od onih iz tač. 4) i 5) ovog člana, a koje ozbiljno štete vitalnim interesima Bosne i Hercegovine

5. Prestanak državljanstva federacije međunarodnim sporazumom

Član 25.

Državljaninu Federacije može prestati državljanstvo Federacije na osnovu međunarodnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i druge države, koji je odobrila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, u skladu sa Članom IV.4.d) Ustava Bosne i Hercegovine.

6. Datum prestanka državljanstva Federacije

Član 26.

Državljanstvo Federacije prestaje odricanjem, otpustom ili oduzimanjem, danom dostavljanja pravomoćnog upravnog akta osobi na koju se upravni akt odnosi. Ako stalno boravište te osobe nije poznato ili se ne može utvrditi, državljanstvo Federacije joj prestaje danom objavljivanja pravomoćnog upravnog akta u "Službenim novinama Federacije BiH", Državljanstvo Federacije prestaje po sili zakona, u skladu sa cl. 16, 17. i 18. ovog zakona, na dan kada odnosna osoba stekne državljanstvo druge države.

IV - PROMJENA ENTITETSKOG DRŽAVLJANSTVA

Član 27.

Državljanin Republike Srpske koji se stalno nastani u Federaciji, nakon podnošenja zahtjeva stiče državljanstvo Federacije, pod uvjetom da je do promjene stalnog boravišta došlo nakon stupanja na snagu Zakona o državljanstvu u BiH. Državljanin Federacije koji se stalno nastani u Republici Srpskoj i nakon podnošenja zahtjeva stekne državljanstvo Republike Srpske, gubi državljanstvo Federacije, pod uvjetom da je do promjene stalnog boravišta došlo nakon stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH. Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova u daljem tekstu: Federalno ministarstvo), obavijestit će nadležni organ Republike Srpske o sticanju ili prestanku državljanstva osobama iz st. 1. i 2. ovoga Člana.

"Član 27.a

Državljanin Bosne i Hercegovine koji nema izjavljeno entitetsko državljanstvo odnosno državljanin Bosne i Hercegovine s državljanstvom Republike Srpske, koji ima prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, stiče državljanstvo Federacije ako to želi. Državljanin Federacije koji ima prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine može <https://advokat-prnjavorac.com>

promijeniti svoje državljanstvo Federacije sticanjem državljanstva Republike Srpske. Pravo na sticanje odnosno promjenu entitetskog državljanstva iz st.1. i 2. ovog člana može se ostvariti samo jednom po osnovu prebivališta u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine."

V - POSTUPAK RJESAVANJA DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE

Član 28.

Državljanstvo Federacije, na temelju cl. 5., 6. i 7. ovog zakona, stiče se danom rođenja djeteta. Osoba stiče državljanstvo Federacije, na osnovu cl. 8., 9., 10., 11. i 12. ovog zakona, kao i u spornim slučajevima iz stava 1. ovog Člana, danom donošenja pravosnažnog rješenja nadležnog organa o sticanju državljanstva Federacije. Rješenje o sticanju državljanstva Federacije iz stava 2. ovog Člana, kao i rješenje o prestanku državljanstva Federacije po osnovama utvrđenim u Članu 14. ovog zakona, donosi Federalno ministarstvo, izuzev odluke o odricanju i oduzimanjuza koje je nadležno Ministarstvo za civilne poslove Bosne i Hercegovine, a u skladu sa Članom 30. stav 1. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine.

Član 29.

Zahtjev za sticanje odnosno prestanak državljanstva Federacije iz Člana 28. st. 2. i 3. ovog zakona, podnosi se kantonalnom organu uprave nadležnom za unutrašnje poslove prema mjestu stalnog boravišta podnosioca zahtjeva. Kantonalni organ uprave iz stava 1. ovog Člana dužan je primiti zahtjev za sticanje odnosno prestanak državljanstva Federacije i taj zahtjev s potrebnom dokumentacijom odmah, a najkasnije u roku od pet dana od dana prijema zahtjeva dostaviti Federalnom ministarstvu na rješavanje.

Zahtjev za sticanje i promjenu državljanstva Federacije iz člana 27.a, stava 1. ovog zakona, podnosi se Federalnom ministarstvu putem nadležnog organa Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. Zahtjev sadržava izjavu o izboru državljanstva Federacije ili izjavu o promjeni entitetskog državljanstva sticanjem državljanstva Federacije i uz njega se prilažu uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine ili ovjerena kopija putne isprave Bosne i Hercegovine, ovjerena kopija lične karte i potvrda o prebivalištu u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Ako podnosilac zahtjeva živi u inozemstvu, zahtjev za sticanje odnosno prestanak državljanstva Federacije podnosi se diplomatsko-konzularnom predstavništvu Bosne i Hercegovine koje taj zahtjev s potrebnom dokumentacijom odmah dostavlja Federalnom ministarstvu na rješavanje.

Član 30.

Evidencija o državljanima Federacije vodi se u matičnim knjigama rođenih za državljane Federacije koji su upisani u matičnu knjigu rođenih koja se vode na teritoriji Federacije, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Bosne i Hercegovine u inozemstvu za državljane Federacije koji su rođeni i žive u inozemstvu.

Član 31.

Evidenciju o osobama koje su stekle državljanstvo Federacije, u skladu sa cl. 8., 9., 10., 11. i 12. ovog zakona, vodi Federalno ministarstvo.

Član 32.

Evidenciju, iz Člana 30. ovog zakona, vodi organ nadležan za vođenje matičnih knjiga određen zakonom kantona.

Član 33.

Rješenje o sticanju državljanstva Federacije iz cl. 8., 9., 10. i 11. odnosno rješenja o prestanku državljanstva Federacije iz cl. 21., 22. ovog zakona, moraju se dostaviti Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine u roku od tri sedmice od dana donošenja rješenja. Ta rješenja stupaju na snagu dva mjeseca nakon što se dostave Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine, ukoliko to ministarstvo ne odredi da nisu ispunjeni uvjeti iz Zakona o državljanstvu BiH za naturalizaciju, odnosno za olakšanu naturalizaciju bračnog druga, djece ili emigranata koji su se vratili i njihovih potomaka, odnosno uvjeti za otpust ili oduzimanje državljanstva. U tom slučaju predmet se vraća Federalnom ministarstvu na ponovno razmatranje. Ako nakon ponovnog razmatranja ostane spor između Federalnog ministarstva i Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, slučaj se mora uputiti Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine na konačnu odluku, u skladu sa Članom VI.3. Ustava Bosne i Hercegovine.

Član 34.

Federalno ministarstvo dužno je riješiti zahtjev za sticanje, odnosno prestanak državljanstva najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva. Rješenje kojim se odbija zahtjev za sticanje odnosno prestanak državljanstva mora biti obrazloženi.

O zahtjevu iz člana 29. stava 3. ovog zakona Federalno ministarstvo odlučuje u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva rješenjem koje dostavlja u roku od 15 dana nadležnom organu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. U slučaju zahtjeva za promjenu entitetskog državljanstva, rješenje se dostavlja i nadležnom organu Republike Srpske u istom roku.

Ako Federalno ministarstvo ne donese rješenje u roku od 60 dana iz stava 3. ovog člana, smatra se da

lice ispunjava uslove za sticanje državljanstva Federacije i državljanstvo se upisuje u matične knjige bez posebnog rješenja

Član 35.

Rješenje Federalnog ministarstva iz Člana 28. stav 2. i član 34 stav 3 ovog zakona konačno je i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred kantonalnim sudom prema mjestu sjedišta prvostepenog organa

VI - DOKAZIVANJE DRŽAVLJANSTVA FEDERACIJE

Član 36.

Državljanstvo Federacije dokazuje se na osnovu uvjerenja o državljanstvu Federacije.

Član 37.

Uvjerenje o državljanstvu Federacije izdaje organ koji vodi matičnu knjigu rođenih za lica koja su upisana u matičnu knjigu rođenih, a za lica čija je činjenica državljanstva upisana u matične knjige

državljana, koje su se vodile po ranije važećim propisima na teritoriji Federacije, izdaje organ kod kojeg se nalaze matične knjige državljana, kao i organ iz člana 31. ovog zakona.

Državljanstvo Federacije se upisuje u matičnu knjigu rođenih bez posebne odluke kada se utvrdi da odnosna osoba ispunjava uvjete za sticanje državljanstva Federacije prema cl. 5., 6. i 7., kao i na osnovu odredbe člana 34. stava 4. ovog zakona. U slučaju da nadležni organ iz stava 1. ovog Člana, bez osnova odbije izdati uvjerenje o državljanstvu, Federalno ministarstvo ili Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine izdaje uvjerenje o državljanstvu osobi o kojoj je riječ na osnovu dokumentovanih podataka koje posjeduje Federalno ministarstvo odnosno Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine u okviru svojih nadležnosti. U slučaju spora između Federalnog ministarstva i nadležnog tijela Republike Srpske i Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, predmet se mora uputiti Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine, u skladu sa Članom VI.3. Ustava Bosne i Hercegovine.

Kada su dokumentovani podaci, koji se odnose na državljanstvo, nedostupni ili državljani Federacije ne mogu pribaviti u razumnom vremenskom periodu, nadležni organ iz stava 4. ovog Člana, dozvolit će takvim osobama da ove podatke pribave na drugi način uključujući i izjave date od tih osoba ili za njih. Federalno ministarstvo će u pojedinačnim slučajevima dostaviti Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine tražene informacije iz evidencije koje vode organi iz stava 1. ovog Člana.

Član 38.

Uvjerenje o državljanstvu izdaje nadležni organ iz Člana 37. stav 1. ovog zakona na obrascu koji propise Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine, u skladu sa Članom 36. Zakona o državljanstvu BiH.

VII . NADZOR NAD PROVODJENJEM OVOG ZAKONA

Član 39.

Nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Federalno ministarstvo.

VIII - PRIJELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Član 40.

Sve osobe koje su državljani Bosne i Hercegovine u skladu sa cl. 37., 40. i 41. Zakona o državljanstvu BiH i koje su na dan 06. aprila 1992. godine imale prebivalište na teritoriji koja sada pripada Federaciji, smatraju se državljanima Federacije, osim ako nemaju prebivalište u Republici Srpskoj. Sve osobe koje su državljani Bosne i Hercegovine u skladu sa cl. 37., 40. i 41. Zakona o državljanstvu BiH i koje su na dan stupanja na snagu tog zakona živjele u inozemstvu smatraju se državljanima entiteta u kojem su imale stalno prebivalište prije 06. aprila 1992. godine, ukoliko se nisu stalno nastanile u drugom entitetu ili izabrale državljanstvo drugog entiteta. Uvjeti i postupak promjene entitetskog državljanstva po izboru regulišu se sporazumom između entiteta. odredbe ovog sporazuma cine sastavni dio ovog zakona, a odobrit ce ga Parlament Federacije Bosne i Hercegovine po postupku za usvajanje zakona. Pravo na izbor može se ostvariti samo u roku od devet mjeseci nakon zaključivanja navedenog međuentitetskog sporazuma. Sve osobe koje su bile državljani bivše

SFRJ i koje su se u periodu od 06. aprila 1992. do dana stupanja Zakona o državljanstvu BiH stalno nastanile na teritoriji Federacije i koje na toj teritoriji imaju neprekidno prebivalište u trajanju od dvije godine nakon stupanja na snagu ovog zakona, nakon podnošenja zahtjeva dobit ce državljanstvo Federacije.

Sve osobe koje su bile državljani bivše SFRJ i koje su se u vremenu između dana stupanja na snagu

Zakona o državljanstvu BiH i 31. decembra 1998. godine stalno nastanile na teritoriji Federacije i koje na toj teritoriji budu imale neprekidno prebivalište u trajanju od tri godine, nakon podnošenja zahtjeva dobit ce državljanstvo Federacije. Pravo na odluku može se ostvariti u roku od jedne godine od isteka nevedenog trogodišnjeg perioda.

Član 41.

Uvjet iz Člana 8. tačka 6. ovog zakona ne primjenjuje se na emigranta koji ispunjava uvjete iz Člana 11. ovog zakona, a kojemu je prije stupanja na snagu ovog zakona neopravdano oduzeto državljanstvo bivše SFRJ ili bivše Kraljevine Jugoslavije, niti se primjenjuje na prvu i drugu generaciju njegovih potomaka.

Član 42.

Federalni ministar unutarnjih poslova donosi propise za provođenje ovog zakona. Propisi iz stava 1. ovog Člana donijet će se u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 43.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena svih zakona i drugih propisa koji se odnose na državljanstvo, a koji su se primjenjivali na teritoriji Federacije prije stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH.

Član 44.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući

Doma naroda Parlamenta Federacije BiH prof. dr. Ivo Komsic, s. r.

ZAKON O DRŽAVLJANSTVU REPUBLIKE SRPSKE

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

<https://advokat-prnjavorac.com>

Ovim zakonom se uređuje način, uslovi i postupak za sticanje i prestanak državljanstva Republike Srpske.

Član 2.

(1) Svi državljani Republike Srpske su samim tim državljani Bosne i Hercegovine.

(2) Licima kojima prestaje državljanstvo Republike Srpske istovremeno prestaje i državljanstvo Bosne i Hercegovine, osim ako ne steknu državljanstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

(3) Državljanima Republike Srpske kojima je prestalo državljanstvo Bosne i Hercegovine istovremeno prestaje i državljanstvo Republike Srpske.

Član 3.

Državljanin Republike Srpske koji ima i strano državljanstvo u postupku pred organima vlasti Republike Srpske smatra se isključivo državljaninom Republike Srpske.

Član 4.

Svi državljani Republike Srpske uživaju ista ljudska prava i osnovne slobode utvrđene Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Republike Srpske, kao i zaštitu tih prava na teritoriji Republike Srpske.

II STICANJE DRŽAVLJANSTVA

Član 5.

Državljanstvo Republike Srpske stiče se:

- a) porijeklom,
- b) rođenjem na teritoriji Republike Srpske,
- v) prijemom državljanina Federacije Bosne i Hercegovine u državljanstvo Republike Srpske,

- g) usvojenjem,
- d) prirođenjem i
- đ) na osnovu međunarodnog sporazuma.

1. Sticanje državljanstva porijeklom

Član 6.

Dijete stiče državljanstvo Republike Srpske porijeklom:

- a) čija oba roditelja u trenutku rođenja djeteta imaju državljanstvo Republike Srpske, bez obzira na njegovo mjesto rođenja,
- b) čiji je jedan roditelj bio državljanin Republike Srpske u trenutku rođenja djeteta i dijete je rođeno na teritoriji Republike Srpske i
- v) čiji je jedan roditelj bio državljanin Republike Srpske u trenutku rođenja djeteta, a dijete je rođeno u inostranstvu, ako bi ono inače bilo bez državljanstva.

Član 7.

(1) Dijete rođeno u Federaciji Bosne i Hercegovine ili inostranstvu čiji jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta ima državljanstvo Republike Srpske, a čiji drugi roditelj nema državljanstvo Republike Srpske, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine, stiče državljanstvo Republike Srpske ako do navršene 23 godine života bude prijavljeno radi upisa kao državljanin Republike Srpske nadležnom organu Republike Srpske, odnosno diplomatsko-konzularnom predstavništvu Bosne i Hercegovine u inostranstvu.

(2) Dijete koje stiče državljanstvo Republike Srpske po odredbama čl. 6. i 7. ovog zakona smatra se državljaninom Republike Srpske od rođenja.

Član 8.

(1) Ako jedan od roditelja djeteta iz člana 6. ovog zakona ima državljanstvo Republike Srpske, a drugi ima državljanstvo Federacije Bosne i Hercegovine, dijete stiče državljanstvo Republike Srpske:

- a) ako je rođeno na teritoriji Republike Srpske ili
- b) ako je rođeno u inostranstvu:

<https://advokat-prnjavorac.com>

1) ukoliko su roditelji saglasni ili

2) ukoliko roditelji nisu saglasni, ako roditelj koji je podnio prijavu nadležnom organu Republike Srpske, odnosno diplomatsko-konzularnom predstavništvu Bosne i Hercegovine u inostranstvu radi upisa djeteta u matičnu knjigu ima državljanstvo Republike Srpske.

(2) Dijete rođeno u inostranstvu, čiji roditelji u trenutku rođenja djeteta imaju državljanstvo Federacije Bosne i Hercegovine i prebivalište na teritoriji Republike Srpske, stiče državljanstvo Republike Srpske ukoliko su roditelji djeteta s tim saglasni.

(3) Dijete rođeno u inostranstvu, čiji jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta ima državljanstvo Federacije Bosne i Hercegovine i prebivalište na teritoriji Republike Srpske, a drugi roditelj nema državljanstvo Republike Srpske, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine, a ima odobren privremeni boravak na teritoriji Republike Srpske, stiče državljanstvo Republike Srpske ukoliko su roditelji djeteta s tim saglasni.

2. Sticanje državljanstva rođenjem na teritoriji Republike Srpske

Član 9.

(1) Dijete rođeno na teritoriji Republike Srpske, čiji roditelji u vrijeme rođenja djeteta imaju državljanstvo Federacije Bosne i Hercegovine, stiče državljanstvo Republike Srpske ukoliko su roditelji djeteta s tim saglasni.

(2) Dijete rođeno na teritoriji Republike Srpske, čiji jedan roditelj u vrijeme rođenja djeteta ima državljanstvo Federacije Bosne i Hercegovine i prebivalište na teritoriji Republike Srpske, a drugi roditelj nema državljanstvo Republike Srpske, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine, a ima odobren privremeni boravak na teritoriji Republike Srpske, stiče državljanstvo Republike Srpske ukoliko su roditelji djeteta s tim saglasni.

(3) Dijete koje je rođeno ili nađeno na teritoriji Republike Srpske, a čija su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog državljanstva ili su bez državljanstva, ili ako je dijete bez državljanstva, stiče državljanstvo Republike Srpske.

3. Sticanje državljanstva usvojenjem

Član 10.

(1) Dijete mlađe od 18 godina koje ima strano državljanstvo ili je bez državljanstva i koje je potpuno usvojio državljanin Republike Srpske, stiče državljanstvo Republike Srpske.

(2) Ako je jedan od usvojlaca državljanin Republike Srpske, a drugi je državljanin Federacije Bosne i Hercegovine, dijete stiče državljanstvo Republike Srpske ako su oba usvojioca saglasna.

(3) Ukoliko oba usvojioca nisu saglasni da dijete stekne državljanstvo Republike Srpske, a dijete je rođeno ili ima prebivalište na teritoriji Republike Srpske, ili, ukoliko dijete nema prebivalište na teritoriji Republike Srpske, dijete stiče državljanstvo Republike Srpske ako je usvojilac koji je prijavio dijete državljanin Republike Srpske.

4. Sticanje državljanstva prirođenjem

Član 11.

(1) Strani državljanin koji je podnio zahtjev za sticanje državljanstva Republike Srpske može steći državljanstvo prirođenjem ako ispunjava sljedeće uslove:

a) da je napunio 18 godina života ili da je navršanjem 16 godina života stekao poslovnu sposobnost emancipacijom,

b) da ima odobren stalni boravak na teritoriji Republike Srpske najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva,

v) da dovoljno poznaje pismo i jezik jednog od konstitutivnih naroda Republike Srpske,

g) da mu nije izrečena mjera bezbjednosti protjerivanje stranca ili zaštitna mjera udaljavanje iz zemlje od strane nadležnog organa ustanovljenog Ustavom Bosne i Hercegovine ili Ustavom Republike Srpske,

d) da nije osuđivan u Republici Srpskoj na izdržavanje kazne za krivična djela sa umišljajem na duže od tri godine u periodu od osam godina prije podnošenja zahtjeva,

đ) da mu prestane ranije državljanstvo prije sticanja državljanstva Republike Srpske, osim ako se ne predviđa drugačije bilateralnim sporazumom zaključenim između Bosne i Hercegovine i druge države, koji je odobrila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine u skladu sa članom IV 4. d) Ustava Bosne i Hercegovine, s tim da se prestanak ranijeg državljanstva ne zahtijeva ako to nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati,

e) da se protiv njega ne vodi krivični postupak, osim ako se dokaz o ispunjavanju ovog uslova ne može razumno zahtijevati,

ž) da ne predstavlja prijetnje po bezbjednost Bosne i Hercegovine i Republike Srpske,

z) da ima obezbijeden stalni izvor prihoda u iznosu koji omogućava egzistenciju ili da je u stanju da obezbijedi pouzdan dokaz o finansijskim izvorima za sopstveno izdržavanje,

i) da je izmirio sve poreske ili druge finansijske obaveze,

j) da da ovjerenu izjavu da prihvata pravni sistem i ustavni poredak Bosne i Hercegovine i Republike Srpske i

k) da ima važeću garanciju o sticanju državljanstva Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

(2) Sticanje državljanstva prirođenjem se neće odobriti, iako podnosilac zahtjeva ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana za prirođenje, ako postoje osnovani razlozi za sumnju da bi se sticanjem državljanstva po tom zahtjevu ugrozila bezbjednost Bosne i Hercegovine i Republike Srpske i javni red i mir ili ako sticanje državljanstva prirođenjem nije u skladu sa interesima Bosne i Hercegovine i Republike Srpske iz nekog drugog razloga utvrđenog u samom postupku.

(3) Podzakonski akt kojim se detaljnije reguliše pribavljanje dokaza iz ovog člana, donosi ministar nadležan za poslove uprave i lokalne samouprave (u daljem tekstu: ministar).

5. Sticanje državljanstva olakšanim prirođenjem

Član 12.

(1) Bračni supružnik državljanina Republike Srpske koji je strani državljanin može steći državljanstvo Republike Srpske pod sljedećim uslovima:

a) da je brak trajao najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva i da još uvijek traje u vrijeme podnošenja zahtjeva,

b) da mu prestane ranije državljanstvo prije sticanja državljanstva Republike Srpske, osim ako se ne predviđa drugačije bilateralnim sporazumom zaključenim između Bosne i Hercegovine i druge države, koji je odobrila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine u skladu sa članom IV 4. d) Ustava Bosne i Hercegovine, s tim da se prestanak ranijeg državljanstva ne zahtijeva ako to nije dozvoljeno ili se ne može razumno zahtijevati,

v) da ima odobren stalni boravak na teritoriji Republike Srpske i

g) da ne predstavlja prijetnje po bezbjednost Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

(2) Podzakonski akt kojim se detaljnije reguliše pribavljanje dokaza iz ovog člana donosi ministar.

Član 13.

(1) Lica koja imaju pravo da dobiju državljanstvo Republike Srpske na osnovu zahtjeva uz ispunjavanje uslova iz člana 11. ovog zakona su:

a) iseljenici koji su se vratili u Republiku Srpsku,

b) prva i druga generacija potomaka lica navedenih u tački 1. ovog člana, koje su se vratile u Republiku Srpsku.

(2) Bračni supružnik lica navedenih u stavu 1. ovog člana ima pravo na sticanje državljanstva Republike Srpske na osnovu zahtjeva uz ispunjavanje uslova iz člana 11. ovog zakona.

Član 14.

U smislu člana 13. ovog zakona, iseljenikom se smatra lice koje se iselilo iz Republike Srpske ili sa prostora bivše Bosne i Hercegovine sa namjerom da se stalno nastani u inostranstvu.

Član 15.

(1) Dijete mlađe od 18 godina stiče državljanstvo Republike Srpske:

a) ako su oba roditelja stekli državljanstvo Republike Srpske prirođenjem ili

b) ako dijete ima odobren privremeni ili stalni boravak na teritoriji Republike Srpske, a jedan je roditelj stekao državljanstvo Republike Srpske prirođenjem ili

v) ako je samo jedan roditelj stekao državljanstvo Republike Srpske prirođenjem, dok je drugi bez državljanstva ili nepoznatog državljanstva, a dijete je stalno nastanjeno u inostranstvu.

(2) Ako je dijete navršilo 14 godina života, za sticanje državljanstva potreban je njegov pristanak.

Član 16.

(1) Lice bez državljanstva i lice koje ima status izbjeglice može steći državljanstvo Republike Srpske, bez ispunjavanja uslova iz člana 11. stav 1. t. b), v), đ), z) i i) ovog zakona, samo ako u statusu lica bez državljanstva ili izbjeglice ima neprekidan boravak na teritoriji Republike Srpske u trajanju od pet godina prije podnošenja zahtjeva.

(2) Maloljetno dijete lica koje je steklo državljanstvo Republike Srpske na osnovu stava 1. ovog člana, ima pravo da dobije državljanstvo Republike Srpske bez ispunjavanja uslova iz člana 11. stav 1. t. a), b), v), đ), z) i i) ovog zakona, ako ima status izbjeglice ili odobren privremeni boravak na teritoriji Republike Srpske, bez obzira na dužinu boravka.

(3) Ako je dijete navršilo 14 godina života, za sticanje državljanstva potreban je njegov pristanak.

(4) Podzakonski akt kojim se detaljnije reguliše pribavljanje dokaza iz ovog člana donosi ministar.

Član 17.

<https://advokat-prnjavorac.com>

Ako se u pojedinačnom slučaju sticanje državljanstva nekog lica prirođenjem smatra od naročitog interesa za Republiku Srpsku, takvo lice može steći državljanstvo, iako nije ispunilo uslove iz člana 11. t. a), b) i đ) ovog zakona, a u skladu sa članom 13. i članom 30. tačka 3. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13).

III PRESTANAK I PONOVRNO STICANJE DRŽAVLJANSTVA REPUBLIKE SRPSKE

Član 18.

Državljanstvo ne može prestati ako bi lice koje je u pitanju time ostalo bez državljanstva, osim u slučaju utvrđenom članom 26. tačka a) ovog zakona.

Član 19.

Državljanstvo Republike Srpske prestaje:

- a) otpustom,
- b) odricanjem,
- v) oduzimanjem i
- g) na osnovu međunarodnog sporazuma.

1. Otpust

Član 20.

Državljaninu Republike Srpske koji živi na teritoriji Republike Srpske može biti odobren otpust iz državljanstva Republike Srpske na osnovu zahtjeva za otpust, uz odgovarajuće priložene dokumente kojima dokazuje:

- a) da je napunio 18 godina života ili da je navršenjem 16 godina života stekao poslovnu sposobnost emancipacijom,

b) da je izmirio sve doprinose, poreze i druge zakonske obaveze prema fizičkim i pravnim licima za koje postoji izvršna isprava,

v) da je izmirio obaveze iz socijalnog osiguranja i radnog odnosa,

g) da je izmirio imovinsko-pravne obaveze iz bračnih i roditeljskih odnosa prema licima koja imaju prebivalište na teritoriji Republike Srpske,

d) da se protiv njega u Republici Srpskoj ne vodi krivični postupak za krivična djela u skladu sa Krivičnim zakonom Republike Srpske ili, ako je osuđen na kaznu zatvora u Republici Srpskoj, da je tu kaznu izdržao i

đ) da je stekao ili mu je garantovano državljanstvo druge države.

Član 21.

Rješenje o otpustu može se poništiti na zahtjev lica koje nije steklo državljanstvo države koja mu je izdala garanciju za sticanje državljanstva.

Član 22.

(1) Djetetu mlađem od 18 godina koje je steklo ili kojem je zagantovano državljanstvo druge države i koje još uvijek živi na teritoriji Republike Srpske, prestaje državljanstvo Republike Srpske otpustom na zahtjev:

a) oba roditelja čije je državljanstvo Republike Srpske prestalo otpustom,

b) jednog roditelja čije je državljanstvo Republike Srpske prestalo otpustom, ako drugi roditelj nije živ ili su mu oduzeta roditeljska prava, ili je strani državljanin ili lice bez državljanstva,

v) jednog roditelja, koji izvršava roditeljske dužnosti i čije je državljanstvo Republike Srpske prestalo otpustom, a drugi roditelj, koji je državljanin Republike Srpske, saglasan je,

g) usvojioca, ako mu je državljanstvo Republike Srpske prestalo otpustom, a u pitanju je potpuno usvojenje između usvojioca i usvojenog djeteta.

(2) Ako je dijete starije od 14 godina, potreban je njegov pristanak u slučajevima navedenim u stavu 1. ovog člana.

2. Odricanje

Član 23.

(1) Državljanin koji je napunio 18 godina života, ima prebivalište u inostranstvu i stekao je ili mu je garantovano državljanstvo druge države, ima pravo da se odrekne državljanstva Republike Srpske.

(2) Licu prestaje državljanstvo Republike Srpske na osnovu odricanja, nakon što nadležni organ utvrdi da su ispunjeni uslovi propisani stavom 1. ovog člana i dostavi mu rješenje o tome.

Član 24.

(1) Djetetu mlađem od 18 godina koje živi u inostranstvu i koje je steklo ili mu se garantuje državljanstvo druge države prestaje državljanstvo Republike Srpske odricanjem na zahtjev:

a) oba roditelja kojima je državljanstvo Republike Srpske prestalo odricanjem,

b) jednog roditelja kojem je državljanstvo Republike Srpske prestalo odricanjem, ako drugi roditelj nije živ, ili su mu oduzeta roditeljska prava, ili je strani državljanin ili lice bez državljanstva,

v) jednog roditelja, koji izvršava roditeljske dužnosti i čije je državljanstvo Republike Srpske prestalo odricanjem, a drugi roditelj, koji je državljanin Republike Srpske, saglasan je i

g) usvojioca, ako mu je državljanstvo Republike Srpske prestalo odricanjem, a u pitanju je potpuno usvojenje između usvojioca i usvojenog djeteta.

(2) Ako je dijete starije od 14 godina života, potreban je njegov pristanak u slučajevima iz stava 1. ovog člana.

Član 25.

Rješenje o odricanju može se poništiti na zahtjev lica koje nije steklo državljanstvo države koja mu je izdala garanciju za sticanje državljanstva.

3. Oduzimanje

Član 26.

Državljanstvo Republike Srpske može biti oduzeto u sljedećim slučajevima:

a) ako je državljanstvo stečeno pomoću prevare, lažnih informacija ili skrivanjem bilo koje relevantne činjenice koja se može odnositi na podnosioca zahtjeva,

b) ako državljanin Republike Srpske vrši dobrovoljno službu u stranim vojnim snagama uprkos pravnoj zabrani takve službe,

v) ako je državljanstvo Republike Srpske stečeno nakon stupanja na snagu ovog zakona, a nisu ispunjeni uslovi iz čl. 11, 12, 13, 15, 16. i 28. ovog zakona.

4. Datum prestanka

Član 27.

(1) Državljanstvo prestaje danom dostavljanja rješenja o prestanku državljanstva Republike Srpske licu na koje se rješenje odnosi.

(2) Ako prebivalište takvog lica nije poznato ili ne može biti utvrđeno, državljanstvo Republike Srpske prestaje danom objavljivanja rješenja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Član 28.

(1) Lice kojem je prestalo državljanstvo Republike Srpske odricanjem ili otpustom, radi sticanja ili zadržavanja državljanstva druge države, može podnijeti zahtjev za ponovno sticanje državljanstva Republike Srpske, ako ispunjava uslove iz člana 11. ovog zakona, osim uslova iz stava 1. t. a) i b), samo ako ima odobren privremeni boravak na teritoriji Republike Srpske najmanje godinu dana neposredno prije podnošenja zahtjeva ili odobren stalni boravak.

(2) Podzakonski akt kojim se detaljnije reguliše pribavljanje dokaza iz stava 1. ovog člana donosi ministar.

IV PROMJENA ENTITETSKOG DRŽAVLJANSTVA

Član 29.

(1) Državljanin Federacije Bosne i Hercegovine sa prebivalištem na teritoriji Republike Srpske stiče državljanstvo Republike Srpske ako podnese zahtjev za sticanje istog.

(2) Lice sa prebivalištem u Republici Srpskoj kome je činjenica državljanstva Bosne i Hercegovine upisana u matične knjige rođenih ili državljana u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, a nema izabrano entitetsko državljanstvo, stiče državljanstvo Republike Srpske ako podnese zahtjev za sticanje istog.

(3) U svim slučajevima kad državljanin Republike Srpske stekne državljanstvo Federacije Bosne i Hercegovine, prestaje mu državljanstvo Republike Srpske.

(4) Nadležni organ vlasti Republike Srpske obavijestiće nadležne organe vlasti Federacije Bosne i Hercegovine o sticanju ili prestanku državljanstva u skladu sa st. 1, 2. i 3. ovog člana.

Član 30.

(1) Državljanin Republike Srpske koji ima prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ostaje državljanin Republike Srpske, ako ne promijeni svoje entitetsko državljanstvo sticanjem državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Lice koje ima prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, a koje je državljanin Bosne i Hercegovine, a nema izjavljeno entitetsko državljanstvo, steći će državljanstvo Republike Srpske ako podnese zahtjev za sticanje istog.

(3) Lice koje ima prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, a koje je državljanin Bosne i Hercegovine i državljanin Federacije Bosne i Hercegovine, steći će državljanstvo Republike Srpske ako podnese zahtjev za sticanje istog.

(4) Pravo državljanina Bosne i Hercegovine koji ima prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine da odabere državljanstvo Republike Srpske ili da promijeni svoje entitetsko državljanstvo sticanjem državljanstva Republike Srpske može se ostvariti samo jednom na osnovu prebivališta u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

V POSTUPAK STICANJA I PRESTANKA DRŽAVLJANSTVA REPUBLIKE SRPSKE

Član 31.

(1) Rješenje o sticanju i prestanku državljanstva Republike Srpske donosi Ministarstvo uprave i lokalne samouprave, s tim što se o sticanju državljanstva porijeklom i rođenjem na teritoriji Republike Srpske ne donosi posebno rješenje.

(2) Zahtjev za sticanje državljanstva Republike Srpske, odnosno zahtjev za otpust iz državljanstva Republike Srpske podnosi se nadležnom ministarstvu preko opštinskih organa tog ministarstva na čijem području podnosilac zahtjeva ima prebivalište, a ako podnosilac stalno živi u inostranstvu ili u inostranstvu boravi duže od 60 dana, zahtjev podnosi preko diplomatsko-konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u inostranstvu.

(3) Strani državljanin koji je stalno nastanjen ili ima odobrenje za privremeni boravak u Republici Srpskoj zahtjev za sticanje državljanstva Republike Srpske podnosi preko nadležnog opštinskog organa na čijem području podnosilac zahtjeva ima prebivalište, odnosno boravište.

(4) Lice s prebivalištem u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine iz člana 30. st. 2. i 3. ovog zakona koje želi da stekne državljanstvo Republike Srpske ostvarivanjem prava na izbor entitetskog državljanstva ili promjenom entitetskog državljanstva, dužno je podnijeti pismeni zahtjev

nadležnom ministarstvu Republike Srpske putem nadležnog organa Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

(5) Zahtjev iz stava 4. ovog člana sadrži izjavu o izboru državljanstva Republike Srpske ili izjavu o promjeni entitetskog državljanstva sticanjem državljanstva Republike Srpske i uz njega se prilažu uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine ili ovjerena kopija putne isprave Bosne i Hercegovine, ovjerena kopija lične karte i potvrda o prebivalištu u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

(6) Državljanin Republike Srpske podnosi zahtjev za odricanje od državljanstva Republike Srpske nadležnom ministarstvu Republike Srpske ili putem diplomatsko-konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine.

Član 32.

(1) Nadležno ministarstvo Republike Srpske je obavezno da riješi zahtjev u roku od 60 dana od prijema urednog zahtjeva, s tim da rješenje kojim se odbija zahtjev za sticanje, odricanje ili otpust, odnosno rješenje kojim se oduzima državljanstvo obavezno sadrži obrazloženje u pisanoj formi.

(2) Lice na koje se rješenje odnosi može pokrenuti upravni spor protiv rješenja iz stava 1. ovog člana.

(3) Po zahtjevu iz člana 31. stav 4. ovog zakona, nadležno ministarstvo Republike Srpske obavezno je donijeti rješenje u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva i isto dostaviti nadležnom organu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u roku od 15 dana od dana donošenja.

(4) U slučaju zahtjeva za promjenu entitetskog državljanstva, rješenje se dostavlja i nadležnom organu Federacije Bosne i Hercegovine u roku od 15 dana od dana donošenja.

(5) Ako nadležno ministarstvo Republike Srpske ne donese rješenje iz stava 3. ovog člana u roku od 60 dana, smatra se da lice ispunjava uslove za sticanje državljanstva Republike Srpske i državljanstvo se upisuje u matične knjige bez posebnog rješenja.

Član 33.

(1) Sve odluke o sticanju, odnosno prestanku državljanstva Republike Srpske, osim odluka iz čl. 6, 7, 8, 9, 10, 29, 30, 37, 38. i 39. ovog zakona, obavezno se dostavljaju Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine u roku od 21 dan od dana njihovog donošenja i te odluke stupaju na snagu 60 dana nakon dostavljanja Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

(2) Ukoliko Ministarstvo civilnih poslova ustanovi da odluke iz stava 1. ovog člana nisu u skladu sa Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine, predmet se vraća nadležnom organu vlasti Republike Srpske.

(3) Ako nakon ponovnog razmatranja nastane spor između nadležnih organa vlasti entiteta i Bosne i Hercegovine, predmet se obavezno upućuje Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom VI (3) Ustava Bosne i Hercegovine na konačnu odluku.

Član 34.

(1) Evidenciju o državljanima Republike Srpske vode nadležne matične službe.

(2) Ministarstvo uprave i lokalne samouprave vodi evidenciju o sticanju i prestanku državljanstva Republike Srpske iz svoje nadležnosti.

(3) Rješenje o sticanju i prestanku državljanstva Republike Srpske dostavlja se nadležnoj matičnoj službi, radi upisa u matičnu knjigu.

(4) Ministar donosi propis kojim se uređuje sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 2. ovog člana.

VI DOKAZIVANJE DRŽAVLJANSTVA REPUBLIKE SRPSKE

Član 35.

Državljanstvo Republike Srpske dokazuje se uvjerenjem o državljanstvu Republike Srpske.

Član 36.

(1) Uvjerenje o državljanstvu izdaje nadležna matična služba.

(2) Državljanstvo se upisuje u matičnu knjigu bez posebne odluke kada se utvrdi da lice ispunjava uslove za sticanje državljanstva prema čl. 6, 7, 8, 9. i 10. ovog zakona, kao i na osnovu odredbe člana 32. stav 5. ovog zakona.

(3) U slučaju da organ vlasti iz stava 1. ovog člana bez osnova odbije da izda uvjerenje o državljanstvu, nadležno ministarstvo Republike Srpske, odnosno Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine izdaje uvjerenje o državljanstvu na osnovu dokumentacije koju posjeduje nadležni organ vlasti Republike Srpske i Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine u okviru svojih nadležnosti.

(4) U slučaju spora između nadležnih organa vlasti Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, predmet se obavezno upućuje Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom VI (3) Ustava Bosne i Hercegovine.

<https://advokat-prnjavorac.com>

(5) U slučaju da je dokumentacija o državljanstvu nedostupna ili je državljani Republike Srpske ne mogu pribaviti u razumnom roku, nadležni organ iz stava 3. ovog člana dozvoljava takvim licima da ove podatke pribave na drugi način, uključujući i ovjerene izjave podnosioca zahtjeva ili drugih lica.

(6) Nadležni organi vlasti Republike Srpske će u pojedinačnim slučajevima dostaviti Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine tražene informacije iz evidencije navedene u stavu 1. ovog člana.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37.

(1) Državljanima Republike Srpske, u smislu ovog zakona, smatraju se:

a) sva lica koja su u skladu sa članom 1. stav 7. tačka c) Ustava Bosne i Hercegovine državljani Bosne i Hercegovine i koja su:

1) na dan 6. aprila 1992. godine imala prebivalište na teritoriji koja sada pripada Republici Srpskoj, osim ako su na dan 1. januara 1998. godine imala prebivalište u Federaciji Bosne i Hercegovine,

2) na dan 6. aprila 1992. godine imala prebivalište na teritoriji koja sada pripada Federaciji Bosne i Hercegovine, ali su nakon toga napustila tu teritoriju i imala prebivalište u Republici Srpskoj na dan 1. januara 1998. godine,

b) sva lica koja su u skladu sa članom 1. stav 7. tačka c) Ustava Bosne i Hercegovine državljani Bosne i Hercegovine i koja su na dan 1. januara 1998. godine boravila u inostranstvu, ukoliko su prije 6. aprila 1992. godine imala prebivalište ili boravište na teritoriji koja sada pripada Republici Srpskoj, osim ako su se stalno nastanila u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno izabrala državljanstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Prebivalište djece, u smislu odredaba člana 29. i člana 37. stav 1. ovog zakona, koja su bila maloljetna i nisu imala prijavljeno prebivalište, utvrđuje se na osnovu prebivališta roditelja i drugim dokazima.

(3) Donošenje odluka prema stavu 1. ovog člana u nadležnosti je jedinica lokalne samouprave.

Član 38.

Sva lica koja su bila državljani bivše SFRJ i koja su u periodu od 6. aprila 1992. godine do 1. januara 1998. godine stalno nastanili na teritoriji Republike Srpske i koja na toj teritoriji imaju neprekidno prebivalište ili boravište u trajanju od dvije godine poslije tog datuma, mogu steći državljanstvo Republike Srpske.

Član 39.

Sva lica koja su bila državljani bivše SFRJ i koja su se u periodu od 1. januara 1998. godine do 31. decembra 2000. godine stalno nastanila na teritoriji Republike Srpske i koja na toj teritoriji imaju neprekidno prebivalište ili boravište u trajanju od tri godine, mogu steći državljanstvo Republike Srpske.

Član 40.

Zahtjev iz člana 11. stav 1. tačka đ) ovog zakona ne odnosi se na iseljenike koji ispunjavaju uslove iz člana 14. ovog zakona i kojima je prije stupanja na snagu ovog zakona nepravilno oduzeto državljanstvo bivše SFRJ, odnosno bivše Kraljevine Jugoslavije, a takođe ni na prvu i drugu generaciju njihovih potomaka.

Član 41.

Čl. 6, 7, 8, 9. i 10. ovog zakona primjenjuju se od dana stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine.

Član 42.

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine propisuje izgled i sadržaj obrasca uvjerenja o državljanstvu.

Član 43.

Postupci početi prije stupanja na snagu ovog zakona, nastaviće se i okončati po odredbama onog zakona koji je povoljniji za stranku.

Član 44.

Ministar uprave i lokalne samouprave u roku od dva mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeće podzakonske akte iz čl. 11, 12, 16, 28. i 34. stav 2. ovog zakona.

Član 45.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o državljanstvu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 35/99, 17/00, 64/05, 58/09 i 18/10).

Član 46.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj: 01- 551/14

Datum: 10. april 2014. godine

PREDSJEDNIK

NARODNE SKUPŠTINE

Mr Igor Radojičić

UGOVORI O DVOJNOM DRŽAVLJANSTVU

UGOVOR O DVOJNOM DRŽAVLJANSTVU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

(Sl. glasnik BiH – Međunarodni ugovori br.4/03)

Bosna i Hercegovina i Savezna Republika Jugoslavija (u daljem tekstu: države ugovornice),
želeći da unaprijede međusobne prijateljske odnose i uz puno poštovanje teritorijalnog

integriteta i suvereniteta, ljudskih prava i osnovnih sloboda, bez diskriminacije po rasnoj,
etničkoj, nacionalnoj, vjerskoj, spolnoj ili drugoj pripadnosti,

Sporazumijele su se o sljedećem:

Član 1.

Države ugovornice su saglasne da državljanin jedne države ugovornice može steći i
državljanstvo druge države ugovornice (u daljem tekstu: dvojni državljanin).

Državljanstvo jedne države ugovornice može steći državljanin druge države ugovornice, pod
uslovima:

- 1) da je navršio 18 godina života,
- 2) da ima prijavljen boravak najmanje tri godine na teritoriji države ugovornice čije
državljanstvo stiče, odn. najmanje godinu dana ako je u braku sa državljaninom te države
ugovornice,
- 3) da u državi ugovornici čije državljanstvo stiče nije osuđivan za krivična djela za koja je
propisana kazna zatvora preko tri godine,
- 4) da mu nije izrečena mjera bezbjednosti protjerivanja stranca iz države ugovornice čije
državljanstvo stiče za posljednje tri godine prije podnošenja zahtijeva ili zaštitna mjera
udaljavanja stranca sa teritorije države ugovornice čije državljanstvo stiče za posljednju godinu
dana prije podnošenja zahtijeva,
- 5) da se iz njegovog ponašanja može zaključiti da će poštivati pravni poredak države
ugovornice čije državljanstvo stiče.

Državljanin države ugovornice koji boravi u inostranstvu, a u braku je sa državljaninom druge
države ugovornice, najmanje tri godine, može steći državljanstvo druge države ugovornice

ako ispunjava uslove iz tačke 1,3,4 i 5 ovog člana.

Sticanje državljanstva pod uslovima iz stava 2 i 3 ovog člana sprovodi se po postupku utvrđenom zakonodavstvom svake od država ugovornica.

Član 2.

Države ugovornice su saglasne da državljani jedne države ugovornice mogu sticati i državljanstvo druge države ugovornice u skladu sa zakonodavstvom država ugovornica i da sticanje drugog državljanstva neće biti uslovljeno prestankom ranijeg državljanstva.

Član 3.

Dvojnim državljanstvom, u smislu ovog ugovora, smatraju se i državljani država ugovornica koji su prije zaključenja ovog ugovora stekli državljanstvo druge države ugovornice.

Član 4.

Dijete mlađe od 18 godina života može steći državljanstvo druge države ugovornice na zahtijev roditelja koji stiču dvojno državljanstvo po ovom ugovoru, ako s tim roditeljem boravi na teritoriji države ugovornice čije državljanstvo stiče ili u inostranstvu. Ako je dijete starije od 14 godina, potrebna je i njegova saglasnost.

Član 5.

Dvojni državljanin, kada se nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine smatra se državljaninom Bosne i Hercegovine, odn. kada se nalazi na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije smatra se jugoslovenskim državljaninom.

Član 6.

Dvojni državljanin ima i uživa sva prava koja ima i uživa državljanin države ugovornice na čijoj se teritoriji nalazi i dužan je da ispunjava sve obaveze državljana te države ugovornice, ako ovim ugovorom nije drugačije određeno.

Član 7.

Dvojni državljanin vojnu obavezu i drugu obaveznu službu izvršava u onoj državi ugovornici u kojoj ima prebivalište.

Vojnom obavezom i obaveznom službom u smislu ovog ugovora smatraju se sve obaveze kojima se one izvršavaju u skladu sa zakonodavstvom država ugovornica.

Ukoliko je lice izvršilo vojnu obavezu ili drugu obaveznu službu u državi ugovornici, prvog državljanstva prije sticanja i drugog državljanstva, izvršenje te obaveze priznaje se i u državi drugog državljanstva.

Član 8.

Sve poreske i druge finansijske obaveze, nastale po bilo kom zakonskom osnovu u državi ugovornici, dvojni državljanin izvršava u državi ugovornici u kojoj su obaveze nastale.

Član 9.

Države ugovornice su saglasne da će dvojni državljanin pravo da bira i da bude biran na izborima ostvarivati u skladu sa zakonodavstvom država ugovornica.

Član 10.

Dvojni državljanin u trećim zemljama uživa diplomatsku i konzularnu zaštitu države ugovornice čiju zaštitu zatraži.

Ako u trećoj državi obje države ugovornice imaju diplomatska ili konzularna predstavništva, u slučaju pozitivnog sukoba nadležnosti prednost će imati država prebivališta, a u slučaju negativnog sukoba nadležnosti, država prebivališta je dužna da pruži zaštitu.

Dvojni državljanin, kada se upućuje na rad u diplomatsko ili konzularno predstavništvo u jednu od država ugovornica u svojstvu diplomatskog ili konzularnog predstavnika uživa sva prava, privilegije i imunitete u državi prijema u skladu sa Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963. godine, kao da nije državljanin i države prijema.

Član 11.

Dvojni državljanin će u slučaju repatrijacije iz trećedržave, biti repatriran u državu posljednjeg prebivališta, ukoliko se države ugovornice na zahtjev repatriranog ne dogovore drugačije.

Član 12.

Države ugovornice su saglasne da njihovi nadležni organi razmjenjuju informacije koje sadrže lične podatke o dvojnim državljanima u skladu sa njihovim nacionalnim zakonodavstvom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Član 13.

Države ugovornice će saradivati na razmatranju pitanja koja se odnose na primjenu i tumačenje ovog ugovora, a posebno člana 9. U tom cilju se obrazuje Komisija sastavljena od eksperata nadležnih organa država ugovornica.

Komisija će se sastiti po potrebi, na zahtjev jedne od država ugovornica, a najmanje jedanput godišnje.

Član 14.

Ovaj ugovor se zaključuje na neodređeno vrijeme.

Svaka država ugovornica može otkazati ovaj ugovor pismeno diplomatskim putem. Ugovor će prestati da važi po isteku šest mjeseci od dana prijema obavještenja o njegovom otkazivanju.

Ovaj ugovor podliježe postupku potvrđivanja (ratifikacije).

Ovaj ugovor stupa na snagu datumom posljednjeg obavještenja diplomatskim putem jedne države ugovornice drugoj kojim se države ugovornice uzajamno obavještavaju da su ispunjeni uslovi predviđeni nacionalnim zakonodavstvom za njegovo stupanje na snagu.

Sačinjeno u Beogradu 29 oktobra 2002, u dva originalna primjerka, svaki na službenim jezicima i pismima država sugovornica, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

UGOVOR IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE i REPUBLIKE HRVATSKE O DVOJNOM DRŽAVLJANSTVU

Republika Hrvatska i Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: ugovorne stranke), polazeći od odredbi Općega okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, u želji unapređivanja međusobnih prijateljskih odnosa, uz puno poštivanje teritorijalne cjelovitosti i suvereniteta ugovornih stranaka, s ciljem zajedničkog reguliranja dvojnog državljanstva državljana ugovornih stranaka, sporazumjele su se o sljedećem:

Član 1.

Ugovorne stranke suglasne su da državljani Republike Hrvatske, odnosno Bosne i Hercegovine mogu stjecati i državljanstvo druge ugovorne stranke (u daljnjem tekstu: dvojni državljani), na način i u postupku utvrđenim propisima ugovornih stranaka.

Dvojnim državljanima, u smislu ovog Ugovora, smatraju se i državljani ugovornih stranaka koji su prije sklapanja ovog Ugovora stekli državljanstvo druge ugovorne stranke, te im isto nije prestalo na način i u postupku utvrđenim propisima ugovornih stranaka.

Član 2.

Državljanin Bosne i Hercegovine koji posjeduje ili je stekao državljanstvo Republike Hrvatske na način i u postupku utvrđenom propisima Republike Hrvatske, neće kao rezultat ovog posjedovanja ili stjecanja izgubiti državljanstvo Bosne i Hercegovine niti će se od njega tražiti da podnese zahtjev za prestanak državljanstva Bosne i Hercegovine.

Državljanin Republike Hrvatske koji posjeduje ili je stekao državljanstvo Bosne i Hercegovine na način i u postupku utvrđenom propisima Bosne i Hercegovine, neće kao rezultat ovog posjedovanja ili stjecanja izgubiti državljanstvo Republike Hrvatske niti će se od njega tražiti da podnese zahtjev za prestanak državljanstva Republike Hrvatske.

Član 3.

Dvojni državljaniin kada se nalazi na državnom području Republike Hrvatske, odnosno Bosne i Hercegovine smatra se isključivo državljaninom one ugovorne stranke na čijem se državnom području nalazi, ukoliko ovim Ugovorom nije drukčije određeno.

Član 4.

Dvojni državljaniin ima i uživa sva prava koja ima i uživa državljaniin ugovorne stranke na čijem se državnom području nalazi i dužan je ispunjavati sve obveze državljanina te ugovorne stranke, ukoliko ovim Ugovorom nije drukčije određeno.

Član 5.

Dvojni državljaniin vojnu obvezu ili drugu obveznu službu izvršava u onoj ugovornoj stranci u kojoj ima prebivalište.

Vojnom obvezom i obveznom službom, u smislu ovog Ugovora, smatraju se sve obveze iz područja obrane koje se izvršavaju u skladu sa zakonodavstvom ugovornih stranaka.

Ukoliko je dvojni državljanin izvršio obvezu služenja vojnog roka, odnosno civilne službe u jednoj od ugovornih stranaka, to se izvršenje priznaje i u ugovornoj stranci drugog državljanstva.

Član 6.

Ugovorne stranke suglasne su da će dvojni državljanin aktivno i pasivno biračko pravo ostvarivati u skladu s unutarnjim zakonodavstvom ugovornih stranaka.

Član 7.

Dvojni državljanin u trećim državama uživa diplomatsku i konzularnu zaštitu ugovorne stranke čiju zaštitu zatraži.

U slučaju pozitivnog sukoba nadležnosti prednost će imati ugovorna stranka u kojoj dvojni državljanin ima prebivalište, a u slučaju negativnog sukoba nadležnosti ugovorna stranka u kojoj dvojni državljanin ima prebivalište dužna je pružiti zaštitu.

Dvojni državljanin, kada se upućuje na rad u diplomatsku misiju ili konzularni ured u jednu od ugovornih stranaka u svojstvu diplomatskog ili konzularnog predstavnika uživa sva prava, povlastice i imunitete u državi primateljici u skladu s odredbama Bečke konvencije o diplomatskim odnosima iz 1961. godine, kao i u skladu s odredbama Bečke konvencije o konzularnim odnosima iz 1963. godine, kao da nije državljanin i države primateljice.

Član 8.

Dvojni državljanin će, u slučaju repatrijacije iz treće države, biti repatriran u državu posljednjeg prebivališta, ukoliko se ugovorne stranke, na zahtjev repatriranog, drukčije ne dogovore.

Član 9.

Ugovorne stranke će surađivati na razmatranju pitanja koja se odnose na primjenu i tumačenje ovog Ugovora. U tu svrhu se osniva Povjerenstvo sastavljeno od stručnjaka nadležnih tijela ugovornih stranaka.

Povjerenstvo će se sastajati po potrebi, na zahtjev jedne od ugovornih stranaka, a najmanje jedanput godišnje.

Član 10.

Ugovorne stranke suglasne su da njihova nadležna tijela razmjenjuju obavijesti koje sadrže osobne podatke o dvojnim državljanima, sukladno njihovom unutarnjem zakonodavstvu koje se odnosi na zaštitu osobnih podataka.

Član 11.

Ovaj Ugovor stupa na snagu danom primitka posljednje pisane obavijesti, diplomatskim putem kojom se ugovorne stranke međusobno izvješćuju o ispunjenju svih uvjeta predviđenih njihovim unutarnjim zakonodavstvima za stupanje na snagu ovog Ugovora.

Član 12.

Ovaj Ugovor sklapa se na neodređeno vrijeme.

Svaka ugovorna stranka može otkazati ovaj Ugovor, pisano, diplomatskim putem. U tom slučaju Ugovor prestaje šest mjeseci od dana primitka obavijesti o njegovom otkazivanju.

Sastavljeno u Sarajevu dana 29. ožujka 2007. u dva izvornika, svaki na hrvatskom jeziku i službenim jezicima Bosne i Hercegovine – bosanskom, hrvatskom i srpskom, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

ZA REPUBLIKU HRVATSKU ZA BOSNU I HERCEGOVINU

Ivica Kirin, v. r. Sredoje Nović, v. r.

Na osnovu člana V 3. d) Ustava Bosne i Hercegovine i saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH broj 268/06 od 31. januara 2006. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 86. sjednici, održanoj 23. februara 2006. godine donijelo je

ODLUKU O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O DVOJNOM DRŽAVLJANSTVU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I KRALJEVINE ŠVEDSKE

<https://advokat-prnjavorac.com>

Član 1.

Ratifikuje se Sporazum o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Švedske, potpisan u Sarajevu 20. decembra 2004. godine na srpskom, bosanskom, hrvatskom i engleskom jeziku.

Član 2. Tekst Sporazuma glasi:

SPORAZUM O DVOJNOM DRŽAVLJANSTVU IZMEĐU KRALJEVINE ŠVEDSKE I BOSNE I HERCEGOVINE

Kraljevina Švedska i Bosna i Hercegovina, u daljem tekstu: Države Ugovornice, Uz želju da ojačaju prijateljske odnose u duhu saradnje i međusobnog poštivanja,

Potcrtavajući vitalnu važnost državljanstva zbog identiteta ličnosti i državnog afiniteta,

Primjećujući da Akt o državljanstvu Švedske u potpunosti prihvata dvojno državljanstvo, dok u skladu sa Ustavom i Aktom o državljanstvu Bosne i Hercegovine, ovo nije moguće bez bilateralnog sporazuma,

Dogovorile su se sljedeće:

Član 1.

Države Ugovornice dozvoljavaju dvojno državljanstvo u Bosni i Hercegovini i Švedskoj u skladu sa odredbama ovog Sporazuma. Državljanstvo u obje Ugovorne Države se stiče u skladu sa državnim zakonodavstvom te države.

Član 2.

Državljanin Bosne i Hercegovine neće izgubiti i neće biti zahtijevano od njega da se odrekne državljanstva Bosne i Hercegovine kao rezultata posjedovanja ili sticanja švedskog državljanstva.

Od državljanina Kraljevine Švedske, koji je stekao državljanstvo Bosne i Hercegovine, neće biti traženo da se odrekne švedskog državljanstva.

Član 3.

<https://advokat-prnjavorac.com>

U pogledu vojnih obaveza za lica koja su državljani obje Države Ugovornice, primjenjivaće se odgovarajuće relevantne odredbe iz Povelje VII Evropske konvencije o državljanstvu iz 1997. godine.

Član 4.

Svaka Država Ugovornica bi što hitnije morala obavijestiti drugu Državu Ugovornicu o eventualnim amandmanima u zakonodavstvu koji utiču na ovaj Sporazum. Države Ugovornice bi, zatim, zajednički trebale razmotriti hoće li takvi amandmani biti potrebni za uvrštavanje u ovaj Sporazum.

Član 5.

Ovaj Sporazum bi trebao stupiti na snagu prvog dana u mjesecu, nakon datuma međusobnog obavještanja Država Ugovornica o ispunjenju ustavnih zahtjeva. Sporazum bi trebao ostati na snazi na neodređeno vrijeme, ukoliko ne bude drugačije određeno u skladu sa paragrafom 3 ovog člana ili se drugačije ne dogovore Države Ugovornice.

Amandmani i dodaci ovom Sporazumu mogu biti napravljenih u bilo koje vrijeme pismenim dogovorom između Država Ugovornica. Takvi amandmani i dodaci će stupiti na snagu i ostaće na snazi prema istim uslovima postavljenim u paragrafu 1. ovog člana.

Jedna od Država Ugovornica može raskinuti ovaj Sporazum, dajući pismenu obavijest drugoj Državi Ugovornici. U tom slučaju Sporazum prestaje važiti šest mjeseci nakon datuma kada je druga Država Ugovornica dobila obavijest o raskidu.

Sačinjen u Sarajevu, dana 20. 12. 2004. godine u dva originalna primjerka na engleskom jeziku, za svaku Stranu po jedan.

Za Bosnu i Hercegovinu ministar civilnih poslova BiH Safet Halilović

Za Kraljevinu Švedsku ambasador Švedske u BiH Anders Mollander

Član 3.

Ova odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" na srpskom, bosanskom i hrvatskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-011-237-24/06

23. februara 2006. godine Sarajevo

Predsjedavajući

Ivo Miro Jović, s. r.

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi sa člankom 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03 i 82/05), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 94. sjednici, održanoj 16.07.2009. godine, donio je

P R A V I L N I K

o postupku prijema u državljanstvo Bosne i Hercegovine osoba koje se smatraju od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu

Poglavlje I.

Članak 1.

(Postupak i uvjeti prijema)

Ovim Pravilnikom o postupku prijema u državljanstvo Bosne i Hercegovine osoba koje se smatraju od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: Pravilnik), utvrđuju se uvjeti i postupak za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine naturalizacijom osoba koje se smatraju od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu.

Članak 2.

(Kriteriji za određivanje)

(1) Osobe koje se smatraju od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu su one osobe čiji su rad i doprinos u oblasti kulture, znanosti, obrazovanja, politike, sporta, ekonomije i drugih oblasti od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu.

(2) Od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu su one osobe koje su postigle značajne međunarodno priznate rezultate u oblasti kulture, znanosti, obrazovanja, politike, sporta, ekonomije i drugih oblasti; takođe i osobe koje su potencijalni reprezentativci Bosne i Hercegovine u sportu; kao i osobe čiji je doprinos u oblasti kulture, znanosti, obrazovanja, politike, sporta, ekonomije i drugih oblasti od značaja za razvoj i prosperitet Bosne i Hercegovine, te međunarodnu afirmaciju Bosne i Hercegovine.

(3) Od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu su osobe:

<https://advokat-prnjavorac.com>

- a) u oblasti kulture, ako od nadležnih institucija imaju relevantna priznanja za svoja djela u državi porijekla ili inozemstvu, odnosno od strane međunarodnih institucija;
- b) u oblasti obrazovanja iznanosti, ako su sveučilišni profesori, ili ako imaju najmanje obrazovanje magistra ili da imaju objavljene referentne znanstvene radove iz svoje oblasti;
- c) u oblasti zdravstva, ako su najmanje specijalisti koji su deficitarni u Bosni i Hercegovini;
- d) u oblasti ekonomije, ako su vlasnici ili rukovoditelji u tvrtkama koje su investirale značajna sredstva u Bosnu i Hercegovinu ili zapošljavaju značajan broj radnika u Bosni i Hercegovini;

- e) u oblasti sporta, ako su reprezentativci svoje zemlje ili su postigli značajan uspjeh na relevantnim međunarodnim natjecanjima, primjerenih godina startaši, ili sportski radnici koji su postigli značajan uspjeh na relevantnim međunarodnim natjecanjima u svojstvu selektora ili trenera.

Poglavlje II.

Članak 3.

(Podnošenje zahtjeva i način provjere i donošenja odluka)

(1) Zahtjev za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine naturalizacijom, osoba koje se smatraju od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: zahtjev) predaje se Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

(2) Ministarstvo civilnih poslova pribavlja dokaze da podnositelj zahtjeva ne predstavlja prijetnju nacionalnoj sigurnosti i javnom poretku Bosne i Hercegovine, te da mu nije izrečena mjera sigurnosti protjerivanja stranca iz zemlje ili zaštitna mjera udaljavanja stranca sa teritorije Bosne i Hercegovine, te kao obrađivač predmeta, priprema i kompletira dokumentaciju i predmet prosljeđuje Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na odlučivanje o zahtjevu.

(3) Vijeće ministara donosi odluke o svakom zahtjevu pojedinačno.

(4) Bez obzira na ispunjenje uvjeta za stjecanje državljanstva po osnovu ovog Pravilnika, odluka Vijeće ministara je diskrecionog karaktera i ne podliježe posebnom obrazloženju.

(5) U slučaju da se ne prihvati zahtjev za dodjelu državljanstva, Ministarstvo civilnih poslova će o tome obavijestiti podnositelja zahtjeva.

Članak 4.

<https://advokat-prnjavorac.com>

(Postupak podnošenja zahtjeva)

(1) Zahtjev za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine, po osnovu ovog Pravilnika, Ministarstvu civilnih poslova BiH podnosi neposredno osoba koja smatra da je od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu.

(2) Uz zahtjev se prilaže:

- a) izvod iz matične knjige rođenih;
- b) dokaz o državljanstvu zemlje porijekla;
- c) izvod iz matične knjige vjenčanih, odnosno dokaz o slobodnom bračnom stanju;
- d) dokaz o prijavljenom boravku u Bosni i Hercegovini;
- e) preporuku o tome da je prijem određene osobe od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu od jednog od navedenih subjekata:
 - 1) Nadležnog ministarstva Bosne i Hercegovine
 - 2) Vanjsko-trgovinske komore Bosne i Hercegovine
 - 3) Vlade Federacije Bosne i Hercegovine
 - 4) Vlade Republike Srpske
 - 5) Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine
 - 6) Privredne komore Federacije Bosne i Hercegovine
 - 7) Privredne komore Republike Srpske
 - 8) Olimpijskog komiteta Bosne i Hercegovine
 - 9) Registriranih sportskih saveza na razini Bosne i Hercegovine
- f) dokaze iz kojih proizilazi osnovanost zahtjeva za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine.

(Također, u smislu odredaba članka 9. Točka 5., prilažu se i dokazi o nekažnjavanju i nevođenju kaznenog postupka u zemlji podrijetla-nekada je to jedan akt, ovisno od države).

Članak 5.

(Postupak po inicijativi Predsjedništva BiH)

(1) Predsjedništvo Bosne i Hercegovine može dati inicijativu za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine za osobe koje se smatraju od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu.

<https://advokat-prnjavorac.com>

(2) Osoba čiji se prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine predlaže na temelju inicijative Predsjedništva Bosne i Hercegovine uz zahtjev prilaže i dokaze iz članka 4. stavka 2. (a, b) i c)) ovog Pravilnika.

(3) Osobe primljene u državljanstvo Bosne i Hercegovine na temelju odredaba iz stavke (1) ovog članka, smatraju se počasnim građanima Bosne i Hercegovine.

Poglavlje III.

Članak 6.

(Evidencije i podaci)

(1) Evidencije osoba koje su stekle državljanstvo Bosne i Hercegovine na temelju odluka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine vode se sukladno Uputstvu o vođenju centralne evidencije osoba koje su stekle državljanstvo Bosne i Hercegovine naturalizacijom („Službeni glasnik BiH“, broj: 27/00).

(2) Podaci o osobama iz stavke (1) ovog članka, upisuju se u Centralnu evidenciju osoba koje su stekla državljanstvo Bosne i Hercegovine naturalizacijom, koja se vodi pri Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

Članak 7.

(Prestanak važenja ranijeg Pravilnika)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje da važi Pravilnik o postupku prijema u državljanstvo Bosne i Hercegovine osoba koje se smatraju od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu („Službeni glasnik BiH“, broj: 38/06).

Članak 8.

(Stupanje na snagu i objavljivanje Pravilnika)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“.

VM broj: 174/09

Sarajevo, 16.07.2009. godine

PREDSJEDATELJ
VIJEĆA MINISTARA BiH
dr. Nikola Špirić

O b r a z l o Ź e n j e

I. – Pravni temelj

Pravni temelj za donošenje ovog Pravilnika sadržan je u odredbama članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, kojim je utvrđeno da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u ostvarivanju svojih nadležnosti može donositi različite akte, te u odredbama članka 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine, kojim je utvrđeno da osoba može steći državljanstvo Bosne i Hercegovine bez ispunjavanja uvjeta iz članka 9. st. 1, 2. i 6., ako se njena naturalizacija smatra od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu.

II. - Razlozi za donošenje Pravilnika

Razlozi za donošenje Pravilnika, sadržani su u potrebi pooštavanja uvjeta za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine putem ovog instituta.

Naime, Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine, veći broj osoba podnosi zahtjev za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine po osnovu članka 13. Zakona koja, s obzirom na odredbe važećeg Pravilnika, olako dobijaju preporuke nadležnih tijela, iako, očigledno, određen broj podnositelja zahtjeva nisu osobe od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu u smislu relevantnih odredaba Zakona i Pravilnika.

Cijenimo da je potrebno precizirati uvjete, koje su to osobe od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, te suziti krug subjekata koja mogu davati validne preporuke za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine, kako bi putem ovog instituta u državljanstvo Bosne i Hercegovine bile primljene osobe koje to zaslužuju, a onima koji to ne zaslužuju, da se onemogućí podnošenje zahtjeva za prijem na ovaj način.

III. – Obrazloženje pravnih rješenja

<https://advokat-prnjavorac.com>

Odredbama članka 1. utvrđeno je da se odredbama ovog Pravilnika određuju uvjeti i postupak za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine osoba od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu.

U članku 2. utvrđeno je koje se osobe smatraju od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu i razrađeni kriteriji u različitim oblastima za određivanje osoba koje su od naročitog interesa za Bosnu i Hercegovinu.

U članku 3. utvrđeno je da se zahtjev za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine po osnovu članka 13. podnosi Ministarstvu civilnih poslova, te da isto kao obrađivač predmeta, priprema i kompletira dokumentaciju, te da po službenoj dužnosti pribavlja dokaze da podnositelju zahtjeva nije izrečena mjera sigurnosti protjerivanja stranca iz zemlje ili zaštitna mjera udaljavanja stranca sa teritorije Bosne i Hercegovine, te da isti ne predstavlja prijetnju za nacionalnu sigurnost i javni poredak Bosne i Hercegovine, a da Vijeće ministara o svakom zahtjevu pojedinačno odlučuje bez obveze obrazlaganja svojih odluka, uz obvezu obavještanja podnositelja zahtjeva u slučaju negativne odluke Vijeća ministara.

U članku 4. utvrđeno je da se zahtjev Ministarstvu civilnih poslova podnosi neposredno od strane osobe koja se smatra od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, te koja se dokumentacija obvezno prilaže uz zahtjev, te da se moraju priložiti dokazi iz kojih proizilazi osnovanost zahtjeva za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine.

Odredbama članka 5. utvrđeno je da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine može dati inicijativu za prijem u državljanstvo Bosne i Hercegovine, te da se u tom slučaju prilažu samo dokazi iz članka 4. stavka (2), a), b) i c)), što je i logično s obzirom da se osobe primljenu u državljanstvo Bosne i Hercegovine po ovoj inicijativi smatraju počasnim građanima Bosne i Hercegovine.

Odredbama članka 6. utvrđeno je da se evidencije osoba koje su stekle državljanstvo Bosne i Hercegovine po osnovu članka 13. vode sukladno postojećim Uputstvom o vođenju centralne evidencije osoba koje su stekla državljanstvo Bosne i Hercegovine naturalizacijom pri Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

Člankom 7. određeno je da raniji Pravilnik o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine osoba koje se smatraju od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, prestaje da važi stupanjem na snagu ovog Pravilnika.

Člankom 8. utvrđeno je da ovaj Pravilnik stupa na snagu objavljivanjem u „Službenom glasniku BiH“.

IV. – Za provođenje ovog Pravilnika nisu potrebna posebna finansijska sredstva.

Objavljen u „Službenom glasniku BiH“, broj: 67/09.

<https://advokat-prnjavorac.com>